

K.K.T.C
YAKIN DOĞU ÜNİVERSİTESİ
FEN EDEBİYAT FAKÜLTESİ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI BÖLÜMÜ

MEZUNİYET ÇALIŞMASI

KIBRIS GAZETESİ

(1 EYLÜL 1897 – 22 TEŞRİN-İ SANİ 1897)

HAZIRLAYAN
ÖZGÜR DENİZ ADIGÜZEL

DANIŞMAN
YARD. DOÇ. ALİ EFTAL ÖZKUL

LEKOŞA – 2005

*Okunmuş ve yazılmış
kontrol edilmiştir
19.08.05*

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....	1
Adet 261 13 Eylül Sene 1897	2
Ahval-i Alem.....	2
Havadis-i Alem.....	4
Seraî.....	4
Katî.....	4
İskat-ı Cenîn.....	4
Şüenanat-ı Osmaniye.....	5
Şirket Telgrafları.....	6
Havadis-i Haberhâniye.....	7
İlan.....	8
Muhaberat-ı İlâniye.....	8
Adet 262 20 Eylül 1897.....	10
Ahval-i Alem.....	10
Havadis-i Mahalliye.....	11
İttiha.....	12
Kazaen Vefat.....	12
Çiçek Hastalığı.....	12
Fruseler.....	13
Cerh.....	13
Sahte Papaz.....	13
Şüenanat-ı Osmaniye.....	14
Şirket Telgrafları.....	14
Havadis-i Haberhâniye.....	15
İlan.....	17
Muhaberat-ı İlâniye.....	17
Adet 263 27 Eylül Sene 1897.....	18
Ahval-i Alem.....	18
Havadis-i Mahalliye.....	19
Sirkat.....	20
Katî.....	20
Şüenanat-ı Osmaniye.....	20
Havadis-i Haberhâniye.....	22
Muhaberat-ı İlâniye.....	24
İlan.....	24
Adet 264 3 Teşrin-i Evvel 1897.....	25
Ahval-i Alem.....	25
Rusya ile Fransa İttifakı.....	26
Hindî'ya kıyam ve İğtişâsatı.....	26
Mısır Meselesi.....	27
Havadis-i Mahalliye.....	27
Katî.....	28
Kazaen Vefat.....	28
Vefat.....	28
Katî.....	28

Hainlik.....	29
Sirkat.....	29
Şuenat-ı Osmaniye.....	29
Şirket Telgrafları.....	29
Havadis-i Haberhane.....	31
Küba İsyanı.....	32
Mütenevviyat.....	32
Adet 265 11 Teşrin-i Evvel 1897.....	33
İhtar.....	33
Ahval-i Alem.....	33
Girit Meselesi.....	34
Havadis-i Mahalliye.....	34
İhrak.....	35
Fiil-i Şeni.....	35
İtaatsizlik.....	35
Sirkat.....	35
Şirket Telgrafları.....	36
Havadis-i Haberhane.....	37
Sulh-ı Muhibbi Gazeteciler.....	38
Muhaberat-ı İlaniye.....	39
İlan.....	39
Adet 266 17 Teşrin-i Evvel 1897.....	41
İhtar.....	41
Ahval-i Alem.....	41
Havadis-i Mahalliye.....	43
Çiçek Hastalığı.....	44
Darb.....	44
Şirket Telgrafları.....	44
Havadis-i Haberhane.....	45
Muhaberat-ı İlaniye.....	47
İlan.....	48
Adet 267 25 Teşrin-i Evvel 1897.....	50
Ahval-i Alem.....	50
Havadis-i Mahalliye.....	52
Kuşpalazı.....	52
Çiçek Hastalığı.....	52
Şuenat-ı Osmaniye.....	52
Havadis-i Haberhane.....	54
Mısır.....	55
Hint.....	55
Sudan.....	55
Yunan.....	56
Muhaberat-ı İlaniye.....	57
Adet 268 1 Teşrin-i Sani 1897.....	58
Ahval-i Alem.....	58
Havadis-i Mahalliye.....	59

Şuenat-ı Osmaniye.....	61
Havadis-i Haberhaniye.....	62
Mısır.....	63
Kısm-ı Fenni.....	64
Rutubet ve Yağmular.....	64
Adet 269 8 Teşrin-i Sani 1897.....	65
Ahval-i Alem.....	65
Havadis-i Mahalliye.....	66
Doktorumuzun Hezakatı.....	66
Ceziremiz İçin Büyük Zai.....	67
Postahaneler.....	68
Şuenat-ı Osmaniye.....	68
Şirket Telgrafları.....	69
Havadis-i Haberhaniye.....	70
Kısm-ı Fenni.....	71
Sis ve Bulutun İnsana Tesiri.....	71
Muhaberat-ı İlaniye.....	72
Adet 270 15 Teşrin-i Sani 1897.....	73
Ahval-i Alem.....	73
Şuenat-ı Osmaniye.....	75
Girit.....	76
Havadis-i Haberhaniye.....	77
Mütenevviya.....	79
Nashih.....	80
Adet 271 22 Teşrin-i Sani 1897.....	81
İhtar.....	81
Ahval-i Alem.....	81
Havadis-i Mahalliye.....	82
Encamin-i Marif-i İslamiye.....	82
Muhammed Çavuşun Gayret-i Semeresi.....	82
İskat.....	83
Cerh.....	83
Fiil-i Şeni.....	83
Sirkat.....	83
Şuenat-ı Osmaniye.....	84
Şirket Telgrafları.....	84
Havadis-i Haberhaniye.....	87
Muhaberat-ı İlaniye.....	87
Sonsöz.....	89
Ekler	90

ÖNSÖZ

Gazete insanların havadisleri almasında çok büyük önem teşkil etmektedir. Hele şimdiki iletişim ve haber kaynaklarının çoğunun eskiden olmadığını düşünürsek inanıyorum ki gazetenin eski insanlar için önemini daha iyi tasavvur edebiliriz. Geçmişte gazete çıkarmak ve çıkan gazeteleri dağıtmak günümüze oranla çok daha zor ve zahmetlidir. Haber bulmak bile çok büyük zahmet gerektiriyordu. Bu nedenle de eskiden gazeteler günlük değil de haftada bir yada iki haftada bir çıkmaktaydı.

Eski gazeteler yazıldığı dönemde ne kadar önem taşıyorsa şu anda bizim için de o nisbette önem taşımaktadır. Çünkü bu gazeteler kendi dönemlerini yansıtmaktadır. Bu yönüyle gazete bize geçmişte yaşanan olaylar hakkında bilgiler vererek bizi tarihten haberdar eder.

Türkiye cumhuriyetin ilanından bir süre sonra önceden kullandığı Arap alfabesinin yerine Latin alfabesini kullanmaya başlamıştır. Bunun neticesi olarak da eski yazıyı okuyabilen insan sayısı azalmıştır. Daha mühimi geçmiş hakkında bilgi edinmek isteyen birinin eski yazıyı öğrenmesi şart olmuştur. Her insanın da eski yazıyı bilmesi imkansız olması nedeniyle en geçerli yol bu tarihi vesikaların yeni yazıya aktarılmasıdır.

Tarihin günümüz için de ne derece önemli olduğunu düşünürsek bu aktarmanın önemi daha iyi anlaşılır. Bu gazeteleri yeni yazıya aktarmak bize çok büyük şefek vermektedir. Çünkü insanlarımızı biraz olsun aydınlatabilmek ya da onların geçmiş hakkında bilgi edinmelerine yardımcı olabilirsek ne mutlu bize!

Ben araştırmamda Kıbrıs gazetesinin 273'ncü adetten 284'üncü adete kadar olan gazeteleri yeni yazıya aktardım. Bu adetler 2 Kanun-ı sani Efrensi sene 1897 ile 27 Şubat Efrensi sene 1898 tarihleri arasında yayınlanmıştır.

Kıbrıs gazetesinin yeni yazıya aktardığım nushalarında Kıbrıs adasında vuku bulan olaylar meydana gelen hastalıklar vs. gibi olayların yanı sıra Osmanlı devletinden ve diğer devletlerden haberler ile şirket telgrafları yer almaktadır. Bu haberler bize evvelen yaşanan olaylar hakkında bilgi vermekle birlikte geçmiş hakkında bir fikir sahibi olmamıza da yardımcı olacaktır kanaatindeyim. Biz de bu olaylardan ders çıkararak gelecek hakkında daha sağlıklı kararlar alabiliriz.

Yaptığım bu çalışma benim Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü bitirmek için yaptığım bitirme tezidir. Bu çalışma bana derslerim açısından çok büyük faydası oldu. Bir de bunu halkımız için bir hizmet olarak düşününce fayda ile beraber büyük bir gurur kaynağı olduğu düşüncesindeyim. Bu nedenle bu çalışmayı yapmamıza vesile olan Yakın Doğu Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı hocalarımızdan Sayın Yard. Doç. Ali Eftal Özkul ve bu çalışmada bize yol gösteren Yakın Doğu Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dekanı Prof. Dr. Bülent Yorulmaz 'a teşekkürü bir borç bilirim.

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kıbrıs ceziyesinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur.

Gönderilen evrak gazetede dere olnup olunmamasından gaze-te mesul olanaz. Behr satırında İki kuruş alınır.

Şerait-i iştır

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur

(Nushası bir kuruştur)

Edirne de Muhammet Tayfur efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

1 EYLÜL RUMİ SENE 1313**13 EYLÜL EFRENCİ SENE 1897****(Siyaset, Edebiyat Ve Funundan Bahisler)****AHVAL-I ALEM**

Efkar ve inzar iame-yi hal hazırda herşeyden ziyade Hindistan suriş ve kıyamına münatıf bulunuyor. Bu hafta alınan Avrupa gazeteleri Hindistan'ı hudud boyunda Afrid kabaili tarafından İngilizlerle vuku bulan müsademe ve mücadeleden bahs olup Hindistan ahali-yi islamiyesi beyninde dahi İngilizler aleyhine neşriyat ve tehtitkerane hareket serzede-yi zuhur olmakta olduğu muallindir.

Hindistan'da Satera eyaletinde vakıa İslamperde tabii ve neşr olunan İslam ceridelerinden Muhrani namında bir ceride kisb-i istiklaliyet teşebbüsü ser-levhası altında bir bend neşr ederek büyük tesir ve galyana mucib olmuş ve işbu ceridenin muharriri ebedi tart ve tebit ve sahih yedi sene mahbusiyet cezası ile mahkum edilmişlerdir.

(Times) gazetesi Hindistan'ın taraf taraf İngilizler aleyhinde vukua gelmekte olan kıyamın illetini tesrih edecek sebebini bir müdedden beri İngiltere'de İslamların ham-ı yeganesi Peygamber' inin hilafesi ve Osmanlılar' ın hücumları bulunan zat şu kitsimat-ı hazret padişahına İtala-yı lisanı edebilmesinden ve İngilizlere kabasının şark politikasında inhaz eylediği sakam ve mazur meselenin tesirinden neşed ve tevellüd ettiğine hükm ediyor ki geçen makalat-ı siyasimizde dahi beyan ettimiz vücuhla İngilizler şimdi gene ve hakikati İslamların halifesiyle millet-i Osmaniye padişahının mahiyet ve ehemmiyetini anlayabilmişlerdir.

Binaenalyh İngiltere karnesi gerçi tebdil-i meslek ile cebir-i mafete izhar-ı temayül ediyor. Sade hayf ki zai olan emniyeti kolaylıkla kazanmak mümkün değildir.

Biz yine o itikatdayız ki İngilizler için fırsat kapısı henüz açıktır. Lakin o kapılardan duhul ve mürur etmek için evvelce beyan olunan vesaite müracat etmek lazımdır. Yani başta Mısır meselesi olduğu halde küffe-yi müsail muallakda hukuk ve münafık Devlet-i Osmaniye'ye muvafık-ı hareket ihtiyar etmelidir.

Halbuki İngiltere hükümeti öyle bir mevkiide bulunuyorki istinat edecek bir dostu kalmamış ve yalnız Almanya Fransa ve Rusya gibi itimatlı kuvvetli devletlerin bogaz ve husumetlerine hedef olmuştur.

Heyet-i şarkiye izasının birinde şive-yi kader iktizasından olarak zuhur eden ehemmiyetsiz bir sivilcenin vücudu sarsacak büyük bir çibana münkalib ola geldiğini ve bu hal-i garibiyet iştimalden dolayı garbın onu kan bozukluğuna cehl ederek usul-i şarkiyada kabahat bulmayı adet edinmiş olduğunu defaatla tecrübe edilmiş olan devlet-i ebed-müddet Osmaniye Girit meselesinin bedayat-ı zuhurundan beri itidal ve ihtiyat üzere hareket etmeyi münasib görmüştü.

Hükümet-i seniye-yi Osmaniye'nin işbu hareketi bir takım büyük sebeblere müstenid idi. Cümleden biri ve en mühimi ise mücerret-i tahrikat-i hariciye semeresi olarak şarkta meydan bulup Avrupa müsail-i azimesi sırasına geçen bazı uykusuz akşamlardan müteessir olan Avrupanın tarafsızlığından kendini kurtaramayıp onları hükümet-i Osmaniye'nin güya idaresizliğine isnat etmesi ve mezkur uygunsuzlukların vekamet ve zamanıyla tezkın ve tesviye olunmaması icabını dahi iktidarsızlığında tahrik etmeye kalkışması hususu idi.

Bu madde pek büyük haksızlık idiyse de Avrupa tarafından haksızlık makamında kabul olunmuyordu. Girit mesele-yi hazıresi Avrupa'nın bu babda ıslah-i efkar etmesine yardım etmiş olsa gerektir.

Girit ahali-yi Hristiyanıyes'i'nin kıyamı hiç bir vucuhla hükümet-i seniye-yi Osmaniye'nin kusuruna cehl olunamayacağı gibi teskin ve itikası meşgul değildir. Lakin hükümet-i Osmaniye bunca zamandan beri haksız olarak bazı devletlerin isnadat ve iftiralarına uğranakta bulunduğunu bütün aleme karşı isbat etmek üzere doğrudan asillerin layık oldukları vuzuhla terbiyesinden ve sürüşün teskin ve ızalasyondan sarf-ı nazar eylemiş ve Avrupa'nın tedbir-i hükümanesine geniş meydan bırakmıştı.

Vukuatın zuhuretiye Bab-i Aliyi sebep-i müstakil add eyleyen Avrupa devletleri devlet-i aliye-i Osmaniye'nin işbu hareket ve kararını takdir ve tahsin için müsareat göstermişler ve ateş-i ihtilali bir daha parlamayacak surette izafe etmek üzere kıyam eylemişlerdi. Fakat icra-yı meşabihten bedii ve mübaşeret eylemiş bulunan devletlerine milliyetlerine hürriyetlerine nasihat kar ettiğini görmeyice müzakere icra ve konferanslar ikat hareket-i şedide ihtiyar etmişler ise de bu da gegin olmayıp en sonra işi devlet-i ali-yi Osmaniye'yi Yunanan'ı ezmeye mecbur etmişler ve bununla beraber cümlesi ne ileri ve ne de geri hareket etmekte geri kalmamıştır.

Girit meselesi diplomatların acizlerini israf ettirdiği gibi nihayet Türkçesi biz yapamadık bari himmet ediniz dedirtmeye mecbur edecek bir hale gelmiştir. mesele henüz bir netice-yi hüsne hasıl etmediği gibi Avrupa devletlerinin müdahalesi baki oldukça hal-i tezebzüb ve felaket istihsala devam edeceği şüphesizdir.

Bakalım aynı devran bize bu babda servet irai edecekmiştir.

Devlet-i ali-yi Osmaniye ile Yunanistan beyninde akidine çalışılan musalha hakkında alınan telgraflara nazaran tazminat-ı harbiyenin tediyesi Yunanistan'ı maden ve fener ve varidatı muhtelif altı komisyonu idaresine alınarak temin edilmesi devletlerce tasvib ve tensib edilmiş ve bu suretle mesele akit edilmiş olduğu anlaşılıyor ise de politika hususunda çıkan saiat ve gazete muhabirleri tarafından yeni bir yalan malumat şimdiye kadar yekdiğerine nakıs ve tekzib etmekde olduğundan netice-yi karara resmen tebliğine değin o babda kati bir hüküm vermek bittabi hatadan başka birşey olamaz.

Sulhun akidi hususunda devlet-i ali-yi Osmanyeye en mühim tutulan mesele Teselya'nın Yunanistan'a iade olunmasıydı. Halen dahi müşğulâtı davet eden nokta bu mesele oluyor.

Hakikat bu vücuhla ise devair-i resmiyede ne gibi planlar tertip olunmakta ve ne yolda hareket edilmekte olduğunu öğrenme kail midir?

Zahuren düvel-i ecnebiye beyninde Teselya'nın iadesi hakkında itilaf-ı efkar mevcut olduğu görülür ise de politika makisesi elinde ne gibi gizli fikirler olduğu nasıl keşf olunabilir.

Bunun için her haberi ihtiyatla telakki etmek ciheti tercih olunmak inkiza eder.

HAVADİS-İ MAHALLIYE

Seriat

Marki kariyeli delikanlının birisi duvarını beklemekte iken ellerinde silahlarıyla bikaç nefer-i sarik gelerek beş altı reis duvarını ihaz etmişler ve delikanlının feryadı üzerine bir silah-ı indihat ettiklerinden biçarenin parmaklarını yaralayarak hayvanları alıp gitmişlerdir. Sarıklar derdest edilip edilmedikleri na-malumdur.

Keza

İdare hanemize edilen ihbarata nazaran geçen akşam Lefkoşa haricinde vakıa çıkıp müdvesine bir takım sarıklar giderek bir odanın hücrelerini şikest etmişler ve derununda böyle bildikleri on altı İngiliz lirası on şilin dört yüz kuruş kadar bakır akçeyi serfet ettikten sonra kendilerine yarayan bir şey zannıyla bir takım ilm ve haber gibi kağıtları dahi almışlardır.

Keza

Karpaz nahiyesi tevabağında Aya Andriya nam kiliseye geçen akşam hırsızlar dahil olarak derununda bulunan kıymetdar eşyaları kemalen berduş ederek firar etmekte iken hademelerden birisi tarafından iş edilmiş ve hemen umuma ihbar-ı kifayet saffında feryatlar koparak kalkanlar tarafından ve taşrada yanan çobanlar caniplerinden edilen ihtimam ve gayret üzerine herifler yakayı ele vermişlerdir. Rivayete nazaran sarıkların telaffuzları kendilerini Ermeni tanıttırmakta imiş.

Katl

Limason muhabirlerimizden alınan hususi bir mektupla Umuduz kariyesi sakinlerinden bir Hristiyan geceleyin hanesinde yatmakta iken başı vücudundan cüda edilmiş ve bu cesareti ihraz edenlerin kim oldukları bilinmemiştir. Polis tahkikata devam ediyorsa da şimdiye kadar ele bir ipucu geçirememiştir.

İskat-ı Cenin

Herkesce de malum olduğu üzere iskat-ı cenin " çocuk düşürmek " demektir.

Şu iki kelimeyi tasfir edişimiz kadınlara işi anlatmak ve beyinlerine geçirmek içindir.

İskat-ı cenin gerek şerren ve gerek taben insan için ne kadar muhlik bir fail-i feci ve şenii olduğu mutaç izah değildir.

Bir insan bu faili irtikab eder ve esna-yı irtikabında hatta hafız kendi hayatında gaib eylerse iki katil müteamid olur ki bunun birisi semere-yi fevdi olan evladının diğeri ise kendinden şevkli hayatlarına umuden kasdidir.

Kadınlar çocuk düşürmekteki tehlik-yi azimeyi ilm-i layilen bildikleri ve bir çok kürşatları ve akrabalarının bu yolda adem-i ebed nisanına gittiklerini görerek onları ölmüş kadar ağladıkları halde münahus failin icrası cesareti gaib edecek yere bilahere Cenab-ı Hakkın ve peygamberimiz zışanının bu babdaki minhayat-ı şedidelerinden bi-haber olduklarındandır.

Çocuk düşürenlerden onda birinin pençe-yi ecelden yafayı kurtaramadığı ve şayid-i tahlis-i girban edebilmiş olanlardan bulunsa bile müddet-i ömrünü daimi bir maraz-ı mehlike maruz bulundurduğu ve her gün bir türlü izab-ı ruhani ve cismani ile muzip bulunduğu kendilerince de saib ve mebir-han bulunmuş lakin o babdaki inat ve ısrarlarından zerre kadar sarf-ı nazar etmekte bulunmuştur.

Bu cümleden olarak geçende Orihu kariyesinde bir kız beşeriyet haliyle kazandığı na-meşrunun Omorfolu bir ebe vasıtasıyla ve iskat-ı cenin farkıyla hayatına kast etmiş ve fakat irtikap ettiği ifal-i mekruhenin her ikisini de ceza-yı sezası olmak üzere bugün hastane köşelerinde bulunmuştur. Canaya kabule polis tarafından derdest eyleyerek taht-ı tevkife etmiştir.

ŞUENAT-I OSMANİYE

Dersadet marif-i nezaret celilesinde encümeni taftis ve muayene kalemi mümyiz saniyesi Kıbrıslı İzzeyli Nafi Bey Efendi'nin ahd-ı layıklarına bu kere atf seniye-yi hazret hilafetpenahından rütbe-yi seniye sınıf seniyesi tevciye ve ihsan buyrduğu Dersadet olarak havadisinde menzur dide-yi fahr ve mübahtımız olmuştur.

Mir-i Mumie'l- yeh Kıbrıs ceziresi handanzadelerinden vücuden ısdaka-yı bendegan saltanat-ı seniyeden bulunmakla bu suretle nail oldukları iltifat-ı tacedarından dolayı kendini tebrik eyleriz.

Cihet-i refikamızın Girit muhabirinden aldığı bir mektubundan bahs ettiği sırada diyor ki:

Muhabirimizin cezire-yi islamları hakkında yazdığı fikirleri derc etmekten zarfınzar eyledik. Çünkü okuyup da anlamayacak kimse yoktur.

Tabiidir ki böyle bir cümle nazara çarptığı gibi okuyup da kimsenin ağlamayacağı ahval-i facianın ne müsellef şeylerden olduğunu anlamak için her sahib ve cüdanede bir teşir-i bi-nihaye bir tecil-i fevkelaya husule gelmediğinden o hal aynıyla bizde de hasıl olmuştu. Lakin meseledeki bu müşgülü çok vakit geçmeden mektubun son parçalarını bize hal ediyordu.

Girit itişaşatının teskini ve asayişin iadesi ve müsamelat-ı umumiyenin temini emrinde cezireye izam edilen Avrupa askerleri miyanında bulunması tabii olan İtalya asakir-i insaniyet şüknaneleri tarafından ittiada bulunan Yunan hizile-yi mekruhesine karşı tarafkirane bir nümayiş icra etmek üzere ahali-yi islamiye hakkında gösterdikleri hareket barbarane ve ifail-i dinatkerane imiş.

Biçare Müslümanlar hukuk-ı milliyelerini muhafaza-yı can ve maraz ve mallarını Teselya'dan vatanlarına gelen ve güya kendilerini zir-i himaye musalmatlarına alan askerler miyanındaki İtalyanlar'dan gördükleri zulüm ve ahval-i faciayı belki Girit zulme-yi melunesinden görmemişler.

Düvel-i saire ve hususuyla Avusturya devlet mahkemesi askerlerinin islamlar hakkında ibraz ede geldikleri asar-ı hatır-ı nüvaziye İtalya ise ger-i şeneat eserleri bin kat bir malunat ilave ederek biçare mahsur mezalim müslümanları o melanetlerine hedef etmişlerdir.

Mektubun son parçalarında deniliyor ki: " derece-yi ızdırıp ve yeslerini mağrif olarak matiran islam taraflarından bu göre mütalim-i vilayet komutanlığa takdim edilen istibdad-namenin elde ettiğim bir sureti gönderdiğimden mütalasından hakikat hala itila kisb edeceğiz derler ve ona göre muhterem hamiyetimize celb-i nazar-ı dikkat bir kaç satırcık derc eyleyerek buradaki ehvan meselesinin tedil-i suzişlerine hamiyet buyuracağımız aşikardır.

Mektubun řu son parçasını okuduktan sonra muteberan ahali taraflarından makam-ı vilayet ve kumandanlığına takdim olunan istimdat-namede kinayet ettik.Buna istimdat-name demekten ateş-i zulmeden yanmış bir girve mazlumunun mübdel ramat olmuş. Ecdadından sıçramış bir serare alemsiz namını vermeyi ve cüdanemizce vakıya daha muvaffak bulduk. Öyle bir serare alemsiz ki düştüşü gibi değil dokunduğu aleme'l seniyeti de bir anda ulvi bir iştilal etmek istidadına maliktir.

Okunmaz çünkü tahammül edecek bir kalb ahının millet-i necibe-yi islamiye arasında bulunamaz. Bu istimdad – nameyi okuyacak olanların bu renkleri başdan yaradılmış olmalıdır ki belki o zaman olanca cesareti bir yere toplayarak birkaç satırını okumaya muvaffak ola bilir, pa-hud daha doğru söylemek lazım gelirse Ateş pare-i dilmuzi okusa okusa kendi zulmleri yanında engizisyon işkencelerini kerne-i arza nûbetle bir insan müşabesinde bırakan ve setre-i medeniyete bürünübde bir takım mazlumiyein bağırarak hak kanlarına girmekten onlara eza ve cefa eylemekden tesviyab olan İtalya neterat-ı alkeriyesi okuyabilirki kalıp ahen meclubelerine girmek için merhamet dedikleri saft kadiya yer bulamamıştır.

(Şirket Telgrafnameleri)

Berlin 7 Eylül sene 98

Tazminat-ı harbiye için istikraz hakkında muhalefetde devam edeceğini Almanya, Yunanistan'a bildirmiştir.

Paris 2 Eylül

İstiklal için yunan tarafından tekayif olunan teminat hakkında Almanya muhalefet ber-devamdır.

Simala 2 Eylül

Bulgaristan'da bulunan İngiliz askerleri katl ve itilaf edilmiştir. Malabir sahilinde asakir-i islamiye kıyam etmiştir.

Dersaadet 3 Eylül

Habeş kralı tarafından zat hazret padişahına irsal olunan hüdaya mösyö Luntut tarafından teslim ve aza olunmuş ve münelfil müteakibileri hasbiyle Devleti-ye Osmaniye ile Habeşistan beyanında hasıl olan mekaretenen Halulabi zat-ı şahaneyi teberite eylemiştir.

Bombay 3 Eylül

Silmeden eşar olunduğuna göre on bin askere islam-ı erbab kıyamı üzerine hucum edecektir.

Dersaadet 4 Eylül

Geçenleri Dersaadetde dinayet atan Ermenilerden sekiz kişinin idamına hükm olunmuştur.

Dersaadet 4 Eylül

Fransa ve Rusya tazminat-ı harbiye için istiknaz edilecek mubalağa kefalet itasında ruvi muuafakiyet göstermediklerinden ve İngiliz dahi yalnız başına kefalet vermeyi arzu eylemediğinden müzakere kerre-yi mahye haliyle bırakılmıştır.

Kandiya 4 Eylül

Asakir-i bahriyeye beyhude işgal eden Girit ablukasına bir nihayet vermek üzere emveller tedabiri-i lazıma ithaz eylemektedirler.

Dersaadet 5 Eylül

Girid'e tayin olunacak valinin teba-yı osmaniyeden olmasını meşir Bab-ı Ali tarafından düvel-i muazzama süferasına bir nota tesdir ve esra olunmuştur. Bununla beraber Osmanlı askerinin dahi orada ibkası taleb olunmuştur.

Londra 5 Eylül

Mezunen Almanya'da bulunan General Lok Hard nagah-ı Hindiye'ye çağırılmıştır.

Paris 5 Eylül

Tan gazetesi diyor ki: sudan meselesinin hali yalnız ingiltereye ait değildir.

Atina 5 Eylül

Seksen beş senesi redif alayı tasidlemiştir. Yunan matbuatı yunanı helak atmakta olan meselenin teharından dolayı şikayet etmektedirler.

Paris 6 Eylül

Hindistan'ın kıyımı kendi müstemlikatı dahi sinayet etmek korkusu Fransa'ya ceddi suretde düşündürmekde bulunduğu Fransız gazetelerinin cümle-i neşriyandandır.

Kandiye 6 Eylül

Girid'liler muhtariyat-i idareyi kabul eylediklerinden amiraller mah-ı halin on dokuzunda ablukayı kaldıracaklardır.

Londra 7 Eylül

Dersaadetden Times gazetesine verilen melumatına nazaran akid musalhanın tehriden dolayı hasıl olacak neticeyi-i vahime İngiltere hükümeti mesul tutulacağı hakkında Kont Muravif tarafından gönderilen bir nota üzerine Lord Selisuburi eski ve yeniden akit olunacak divanata kafi Yunanistan varidatının altı izadan mürekkeb bir komisyonun taht-ı idaresine alınmasını teklif etmiştir.

Kandiya 7 Eylül

Devletler musarrafi Girid'e ait olmak ve buna mukabil gerek varidatının nısfı alınmak tarafıyla Osmanlı jandarmalarını tertib ve tanzim etmeğe başlamışlardır.

Londra 7 Eylül

Tamis gazetesi diyor ki Almanya ve sair devletler Lord Salisubrunun teklifini kabule ezhar eylemişlerdir.

Atina 7 Eylül

Almanya'nın muhalefetinden taşı yunan hükümeti gerek maden ve kanarlar varidatlarını kefalet mekâmında iade etmeyi teklif eylemişlerdir.

Sen Petersburg 8 Eylül

Mukaddemat-ı sulhiyenin imza olunması mukarrir olup Osmanlı bankası dahi tazminat-ı harbiyenin dördüncü taksitini dahi tazminat-ı harbiyenin dördüncü taksitini tavsiye edeceği söyleniyor.

HAVADİS-İ HABERHANİYE

Hindistan igtisaratını Avrupa gazetelerinden bazıları Osmanlılara isnad etmek istiyorlarsada İngilizler bunun katiyen Afganistan tarafından bir teşvik olduğuna katiyen itimat eylediklerini evrak-ı havadis ecnebiyesinin ekserisi temin eylemektedir.

Bize kalırsa bu iki cihetin hiç birini de tasdik etmeyiz.

Memalik-i mahruse-i şahanede bundan evvel zuhura gelen bazı uygunsuzluklar idare-i Osmaniye'nin münasebetlerine humul eden Avrupalılar'ın bu babbada bir son söylemleri lazım gelirse İngiltere'nin fikrine pek de iştirak etmeyecekleri şüphesizdir zannederiz.

Çünkü devlet-i aliye ithaz eylediği meselenin misalmitpürariden inhiraf edibde Hindistan'da ika ihtilale kendisini mecbur görmüş ola idi. Ateş-i ihtilalin Hindistan vadilerinde şule-fesan olması şimdiye değin tehir etmezdi. Halbuki devlet-i Osmaniye ne derecelerde musalmaat taraftarı olduğunu enva tecavüzat-ı hukuk şeknine ile alem-i insaniyeti bıktırmış usandırmış olan Yunanlılar hakkında dahi bütün dünyaya göstermiştir. Hal bu merkezde iken matbuatının dolayısıyla meseleyi Osmanlı devletine itaf ve isnad etmesi doğrusu istigrah olunacak müadettendir.

Avrupalılar terakki ettikçe iaden vucud hasıl etmek derecelerine kadar çıkışmak istiyorlar! Halbuki şu zamanda dünyada bu gibi mugalatalara aldanacak sade diller hemen kalmamış gibidir.

Herkesin gözü şimdi deveyi değil pireyi görecek derecede açılmış olduğundan Avrupa matbuatının bu meseli entrikanın çocuk oyuncağı nazarıyla bakılmaktadır.

Tazminat-ı harbiyenin tavsiyesi zemininde Yunan maliyesinin ecnebi kontrolü eline alınmasına devletler karar vermişlerdir.

Avusturya ile Bulgaristan arasında vuku gazetelerle ilan edilen ihtilafın bertaraf olduğu yine gazetelerin cümle-i rivayetindedir.

Bombay igtisasetinden taşı İngiltere hükümeti Hindistan hudutlarında kırk iki bin hind askeri cemi ve nahsid eylemiştir.

İngiltere'den Hind'e bazı redif taburlarıyla askeri tabibleri izam kalınmakta imiş.

Bir haldeki güya Afganistan ile hemen hemen bir harb seferi açılacakmışda İngiltere hükümeti ol babda tedarik görüyormuş zan edilir, gerçi emir-i ibdalar cemin han hazretleri teşir ettiği emr-i alisiyle tebasının İngilizlere karşı tecavüzünü taht-ı memnuniye eylemiş ise de İngiltere hükümeti bunu sahih suretiyle telakki ettiğinden kani olamadıları hareketlerinden anlaşılmaktadır.

Afgan hükümetinin ingiltereye karşı bu kadar samimane ve dostane bir harekette bulunması ingilizlercede hüsn-i telakki edilmek lazım gelirdi çünkü emir iddalar cemin han hazretlerinin şimdiye kadar zahuri başka batını yine başka bir hal ve hareketi görülmüş olduğundan bu babdada ifalinin ikvaline mutabakatına İngiliz hükümetinin itimad etmemesine başka manalar verilmek icab ediyor ki bu da ihtilal-i dahili balyesiyle uğraşan bir hükümet için pek de iyi olamaz zan ve itikadındadır.

(İlan)

“Beyrud'da İstanbul Hoteli”

Şu ser-levha ile Beyrud'da hükümet konağı kurbunda Selim Rufail Efendi idaresi altında güşade olan hotel misafirler için fevkalade istirahat edilecek bir mevki serhafız eder.

Gecelik fiyatı sair hotellerden dün olduğu gibi itama ve bitunet cihetide o nisbette mucib- i memnuniyet bir aradadır.

Beyrud'u teşrif edecek misafirlere işbu Hoteli tavsiye eyleriz.

Muharebat-ı İlaniye

Samsun sancağında Bafra'da dava vekillerinden Refaatli Aziz Rasim Efendi'ye.

24 haziran sene 95 tarihinden 1 ağustos sene 97'ye kadar göndermiş olduğumuz gazeteler bedelinin irsali hakkında mütedat tezkireler yazıldığı halde bedalat-ı mezkure gönderilmediğinden başka cevap dahi alınamadığından ibtida-yı Ağustostan itibaren irsalete nihayet verilmiştir. Binaeneleyh iki senelik deniz olan 96 kuruşun lütfen pul olarak irsaline hamiyet buyurulması müstercemdir.

Çarşamba Kazası Nüfus Memuru Refaatlı Osman Nuri Efendi'ye

Mektubunuzla abone bedeli alındı. matlub olan adresi defter mahsusuna kayıt edildi. 26. Nüshadan itibaren irsalet bedi olunmuş ve makbuz ilm ve haberi gönderilmiştir.

Karaman Belediye Reisi Bekir Sıtkı Efendi'ye

Mürut-ı tahriratınızla bir senelik abone bedeli alınarak gazetenizin her hafta muntazamen irsaline ibtidar olunmuş ve makbuz gönderilmiştir.

Kerkük Bedayet mahkemesi Kitabesinden Yakup-zade Refaatlı Abdullah Seyfi Efendi'ye

Ceride-yi acizanemiz hakkında göserilen rağbet ve hüsn-i teveccühlerine takdim-i teşekkürat ederiz. Gönderilen abone bedeli ledie'l-ahaz ism-i alileri defter-i mahsusuna kayıt edilerek 26. nüshadan itibaren irsalet-i muntazamaya devam edileceği ve makbuzunun dahi takdim kılındığı mağruzadır.

İka Nufus Memuru Refaatlı Mehmet Efendi'ye

Mektubunuzla melhufi olan havalename alındı makbuz takdim kılındı.

**Sahib-i imtiyaz ve Müdür
Küffü-zade Mustafa Asıf**

KIBRIS

Mahal-i Müracaat
İdarehanemiz Kıbrıs ceziyesinde
Lefkoşa şehrinde Sarayönü meydanında
Daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve
tahririye için sahib-i imtiyaz namına
müracaat olunur. Gönderilen evrak
gazeteye derc olunup olunmamasından
matbaa mesul olamaz. İlanın beher
satırından iki kuruş alınır.

Şerait-i İştira
Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire
dahilinde kazalar için sekiz şilin mema-
lik-i Osmaniye için posta ücreti ile
beraber bir seneliği kırksekiz kuruştur.
Osmanlı posta pulu dahi kabul olunur.
(Nushası Bir Kuruştur).
Edirne'de Muhammet Tayfur Efendi'-
nin kütüphanesinde feruhat olunur.

20 EYLÜL EFRENCİ SENE 1897

8 EYLÜL RUMİ SENE 1313

(Siyaset, Edebiyat ve Fünundan Bahseder)

Dahiliye-yi nezaret celilesinden Kıbrıs nayabat şeriyesine şerserat olan bir kıta telgrafname-yi ali dir.

Düvel-i muazzama Matosda sefaretleriyle icra olunan müzakerat üzerine devlet-i aliye ile Yunan hükümeti beyninde akidi lazım gelen muahede-yi kıtiyeye esas olmak üzere hukuk ve menafi saltanat-ı seniye muvafık vucuhla kararlaştırılan makdumat-ı suluhiye layihası dünkü gün imza olunmuş ve bu cihetle devlet-i aliye ile Yunanistan beyninde hal-i harb hitam bulmuş olduğu alınan tezkire-yi samiye üzerine beyan olunur. Fi 7 eylül sene 212.

AHVAL-İ ALEM

Avrupa ahval-i umumiyesi kış-i ehemmiyet etmekde ber-devamdır. Meydanda görülen vesile-yi bahs ve mukal devlet-i aliye-yi Osmaniye ile Yunan musalhası meselesi ise de bu mesele şimdi hal olunmuş olduğundan diğer Avrupa devletleri arasında ceryan eden entirikalı muamele ve nümayişler ve ol babda istihrac ve tahmin olunan neticeler izhan-ı umumiye başka fikirler peyda etmesine bais oluyor.

Rusya devletinin geçirmekte olduğu eyyam hakikaten erbab-ı merakın nazar-ı dikkatlerine şayandır.

Ahval-i umumiyesini hariciden seyr edenler kimi Rusya'yı devletler beynindeki gerginlik ve berudete sebep müstakil add ediyor. Kimi de bu ana kadar tecavüzkerane politika ile menut olan Rusya hükümetinin güya izhar etmekde olduğu itinal ve sulhperverlikten mütehir kalıyor.

Yekdiğerine zıt olan işbu iki fikirden birine katiyen hak verip diğerini itiraz kabul etmeyecek surette haksız çıkarmak dahi mümkün olamıyor. Çünkü Rusya hükümeti hareket-ı gayrı mutaredesiyle iddiada ısrar için iki tarafada vesileler vermekden geri durmuyor.

Rusya devleti devlet-i ali-yi Osmaniye'nin kadim bir düşmanı bilinmiş iken şu geçen birkaç seneler zarfında şarkta zuhur eden gavail ve müsail-i siyasiyede hükümet-i osmaniye'nin icraatına karşı adaletkerane ve dosthane hareket ihtiyarıyla cümleler izhar ve Osmanlılar'ın zahiren teveccüh ve itamadını ihraz eylemekde olduğu halde diğer cihetten Karadenizdeki donanmasının istihkamatının tezyid ve takviyesi ve Anadolu

tarafından hududa doğru şimendüferler hattının süratle temdid ve tevsii vel o havaliyede kuvve-i askeriye'nin teksiriyle mevaki-i mutenabehaya tehsidi enzar-ı dikkat ve ehemmiyetini celb etmekde bulunuyor.

Devlet-i aliye-yi Osmaniye dahi bir tarafdanda Anadolu dahilinde şimendüfer tarafının hatlarının temdid ve tavsiyesi tevsii'ni eylemekte ve diğer tarafdanda boğazlarla istihkamata takviyet ve risalet vermektedir.

Almanya imparatorunun Rusya toprağında Çar hazretleriyle vuku bulan mülakatı üzerine binehmada sabk eden müzakarât ile ceryan eden sözler bu iki imparatorların akid-i rüşte-yi vedad ettiğine kanaat hasıl olarak sulh ve selamın idamesi hususunda kavli kuvle hareket edecekleri temin olunmuş iken Fransa reis-i cumhurunun Almanya imparatorunu (müteakib Sen Petersburg'a azimet ve Çar hazretleriyle mülakatı başkaca fikirler tevelid ederek başka yolda kifayet ve güya sebebiyet vermiştir.

Bazı politikacıların istilatına nazaran Fransanın (Alzans Loren) eyaletini istirdad etmek fikri harekete gelerek Fransa bu husus da Rusya'nın mezaheratına müracat etmiş ancak Rusya'nın ne derecede Fransa amaline memaşa'at edeceği anlaşılamamıştır.

Malum olduğu üzere Almanya'nın istiklalini tehdit eden harici gaileler iki olup birisi hususi değeri dahi umumidir. Gaile-yi hususiye işte şu Fransa gailisidir.

Almanya imparatoru şu nokta-yı hatır naki daima göz önünde bulundurarak üç hükümdar ile ittifakını bir kat daha teyide şitab etmiş ve Fransa Reis-i Cumhurunun Rusya'ya azimetini mütakib İtalya kralıyla mülakat ve icra-yı müzakerat eylemiştir.

Almanya Rusya ile fransanın ortasında pek nazik bir mevkiye düşmüş olup tehlikiyi ber taraf için ittifak-ı müselse takviyat vermeye mecbur bulunmuştur.

Demek oluyor ki "sulh" sadası iğfal makamında sudur eden bir sözden başka nazar-ı ehemmiyete alınmıyor.

Uzaktan seyirci ve lastikli politikasıyla alemleri üzücü olan İngiltere'ye gelince bir tarafdanda devlet-i aliye-yi Osmaniye indinde emniyet ve itibarını gaib ederek hükümsüz kalmasından müteessir bulunduğu sırada Hindistan dahilinde taraf taraf serzede-yi zuhur olan iğtişaşa't ve isyan hükümeti şaşırtmak derecesine getirmiştir.

Son alınan haberlere suhc nazarıyla bakmak lazım gelir ise İngiltere yakında bir düşkünlüğe daha düşür alacağı anlaşıyor.

O da Rusya ile fransa'nın Hindistan sürüşüne müdahale etmeyerek lakin hemen Mısır meselesine bir netice vermeye yani tahliye ettirmeye karar verdikleridir.

Hülasa Hindistan sürüşünün devamı ve Fransa ile Almanya'da tedarikat-ı harbiyenin günden güne tevsii eylemesi ve bu tedarikata karşı Rusya'nın dahi tersibde bulunup şimdi Lehistan hududunda tedarikat-ı mehmada bulunması ve Avusturya'nın da mevki tehlikeli görerek İslav silavesine karşı "yine" İslav insarıyla mukavele mecburiyetinde kalaması bir devr-i fetretin karibe'l-zuhur olduğuna delil add olunur.

HAVADİS-İ MAHALLİYE

Cülus-i mebamın menus hazret-i padişah vesilesi ile tebaa-i sadıka-yı Osmaniye'den her fert o yevmi mesadat tevaimede şenlikler icra ederek ilan-ı meserret eyledikleri malumdur.

Tebaa-yı devlet-i aliye-yi Osmaniye'den olan ceziremiz halkınca ol padişah mekarım iktinah ce tacidar adalet-penah efendimizin gerek veladet ve gerek cüluz hümayunlarına tesadüf eden eyyam-ı. Mahsusada ibraz-ı esare-yi sadakat ve ubudiyet için ilan-ı müserret ve icra-yı şehri ayin etmek İslamlara mahasır kalmış ve tebaviyet

ciheti ile müsavi bulunmaklığımız lazım gelen Hristiyan vatandaşlarımızın küffesi Osmanlılar'dan ayrılmış gibi telakki olunmuştur.

Buna göre vasıl sima ve ibtihacımız olan bir rum muhib sadıkımızın istikamet ve mertlik nokta-yı nazarından cülus-ı humayuna tesadüf eden o yevm-i saadet tevamdaki icraat-ı hüsnesini takdir etmek istiyoruz ki samimi ve ciddi olduğuna şüphemiz olmadığından umum İslam vatandaşlarının dahi bize iştirak edeceklerine eminiz. O zat ceziremiz methizanından ve meclis-i kkavanin azasından Mösyö Nefurbu Yusudinis'tir. Mumie'l-yeh İngiltere ve Atina mekatip-i aliyesinde tahsil-i maarif ederek serpeste-yi efkara malik vicdanına tabii ve hakikatte sadık bir zattır. Cüluz-ı hümayuna tesadüf eden günün aksamı Limasol da ahali-yi İslamiye ile müsabakat idarece sene hanesini enva-yı kanadil ve fevamis ile tenevvür ve tezyin ederek ishar-ı şadımanı eylemiş ve münasebet düştükçe Osmanlıların ulviyet mercümet şecaat gibi husail bir güzidelelerini tahrir ve tevsif ederek ibraz-ı müessir sadakat etmiştir. Ceziremizde tebdil-i idareden biri belki birinci defa olarak hristiyan vatandaşlarımızın ser-emdanından biri tarafından bu suretle matbu-ı mefhumumuz hakkında gösterilen hüsn-i muhabbet ve sadakat tabiidir ki İslamlara hüsn-i tesir ve bahş hoşnudi-yi kesir eylemiştir

İhtida

Ermeni milletinden ve tebaa-yı devlet-i aliyyeden iki delikanlı bu kere kendi hüsn-i rızalarıyla din-i mübeyin-i Ahmedi bil kabul mahkume yi şeriyece icabı icra kılınmış ve kendi arzularıyla birisi Abdullah Hulusi ve diğeri Abdullah Muhip isimleriyle tesmiye edilmişlerdir. İş bu hidayete müzahirbatla müşerref bilislam olan gençlerin emr-i mesnun hıtanları ittihat cemiyeti tarafından icra olunarak dahilen ve haricen enva-i semahat ve muavenat-ı diyanet perveri ibraz ve ibzal olunmuştur. Bu gibi icraat-ı hayriye-yi Hüda pesendameye hamiyet ve iştirak eden zevat dardında mazhar-ı fevz ve necaat olacakları bi-iştibahtır.

Kazaen Vefat

Arkacılı Hacı hristoğlunun oğlu Hiralamo nam Hristiyan geçende kazmakta olduğu kuyunun kenerından düşen bir taşın başına isabet etmesinden dolayı müteessiren vefaat eylediği mahalli havadisindendir.

Çiçek Hastalığı

Tuzla iskelesinde zuhur eden çiçek hastalığının hükümet ser- tabii tarafından masruf buyurunlan hümmim ve müsai sayesinde lae'l- hemid günün güne tenakıs etmekte olduğu ve her hangi hanede ufak bir keyifsizlik zuhur tabib Mumie'l- yeh hemen şitab ederek tedabir-i lazımanın icrasına teşebbüs eylemekde bulunduğu ve bu suretle pek az zaman içinde mezkur hastalığın oralardan bütün bütün zail olacağı ümid olunmakta idi ki cümle-i müstehaberat-ı mevsukamızdan bulunmuştur.

Tuzla'da intişar eden iş bu hastalığın men-i tevsii emrinde bir menval-i muharir tedabir mukteziya icra edildiği gibi Lefkoşa da bulunan bil cümle itiba tarafından dahi itfala mücanen aşımiliyeti icra edilerek bu suretle hastalığın önünü almak üzere sarf-ı mesai edilmekte bulunduğu mae'lmasar işitilmiştir.

Faruseler

Tuzla limason . Mağusa kasabalarına işlemekte olan kira arabaları hakkında aldığımız şikayet nameleri derc edecek olur isek gazetemize baska havadis yazmaklığımız lazım gelir.

Arabacılar yalnız kira almaya mecbur olup müşterilerin bir güne tehlikeye maruz olup olmamaları cihedini vazife bile edemiyorlar

Hayvanlar bir hale gelmişlerdir ki bir arabayı yolda birkaç kere dümeksizin veya havuz müşterileri ekser ve kuş olan mahallerde arabadan inmeye mecbur etmeksizin doğrudan bir kaspeye götürmeleri mümkün olamıyor. Yolcular bu arabaları içinde bulundukça rahat edecek yere hayatlarından da emin bulunamıyorlar.Çünkü ya bir iniş inrken yahut bir yokuş çıkarken mahataradan sağlam olabileceklerine kanii degildir.

Müdaamızın tesbitine delil aranılıyorsa geçen gün tıbbiye müdürü Mister Hidintam cenaplarının Tuzla islesine vuku bulan azametinde başına gelen hal-I iraiye idebülürüz ki bu da hükümetçe sabit olmuş bir madded'r.

El hasıl bu hayvanlar ol babdaki polis nizamı mevcece memurin iadesi tarafından araba sahiplerine tebdil ve tamire tahnic olan arabalar da tecdid ve ıslah ettirilmezler ise muhatara ve tehlikenin gittikçe tezaid edeceği gibi beli de vukua gelecek tehlike bir cok telefata da meydana geleceğine şüphe olunmamalıdır.

Cerh

Şehr-i cari-yi efrencinin 19. Pazar günü Ayluka mahallesinde Kain hanesinde Paskalı nam hristiyan ile işret etmekte olan İrini nam fahişe miyanını ufak bir münazaa zuhur iderek markum Paskalı mecruh olmuş ise de gerek karının ifadesine gerek mecruhun ibtida ki takdirine nazaran fiil-i cerh karı tarafından vuku bulunmadığını göstermekte ve fakat yarayı açan bıçak hanenin karşısındaki bahçeye atılmış olması fiil-i mezkûrun bir başka el ile icra olunduğuna ve o da hane derununda kendisinden diğer kimse olmaya fashise-yi merkume tarafından ifaa edildiğine şüphe olmadığı gibi ahiren mahruhunda ifadesinden kendisini merkume İrini cerrah eyledi anlaşılmış olmakla carih taht-ı tevkîfe alınmış ve mecruh ise lecae'- tedavi hastahaneye izam kılınmıştır

Darp edillen bıçak göğüs kemiğine isabet eylediğine mecruhun yarası muhatara dan salim etmiş.

Sahte Bir Papaz

Bundan evvel Yalusa kariyesi papazlarından iken sadasının ihtizazı hasbıyla Lefkoşa'da Fener Ruminin Kilisesi'nin alınan baba Hürstevoğlu kiliseye dehalat eder etmez damadı Mihail Endunu Kiryaku kaim pederinin arazi koçanlarını ihaz ederek kariyerinin diğer papası olan Baba Nikolabu her ne suretle ise uvk ettikten sonra mezkur arazilerin satış muamelesini icra Mağusa'ya götürülmüş.

Tapu kitabesinden Fevait Efendi baba Hristo Galuyi iki sene öylesi bir satış maddesinden talebi bir defa görmüş olduğundan bu sahne papazdan şüphe eylemesi üzerine tapu baş katibine zehabını anlatmış ve şu papasın baba Hürstev oğlu olduğundan şüphe ettiğini ve arzu edilirse tahkikat icra kılınmasını beyan eylemiş. Baş Katip Fevait Efendiden bazı cihetleri istizah ettikten sonra lazım gelen tahkikata görüşmüş ve orada bulunan kariye-i mezbureli Mihali Erkiru nam Hristiyana bir takım sualler ederek en

nihayetinde papası bilahire kim olduğunu sormuş ve Baba Hürstev oğlu olmayıp kariye papası baba Nikola olduğunu ve Baba Hürstev oğlunun bugün Lefkoşa da Fener Rumini kilisesinde bulunduğunu anlamış ve halbuki papas satış varakasına ismini baba Hürstev oğlu diye imza etmiş olduğundan iş merciine rapor arz edilmiş ve bu sahtekar papasın kanunen tediye-kariye ahalisi dahi şiddetle iddia etmekte bulunmuş olduğu mahalinden bildirilmiştir.

İşin tuhafı şurasındaki şahit makamında irai edilen Muhail Erker ve papasın yüzüne karşı "sen baba Hürstev oğlu değil baba Nikola'sın " dediği halde papas iddiasında iddiasına ısrar etmiş ve külliye-yi bir çok takdir ettiğinden sonra işin vehametini derk ederek sahtekarlığını meydana koyup baba Nikola olduğunu itiraf eylemiştir.

ŞUENAT-I OSMANİYE

Suriye sahilinde geçen gün Yunan bandırasını hamil bir sefine görülerek der dest edilmiştir.

Girit zulme-i hunurizi tarafından alçakcasına yaralanıp efal cenaiyelerine inzimam ettirilen 3 nefercinin Dersaadete izamı emrinde şerefsader olan irade-i seniye-i cenap hilafet-penahı mucibince Devletli Cevat Paşa Hazretlerine cenabından Girit eşraf-ı handanından Kanur-zade Saadetli Hüsni Bey Efendi Hazretlerine terfikanen Dersaadete izam kılındıkları mahalli havadisindendir.

ŞİRKET TELGRAFNAMELERİ

Lonrdra 11 Eylül sene 97

Almanya ile Rusya'nın muhalefetlerinden Nazi Girit de ablukasının refmi kaziyesi terk olunmuştur.

Lonrdra 12 Eylül

İngiltere ile almanya tazminat-ı harbiye meselesinde muvafakiyet ediyorlar.

İngiltere terk olunacak varidatın ecnebi kontrolü altına idaresine alınmasına Yunan Meclisi karar verdikten bir ay sonra Teselya kıtasının taliyesini Lalebe Almanya birinci takiyatın tadiyahesi için kati bir tarihlayasına teklif ediyor.

Viyana 12 Eylül

İmparator Vaylın inkiraye manverelerinde hazır bulunmak üzere (Tavtiye) vasil olarak avusturya İmparatoru tarafından fevkalade suretle istikbal olunmuştur.

Paris 11 Eylül sene 97

Müstesarıkın kongresi hitam bulunmuştur. Mısır merhusları büyük muvaffkiyet istihsal eylediler.

Lonrdra 13 Eylül

Teselya kıtasının tahliyesi tazminat-ı harbiyeye tabii bulunmadığından evrad salseburundan teklifini esas üzerine İngiltere ile Almanya beyanında muvafakiyet hasıl olmuş gibidir.

Paris 13 Eylül sene 97

Amirallerin teklifini hilafete olarak Girit ablukasının devamına karar vermişlerdir.

Dersaadet 13 Eylül

Mösyö Lontif İstanbul'a ait memur-i memuriyesine Kemal muvafakiyetle tekmil edildiğinden Rusya ya avdet edilmiştir.

Bombay Eylül

Bir çok aferideler Samate kulesine hucum etmektedirler.

Samara Dağlarında itilaf edilen bir müfreze İngiliz askerinin zaiyatı 20 kişiden ibarettir.

Lonrdra 15 Eylül

Osmanlı ile münasebet-i ticariyenin tecdidi hususunda Yunan teklifi devletler tarafından kabul olunmuştur.

Bombay Eylül

Galip bir kuvvetle afrideler eyaletinde Sarakarı mevkiini zapt etmişlerdir. 21 kişiden mürekkep asaker tahvizaye telef olmuş ve General (Bikas) fırkası sair nekati tahlis etmek için ileriye hareket eylemiştir.

Dersaadet 14 Eylül

Teselya kıtasının tahliyesi hakkında beyne'l- safra ittifak hasıl olmuştur.

Atina 11 Eylül

Osmanlı ile biri ve bahri münasebat-ı ticariyenin techid hakkında Yunanistan ın teklifi devletler tarafından kabul edilmiştir.

HAVADİS-İ HABERHANİYE

Ufk-ı siyasetin Fransa ile Rusya cihetlerinde zuhur eden iki ittifak bulutunun sair Avrupalılar'ı esasından sarsacak ebr-i fırtına mı vucuda getireceği ve yahut alem-i insaniyeti hararet-i şedidesi altında yakıp kavuran ihtilal ateşlerini söndürecek bir şiddetli baran meselesi mi hasıl edeceği daha şimdiden kestirilemez.

İttifak-ı mezkurun resmen ilan edildiği zaman Almanya başvekili Prens Bismark ialinden kürsüdeki bu zata demiştir ki Fransa Alsas- Lören eyaletinden ümidini keserek tevsi-yi memalik için nazarını başka tarafa atf eylemesini evvelce de kendisine söylemiş idi. O zaman birinci hutvanesini attığı mahal-i memalik mahruse-yi şahaneden tevnis oldu. Bu hareketi umum tarafından sükut ile geçiştirildi. Bununla beraber Alsas-Loren hala hatırlardan çıkaramaması şayan-i istikrardır.

Fransa ise daima söylemekte olduğu gibi bu defa da böyle bir söz sarf etmiştir. "Fransızlık, dünyada baki kaldıkça Alsas-Loren Fransızlar'ın müstemlikatına alınacak ettirilecektir.

Şu iki devletin söyledikleri sözlerin siyaset nokta-yi nazarından ne kadar şayan-ı ehemmiyet olduğu muhtac-ı mülahaza değildir, zannederiz.

İttifak-ı mesnanın ilanından sonra Almanya'nın Alsas Loren'de bulunan kuvve-yi askeriyesinin tezyidine ibtidar edildiği Fransızların eyalet-i mezkure üzerine diktikleri inzar-ı istilacıyanelerini başka tarafa çevirmek ve şayet bu hususa muvaffak olamadığı halde gözlerinin içine bir avuç barut atmak maksadından ibaret olduğunu Prens Bismark cenablarının beladaki nutku her kese efham eylemektedir.

Bu hususa dair Avrupa Gazetelerinin herbiri bir yolda sert efkar etmektedirler.

Tan gazetesi Fransa Reisi Cumhuriyet ile Çar Hazretlerinin "Yutu" zerhelesindeki nutuklarından bahs ederek bazı sözler söyledikten sora diyor ki "Fransa ile Rusya yek diğerine o kadar kavi bir rabita ile merbuturlarki öyle bir kelime fazla veye noksan söylenmekle kuvveti ne tezyid edilir ne de noksan bulur.

Doğru bir söz söylemek lazım gelirse Fransa ile Rusya ittifakı bir mesele-yi mehma-yı tarihiye telakki olunmalıdır ki beyne'l-milel hal ve mevkiinin icabatındandır.

Münafi ve hissiyat-ı müştereğe ki üzerine meus gerek Rusya ve Fransa Rüsay-ı ömrünün ve gerek ahalinin arzuyu tabiine ve mukasat-ı asliyesine muvaffaktır”.

Rusya evrak-ı havadis de şu yolda sert mütaalat ediyor.

Diyor ki, Fransa ile Rusya ittifakını Avrupa memalik-i mütemmidenesinin iki başında musalmat ve sulhün muhafazasına çalışmak üzere ittifak eden akvam-ı medeniyenin racid ve saadetini temine çalışan iki nigahban makamında görmelidir.Şu iki gazetenin birisi Parise de diğeri ise Rusya da neşr edilmekte bulunduğundan her ikisinde devlet matbualarının ittifaklarını sitayişte haklıdır.

Avrupa matbuatı arasında ittifak mesna için diğeri bir gazetede ufacık iki cümle söylemiştir ki şayan-ı dikkat olduğundan dürc ediyoruz.

O gazetede diyor ki ;”Fransızlar sevinmeli Avrupanın akvam-ı sairesi de endişe noktası olmamalıdır.

Eyet Fransızlar sevinmelidir bu söz doğru ve muvaffak-ı münatıktır.Lakin Avrupa' nın akvam-ı sairesi de endişenak olmalıdır. Ne demek onlarda mı sevinmelidirler acaba ! bu cümlede sehumet mi vardır. Çünkü Avrupa'nın şu ittifaktan bilahere endişenak olacakları tabiidir.

İngilizler mi sevinmelidir ki Hindistan üzerine doğru ağzını açmış olan Rusya Fransızların intizamıyla tezyid-i kuvvete muvaffak olmuştur.

Almanya ,İtalya,Avusturya sevinmelidirler ki Fransızların Alsas Loren istirdad maksadıyla kusurla getirdiği Rusya ittifakından bil-istifade parlatacağı ateş-i harbdan dolayı ihlal-i asayişleri mülahazasıyla daima mütabasirane davranmak zahmetiyle dülger bulunacaktır.

Elhasıl fikr-i acizanemize kalırsa şu ittifak-ı mesanın alem-i siyasette müsalmat-ı umumiyenin istikrarına mı yoksa menfaat-ı devliyelerinin muhafaza ve idamesine mi hizmet için vucuda getirildiğine katı bir hüküm vermek muvaffak akıl ve hikmet bilmez zanındayız.

Bu bab da biraz daha tamik-i efkar edecek olur isek ittifak-ı mezkurun rabıta-yı kuvvesine merbut olan çingenin bir dişi de hata-yı mısıriyeden İngilizler'i temizlemek için hazırlanmış olduğu tezahur eyler ki bu da orada bulunan Fransız ve Rusya münafinin senin ve firdenberi düçar sekte ve daha doğrusu mahv edilmesinden ibarettir.

Bir müddettenberidir Habesistan İtalya hükümetinden talep edildiği üç yüz bin liraya artık tadiyahye muvaffakiyet ettiği gazetelerde rivayet olunmaktadır.

Hindistanda bulunan İngiliz askerlerinden bazı müfrezelerin kolera hastalığına tutuldukları görülmekte olduğu ve Hindistan ahvalinin gittikçe kisb-i hamiyet ve şiddet eylediği cihetle umum evrak-ı havadis düçar-ı endişe olmaktadır.

Yunan hükümeti silah altında bulunan redif taburlarının kısm-ı inzamına yol verdiği ve metyaklarında yakında Salı verileceği istihbar kılınmıştır.

Rusya ile Fransa ittifakı resmen ilan edildiği günden itibaren Almanya dahi Alsas Loren vilayetindeki asakir-i mevcudesinin miktarını tezbir eylemeye başlamış olduğunu evrak-ı havadis de görülmüştür.

Yunanistan'ın baş vekili mösyö (Ralli) kabinesinin yakında sukut ederek yerine (Diliyani) Heyetinin suud edeceği Atina'da söylemektedir.

Terikopi dünyadan gitmeyince Yunan hükümetinden yakayı kurtaramamasıdır.Diliyani'de bu yola gitmedikten sonra kurtulamayacaktır.

İlan

İbtida-yi Eylül sene 313'den itibaren kukla çiftliği Baf'da müzayideye verilmiş ve kutvantaya derici lazım gelen şerait-i müzayide pusulasında beyan olunmuş olmakla fiyatı budduğu halde ibtida-yi teşrin-i evvel sene 313'de Baf'da icar olunacağından talebi olan zat Mehmet Bey varisesi vekili Budamyalı-zade mükremetlü Saffet Efendiye eylemesi ilan olunur.

MUHABERAT-I İLANİYE

Trablus garbında Türk çarşısında kahveci Giritli Hüseyin Ağaya.
Gönderilen abone bedeli vasıl oldu.261.numaradan itibaren irsalata başlandı.makmuz ilm ve haberde tanzim kılınmıştır.

Sahib-i imtiyaz ve Müdür
Küffü- zade Mustafa Asif

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kıbrıs ceziresinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olup olunmamasından gaze-te mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i iştirâ

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur (Nushası bir kuruştur) Edirne de Muhammet Tayfur efendinin kütüphanesinde furuhât olunur.

27 EYLÜL EFRENCİ SENE 1897**15 EYLÜL RUMİ SENE 1313****AHVAL-İ ALEM**

Bir ay nihayetinde neticelenen Osmanlı Yunan muharebesi üzerine dört aydan ziyade süren musalha-yı mezkuresi bu kere hatamerside olduğu dahiliye nezaretinden keşide olunup geçen nüshamızda neşr olunan resmi telgraf mealinden müsteban olmuş ise de şerait-i sulhiyenin tefsilatına henüz mütalal olmadığımızdan karin-i keramımız bu hafta o hususda sahih malumat vermediğimize tesif ederiz.

Ancak her ne suretle olursa olsun Devlet-i Aliye-yi Osmaniye'nin ol babdaki muvafakiyeti maddi ve manevi bekçok fevaidi mucib olduğu gibi Yunanistan dahi bir asırda aklını başına alamayacak bir hale getirmiş ve Alah'a emanet alem-i islamiyet için dahi bir devr-i cedid terakki meydana getirmiştir.

Bu muharebe sebebiyle Devlet-i ebed müded-i Osmaniye dost ve düşmanını daha iyi öğrenmiş ve müstakbel için itila-yı şân ve sutuvel teyiyid beka -yı selamet -i millet ve beyne'l- düvel temin devam-ı hüsn münasebet zemini üzerine vazi esas hükümet eylemiştir.

Avrupa politikasındaki gerginlik umumiyet itibarıyla berdevamdır. Amanya imparatorunu mütakib fransa cumhuriyeti reisinin Çar hazretleriyle Rusya toprağında mütalakatı politikaları tetkik ve tefhusa düşürmüştür.

Köşe-yi inzivaya çekilmiş olan prens Bismark ile bir muhabir beyrinde geçenleri sabk eden bir muhavere gazetecilere sermaye-yi bahs ve mukal olmuştur.

Prens meşare'l-yeh Rusya ile Fransa beyrinde olan ittikdan bahs ettiği sırada şu iki millet beyrinde hükümferma olan hub ve müvalet ile nihayalat ve tusurat mensup oldukları hükümetlerin maneviyat ve icraatını irai edemez. Halbuki ekser belki aksi suret görülür.

Prens meşare'l-yeh Rusya ile Fransa beyrinde her biri kendi fikrini ileri sürmek entirikasını serbestce çevirmek maksadına mebni olarak takrir ve tesis ettiği işidilen ittifakın mahdut olduğu ve binaenaleyh Rusya kabinesinin tedbiri ihtiyata olan riayeti ve her devleti ne fikir beslediğini ne niyeti olduğunu öğrenmek hususundaki dikkati ve her devlet ve hükümete karşı icab-ı zaman ve mekana muvafık ve müstakbel için istifadeyi mucib hareket ihtiyarındaki gayreti Fransızların emel-i intikam cuayanesine teslimiyet göstermeyeceğine itikadındadır.

Şüpesizdir ki Rusya 'nın Fransa ile ittifakından belki yine maksadı Almanya'yı yerinde rahat durdurmak ve diğer taraftan dahi şarkda İngiltere nüfuzunu kısır ederek bir mana ve haile tesadüf etmeksizin iş görmektir. Lakin bittabii devr-i beyn Almanya derhal Avusturya ve İtalya ile ittifak meselesi teşkil ederek sulhu temin etmiş ise de hepsi birden sanki ferdası gün bir vakanın zuhuru labat etmiş gibi baştan tırnağa kadar silahlanmışlardır. Aceb bu hal nokta kadar devam edebilecektir.

İngiltere nüshayı sabıkamızda beyan ettiğimiz gibi politika mücadelesinde fena halde malup olmuş ve şimdiki halde Hindistan iğtişası hasbıyla ve heves ve telaş deryasına düşmüştür.

Gerçi bu meseleye hiçbir devletin müdahalesi olmuyor isede meselenin zuhurundan dahi memnun kalmamış değillerdir.

İngiltere hükümeti kuvveti bazıya vererek Hindistan'ın şimdilik bir köşesinde bulunan ateş ihtilali bir daha zuhur etmemek üzere söndürmeye çalışıyorsa buna muvaffak olabilecektir. İstihbaratımıza mevsuk nazarıyla bakılmak lazım gelir ise İngiltere Afridillerle bazı kabailin kıyamında Afganistan'ın müdahalesi olup olmadığı meydana gelip çıkarmak için Afganistan'ın İngiltere iştirak ile İngiltere aleyhine kıyam edenlerin tedibi için muavenet etmesini teklif edecek ve Afganistan buna muhalefet edecek olur ise Afganlılarla kati muhabere edecekmiş.

Malum olduğu üzere Afganistan İngiltere politikasına tabi olmak için "hak-ı sükut" namıyla "İngiltereden senevi "maktu" bir mebla almaktadır. İngiltere şimdi bunun üzerine teklifini bina ederek Afganistana tecrübe etmeye karar vermiştir deniliyor.

İngiltere devletini böyle bir tecrübeye karar verdiği haberinin aslı var ise ve Afganistan dahi istiklalini muhafaza etmeğe cezm etmiş ise pek yakın zamanda birçok ıkalabat vukuna intizar olunmuş tabiidir.

Zira müşahade olununan ahval-i siyasiye bunu icab eyliyor.

HAVADİS-İ MAHALLİYE

Kıbrıs ceziresi neyabet-i şeriyesine celp ve layka sabık Naşi faziletli Vacih Efendi tayin buyrulduğu ve Efendi-yi mumie'l-yeh Yanyalı olub fazilet ve hüsn-i sîret ishabından olduğu ve lisan-ı rumiye aşına bulunduğu mustahberat hususiyemizdendir.

Geçende lacie'l- ziyare müskat reisi olan ceziremizi teşrif buyurdıklarını yazdığımız Mısır istinak mahkemesi reis-i fezail enisi sadetlü Belîğ Paşa hazretleri geçen cumartesi günü methizan belde tarafından eylenceye kadar teşbii edilerek Tuzla iskelesine ve oradan dahi posta vapuruna rakiben mahal-i memuriyetlerine azimet buyurmuşlardır.

Meşare'l-yehin gerek vatanına gerek akraba ve vatandaşlarına olan muhabbet-i samimelerinden dolayı her sene ceziremizi teşrif buyurmaları cümlemizce baiz-i fahr ve meserret ve mevcub bahtıyarı ve memnuniyet olduğu gibi zat-ı alilerinde ulvi cenabına bir berhan katidir.

Teessüf olunur ki senin ve fireden beri vatanlarını terk ederek diyar-ı ahirde emrar-ı eyyam ve ilm eyleyen nebcese vatandaşlarımızında meslekat mehmanelerinden mahrum bulunuyoruz.

Birkaç senede bir defa olsun onlar da bizi mülakatları şerefine mazhar buyurmuş olsalar ne olur? acaba arzu buyurmuyorlar mı? Yoksa her sene bir maniden kurtulamıyorlar mı?

Sirkat

Değirmenlik kazasına tabii edeli karibesinde muhtarın hanesinde beytunet etmekte olan hükümet tahsildarı kavzesini nezdine bazı sarıklar duhul ederek mevcut olan 60 kadar İngiliz lirasıyla 40 liralıkta çekleri sirkat eyledikleri haber alınmıştır. Mübalağın umumi 100 liraya bağlı oluyormuş.

İzlumiye sadık emini Yunus Efendinin mahdumi Deftera karyeli Hacı bir fahişenin oğlu tarafından takdim ile cerh edilmiş ve carih-i merkum polis tarafından derdest edilerek kabahati mecruha atf ile itiraf-ı cürm eylemiş olduğu haber alınmıştır.

Tuzla iskelesinde çiçek hastalığından vefat eden bir hatun belağsıl girç ile ihrak edilmiş olduğundan islamiyete mugayir olan bu gibi haletin adem-i tekririni hükümet-i mahalliyyeden rica ederiz.

Katl

Beş parmak nam-ı cebel üzerinde geçende maktul olarak bir islam bulunduğu rivayete nazeren maktul merküm Harça karyesinden Değirmenliğe bir kuzu götürmekde iken her kimin tarafından ise katl edildiği anlaşılmış ise de katil meydana çıkmamıştır.

Avrupa postası bu hafta Pazar günü yerine Salı günü vurud edeceği ilan olunmuştur!

Hükümet-i mahalliye henüz muntazam bir posta naklini temin edemediğine teessüf etmemek elden gelmez.

Alınan malumatı mevsukaya nazaran Tuzla İskelesinde hükümferma olan çiçek hastalığının günden güne tezaid ederek ithaz edilen tedabiri hükümsüz bırakmakta olduğu anlaşılmıştır.

İllet-i mezkurenin sirayetinden huvk ile Lefkoşa'ya gelmekte olanların sıhatleri yerinde olup olmadığı anlaşılmak üzere Lefkoşa belediyesi tarafından tayin olunan tabib marifetiyle ayılınca nam-ı mahalde gelen muayene edilerek sahihe'l-vücut olanlara ruhsat verilmekde olduğu gibi şaid içlerinden illet-i mezkureden musab olanlar zuhur ettiği halde lacie'l-tedavi yetunet ettirilmek üzere kilisesinde mülkiye cenabından ithaz edilerek hastaneye nakl ettirilmeleri mukarrer bulunmuş ise de gelenlerin nereden geldikleri anlaşılamamaktadır ve bunların emr-i muayeneye tabii bulunub bulunmamaları kendilerinin kavli-i mücerredlerine itimaddan ibaret kalmak da ve hususıyla Tuzla İskelesin'den çıkanlar yalnız lefkoşaya değil civar kara ile Mağusa'ya ve Limason kasabalarında azimet eylemekde bulunduklarından ve lefkoşaya gelecek olanların muayeneden kurtulmak için kara ve kasbete giderek oradan Lefkoşa'ya gelebilmekleri daha mümkün olduğundan buraca ithaz edilen tedabirin Tuzla iskelesince ithazı daha ziyade muvafık usul ve akıl ve hikmet olduğu itikadından bulunduğumuz cihetle icabının icrası hükümetin inzâr-ı dikkat ve itinasına havale ederiz.

ŞUENAT-I OSMANİYE

İnatif seniye-i hazret hilafetpenahından Dersaadet evkaf-ı nezaret celilesi taşra şubesi mukabelecesi Kıbrıslı refaatlı Sabri Bey'e terfiyen rütbe-yi salsa tevciye ve ihsan buyrulduğu Dersaadet ceridelerinde manzur-ı çeşm efenhar ve meseretimiz olmuştur.

Mir mumie'l-yeh cezremizden maruf ve muteber bir ailenin semere-yi kuvveti ve sadakat, zekavat siret-i sahi bir zat olmakla hakkında raykan buyrulmuş olan iş bu atafet seniye-yi hazret padişahından dolayı kendini tebrik ederiz.

Dersaadet'te Fransız sefareti maiyet vapuru geçenlerde Marmara denizine doğru açılarak top talimi icra etmiş. Atılan topların sesi Dersaadet ahalisince işidilerek ne olduğunu bilmeyenler ale'l- husus kadınlar düşar ve heyecan oldukları Dersaadet muhabirimiz tarafından işar olunmuştur.

Pay-ı taht saltanat-ı seniye olan bir yerde ecnebi maliyet vapurunun top talimi icra etmesi takbih olunmalıdır. Fransızlar hükümet-i seniye'nin nezaketine karşı böyle müstehcen hareket ve icratla mukabele etmeyeceklerine itimadımız vardır. Lakin sefir hazretlerinin bu babdaki cüreti şayan-ı muchazadır.

Girid eşkıya hristiyanesi hükümet-i seniye'ye dehaletle badema hilaf-ı rıza-yı ali hiçbir hal ve hareketde bulunmamaya karar verdikleri istihbar kılınmıştır.

Allah bilir ama Yunanistan tarafından verilen ateş-i teşvik söndürülmüş olmalıdır. Zira Girid hristiyan asilerinin vaki olan barbarlıklarının başlıcası Yunan teşvikat-ı mazuresi idi.

Girid ceziyesinde yalnız kandiya'da islamların mal ve emlakca ne kadar zaiyata düşar olduklarına dair İngiltere memur-ı mahsus Miralay Mister Masaid tarafından icara-yı tahkikata memur edilen 3 komisyon bu kere vazifelerini ikmal ederek tanzim eyledikleri raporlarını mahsulüne takdim eylemişlerdir.

Mattumat-ı salahiye müzakeratın imza edildiği bab ve alay-ı ser askerinden hudu-ı Yunaniye ordu-yı humayunu kumandan Basallat ünvanı devletlü Ethem Paşa hazretlerine tebliğ kılınmıştır.

Girid meselesi hakkında Lord Salburuni'nin ihyaren dermiyan etmiş olduğu mutalaaya nazaran müzakerat-ı sulhiye ile iştilal olunduğu bir zamanda Girid maddesiyle vakit geçirilmek muvafık-ı musalhat değil midir?

İşte müzakerat-ı sulhiye de imza edildi bakalım Lord Salburi cenabları şimdide ne bahane bulacaktır.

Cemiyet-i refikamızın "yeni bir eser ve haset" ser-levhası altında bu defa dahi yazdığı bir bend nazar-ı mütaalamızdan geçmiştir.

Evvelki nüshamızda Girid ahaliyesinin İtalya askerleri tarafından gördükleri zulm bi amani şerkan vilayet ve kumandanlığa itaa eyledikleri arzuhalde bahs etmiş ve fakat arzuhalı aynen derc etmemiş olduğumuzdan halkda daha ziyade tesir hasıl olduğu mesmuamız olmadığı bu defaaki bendini hulasa derc ediyoruz.

Refikamız bu suzişli fıkrayı oldukça gözleri hristiyanlık tasibiyle olan (İstandard) nam-ı İngiliz gazetesinden tercüme edilmiştir.

(İstandard) diyormuş ki Kandiye Kordonu dahilinde erzak makdurelerini tedarik-i emniyesiyle dolaşmakda olan iki müslüman biçaresi üzerine izat-ı hristiyanıya bağten hücum ederek ikisini de birer suret-i faciada katl ve itlaf eyledikten sonra kulaklarını burunlarını kesmişler. Her parçasını bir ağaç dalına asıp karşısına geçerek eylemeye başlamışlar.

Bu maddeye İngiliz gazetesi yazıyor.Eğer bir İslam gazetesi yazmış olsa idi Avrupalılar buna da yalan diyeceklerdi.Lakin İstandarda karşı bir itiraz bulmak pekde kolay değildir zan ederiz.

(Cenab-ı hak cümle Ümmed-i Muhammedin muayini olsun.)

Girid mazlumin islamiyesinin Yunan zulme-yi bi-amanından gördükleri zulm-ı firavani şimdiye kadar gerek Osmanlı gerek ecnebi gazetelerinden yazmadık bir gazete kalmadığı ve hatta efal-i caiye-yi mezkureyi düvvel-i muazzama emir elleri dahi kendi gözleriyle müşahade eyledikleri halde böyle bir hakikati setr ve ihafa maksud ilhufriyanesiyle (Girid mezalim-i İslamiyesi) ser-levhası altında (Astı) gazetenin yazdığı bendde bir iki söz söylemeyi münasib gördük.

Böyle güneşin önüne perde çekmekle setr-i hakikate çalışan bir yalancının sözüne ehemmiyet vermek vakıa kendisini idam sırasına koymak demek ise de zaten meziyeti meydanda olduğundan kimse o fikre zahib olamaz ümidindeyiz.

(Astı) gazetesi yazdığı makalesinde o kadar ve hüsyana o derece garzkerane davranmıştır ki Girid müslümanlarını enzar-ı alemde bir cehennem zebaniyesi makamına kaim etmiştir.

Girid ceziresinde şimdiye kadar dökülen islam kanları söndürülen islam hanımları kimler tarafından olduğu Avrupa gazetelerinde adeta bir mevkii mahsus işgal etmiş iken (Asrı) gazetesinin utanmadan o mezalim-i habiseyi mazlumun İslamiyeye atf etmesi kendisinin ne kadar yalancı ne derece safsata- perdaz nasıl bir vahşi olduğunu söylemeye bile hacet yoktur zan ederiz.

(Tamis) gazetesi son nüshasında Girid ceziresinde bulunan asker-i osmaniye ile asakir-i muhtelatanın miktarına dair bazı malumat neşr eylesidir.İşbu malumattan müsteban olduğuna göre İlyum ceziresindeki asakir-i şahane beşer altışar yüz mevcudlu on altı tabur ile iki bölük suvariden ve düvvel-i muazzama asakiri ise 2293 kişiden ibaret imiş.

Düvel-i muazzama askerinin ekserisi Fransız ve İtalyan olarak 2223 kişisi Hanya ve civarında Avusturyalı yüz elli kişisi İzaldin istihkamında Rusyalı olarak 1100 kişisi resmevde 1800 kişisi İngiliz ve üç yüz kişisi İtalyan olarak 2100 kişisi Kandiya'da İtalyan olarak 320 kişisi Hiyeptaro'da Fransız olarak beşyüz kişi de Apestiya ile Esperlanga'da bulunuyor imiş.

Asakir-i muhtalatının maiyetinde üç batarya taş topu da mevcud olup İngiliz bataryası Kandiya'da Rus bataryası Resmude İtalyan bataryası Hanyad bulunuyor.

HAVADİS-İ HABERHANIYE

(Akro Polis) gazetesi diyor ki Yunan cesurlarının Osmanlı kahramanları elinden içtikleri bade-yi mağlubiyet hal-i hazır Yunan insanına değil bir zaman meşur nam olan Dimusteni Yuraklis, Ehilya gibi namdaran milletimize bile tesir etdi! Lakin biz hala gaflet uykusundan gözümüzü acamıyoruz.

Ey Yunanlılar ! Vakıa bizi esasen Osmanlı askerleri mağlup etti fakat Yunanıstanı mahv eden musalha meselesidir ki o da Avrupalılar'ın müdahalesinden ileri geldi !

Vukatiyla "biz Avrupanın ve sattına müracaatdan ise doğrudan doğruya Osmanlı devletiyle akid-i sulh etmek Yunan münafına daha muvafıktır".

Demiştik o zaman bu fikrimize itiraz edenlerin ne derece yanlış bir hareketle bulundukları şimdi meydana çıkmış ise de ne fayda ki iş işden geçmiş bulundu.

Yunan matbuatından bazıları birkaç haftadan beri tebdil-i lisan ederek doğru söylemeye başlamışlarsa da bazılarıda inatlarında ısrar ile kantarlı yalanlar anmakda devam edip duruyorlar.

Avrupa düvel-i muazaması tazminat-ı harbiye için akidi lazım gelen Yunan İstikrazına kefalet verdikleri ve Yunan hükümeti tarafından bu istikraz için tahsis edilen varidada nazaret etmek üzere serian bir komisyon teşkil olunacağı ve gelecek hafta Yunan meclis-i mebusanının akit icdimainde divan-ı itikaya karşı gösterilecek varidad hakkından dahi icrayı müzakarat edileceği havadis mevsukadandır.

Hindistan'da vakıa Malakant ehl-i kıyamına iltihak etmek üzere (Muhmant) kabilesinden beşbin kadar asakir-i muavenanın İngiliz müfrezesi üzerine hucum etmişlerdir. Hangi taraf galip veya mağlup olduğu hakkında bir malumat yoktur.

Dikkat buyurulsunki hükümetini taraf taraf baş gösteren isaat pek perişan etmektedir.

Bu hal ile İngilizlerin hali neye muhaber olacağını bilemeyiz.

Fransa-Rusya ittifakı suret-i resmiyede duvel-i muazzama kabinelerine tebliğ edilmiş ve Rusya -Fransa hükümetleri tarafından ayrı sefareye talimat verilmiş olduğu istihbar kılınmıştır.

Rusya devletinin Afganistan'da vakıa Herat şehrine işgale mübaşerat eylediği Paris'ten verad olan bir telgrafname malinden müsteban ötedenberi Afganistan hüsn-i münasebada devam eden Rusya'nın birdenbire böyle bir harekette bulunmasının sebeb-i hafiyesi ne olduğu anlaşılmamasıdır.

Meşare'l-yehanın hem civari bulunan devletlerin alemde enzar-ı intihabını açar zannederim.

Hindistan'da intişar eden Şemse'l-haber gazetesinin yazdığı bir fıkrada Şark meselesine dair zuhura gelen en ufak bir meselede ortaya atılan Gladestun cenabları Hint igtışaşatının zuhurunda kedi görmüş fare gibi pek ziyade elnizam-ı sukût ediyor biliyoruzki bu da bir hükümet-i diplomasiye iktizasından mıdır diyoruz.

Termopil'de bulunan Yunan ordusu heyet zabıtası tarafından bu kerh kişi derdest olunarak tahte'l-hafız Atina'ya gönderdikleri ve bunlar Yunan oldukları halde casuslukla itham olunmakta oldukları havadisi-i telgrafiyedir.

Rusya gazeteleri rivayetine nazaren Afganistan emirü Abdulrahim Han hazretleri şimdiye kadar terbiye ve talim mülke hasıl ettirdiği muntazam askerini İngilizlere karşı tecrübeye çekmek istiyormuş. Şu Hind gailesi arasında bir de Afganistan tecriyesi meydan eyleser İngilizlerin hali artık Allah'a kalır.

Yunan hükümeti tarafından tazminat-ı harbiyeye karşılık olarak gösterilen meblag gazetelerin riyazetinden anlaşılmıştır.

Yunan gazetelerinin riyazetine nazaren asakir-i Yunaniye arsında zuhur eden hastalık tevsii ve teşdid ederek günde üç dört kişi fevt olmakta ve veziyaten mukadderı günden güne tezaid etmekteymiş.

Ettikleri terbiyesizliğe karşı Teselya ovalarında bıraktıkları maktuller kafi olmadığından derece-yi kifayeye vusul için biraz da bu surette zıbarmalıdır.

Macaristan'dan gelen bir telgrafname Hind'de isyan eden Afridiler'in kırk beş bin kişi radesinde olduğunu temin etmektedir.

Yunanistan 1798 senesi bütcesinde efrenci temmuz ibtidasına kadar olan açık on altı milyon beş yüz yetmiş iki binbeş yüz altmış dokuz deracemiye balığ olmuştur.

Muhaberat-ı İlaniye

Yumurtalık Duyun-ı umumiye memuru izzetli Muhammet Fikri Efendi

Tahrirat-ı alinizle melufi olan kırk sekiz kuruşluk posta pulu vasıl olarak ism-i aliniz defter-i mahsusa kaydedilmiştir. Gazetemize işar olunan adres mucibince geçen haftadan itibaren muntazamen irtişa edilmeye başlanmıştır.

Antakya'da köprü başında vakıa kıraathane sahibi Refatli Hacı Hüseyin Efendi

Gazetemiz diğerleri gibi her hafta muntazamen gönderiliyor. Ancak zatınızın gazetesinin zayiye uğramasına fevkaledede teessüf olunur.

Sebi zehabınız vucuhla ise bu babda bizde kusur olmayıp ancak postane memurlarında olduğu tabiidir.

Binaenaleyh vurud etmemiş hangi nushalar ise tekrar gönderilmek üzere işarı rainize mahuldür.

İLAN

Fi teşrin-i evvel sene 98'den itibaren gerek evkaf-ı mazbuta ve gerek evkaf-ı mülhaka donanım ve saire müstecerleri taraflarından Cabi Sami Efendi tarafına verilecek kiralat için mumie'l yeh tarafından itaa olunacak ilim ve haberler matbu olacağından bakiye kalan kiralardan dolayı adı kağıt üzerine ilm ve haber ibraz olunursa evkaf-ı merhusları tarafından kabul olunmayacakları ilan olunur.

**Sahib-i imtiyaz ve Müdür
Küffi-zade Mustafa Asıf**

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kıbrıs ceziresinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olunup olunmamasından gazete mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i iştır

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur (Nushası bir kuruştur) Edirne de Muhammet Tayfur efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

3 TEŞRİN-İ EVVEL SENE 1897**22 EYLÜL RUMİ SENE 1313****(Siyaset, Edebiyat ve Fünundan Bahseder)****AHVAL-İ ALEM****(Devlet- i ali-yi Osmaniye ile Yunan hükümeti beyninde muahide-yi sulhiyenin akidi)**

Bab-1 ali ile süfera beyninde tanzim ve tastik olunan mukaddemat-ı sulhiye zat-ı hazret hilafetpenahı tarafından bilkabil o babda irade-yi seniye şerfesadır olmuş olduğu malumdur. Muahidenin ahkamı Yunan hükümetine tebliğ olunarak teferruatıyla beraber kabul ve muahidenin imza olunması hususunda lazım gelen merhus memurların derhal Dersadete izamı lüzumu Yunan hükümetine ihtar olunmuştur.

Avrupa gazetelerinde mütalaa olunduğuna göre muahidenin ahkamı Yunan hükümetinin bilahare istiklaline muhal olmakla beraber Teselya kıtasının dahi tahliyesiyle Yunan'a iadesini mühim ve mağluk-ı şeraite rabıt ettiğinden Yunanistan'da fevkelade bir yas ile büyük heyecanı olmuştur.

Muahidenin ahkamı henüz tasrih olunmamış ise de en mühim add olunan ikinci fıkrası ile altıncı bendi bir dereceye kadar malum olmuştur.

İkinci fıkra Yunanistan varidatının kısm-ı izamı düvel-i sate tarafından nasib ve tayin olunarak altı azadan mürrekkeb bir komisyon idaresi altına vüzu olunacak ve bu vecihle idare olunacak varidat ve tazminat-ı harbiye ile divanat-ı sairenin tadiye ve ifasına husus edilmektedir.

Altıncı bend komisyonu teşkil olunup ifa ve zaife-yi mübaşeret olunduktan ve varidatının tahsil ve divanının tevsiyesi temin edildikten bir ay sonra Teselya kıtası tahliye ve Yunanistan'a iade olunacaktır.

Şimdi inatla beyan-ı muahede Yunanistan tarafından kabul olunup da mevki-yi icraya vüzu olduğu halde zaten muflis bir halde bulunan hükümeti divanata karşılık tutulan varidattan mahrum kalmaya gilyanen idareden aciz kalacağı gibi şaşkın ve irtıkaya alışkın olan ahalisi dahi tahammül edemeyerek kontrolü hükümsüz bırakacakları ve bu suretle ne tazminat-ı harbiye ve ne divanat-ı saire tasviye olunmayarak Teselya kıtası Osmanlılar'ın zabt ve idaresinden çıkmayacağı aşikar olur.

İngiliz gazetelerinin mütalalarına salif-i alizker muahidenin fıkraları o derece lastikli tertip olunmuştur ki Teselya'nın Yunan'a katiyen iade olunmayacağına hükm etmek lazım gelir.

Avrupa devletleri muahidenin kemal-i muvafakiyetle akit olunmasından dolayı zat-ı hazret padilahi biterbin ve Yunanistan'ı dahi kendi haline terk eylemişlerdir.

Rusya ile Fransa İttifakı

Rusya ile Fransa ittifakı matbuat-ı aleme sermaye-yi bahs ve mukal ve İngiliz gazetecilerine bahis-i itab-ı efkar olmuştur.

İşbu ittifakın her iki devletin münafiğine ait bulunmasından başka İngiltere aleyhine olarak akit olunduğuna hükm edilmesinden İngiliz gazeteleri dul ve deraz bu nükteyi tetkik ve tefhis etmekte ve böyle bir hükmün sıhhati imkan haricinde olduğunu iddia eylemektedirler.

Diyorlarki İngiltere aleyhine kıyam etmek diğer üç müttefik devletlerin dahi ittifak ve iştirak eylemelerine mütevakıftır.

Halbuki Fransa'nın aksa-yı amil ve matmuh nazarı Alsas Loren eyaletin istibdatı olup bu mesele baki oldukça Almanya ile Fransa'nın bir noktada ictimâ ve ittifakı kabul olmayacağı gibi diğer devletler dahi İngiltere aleyhinde bir güne his ve idavat ve rekabet beslemedikleri şüphede azadedir.

Bize kalır ise gerçi İngiltere aleyhine müsterkenen hareket için devletler beyninde bir ittifak-ı resmi akit olunmamış ve olunması dahi memun değil ise de bir iki senedenberi devletlerin İngiltere'ye karşı aldıkları vaziyet ve ithaz eyledikleri hareketkeri sırf İngiltere aleyhine olduğunu ve bu suretle İngiltere politikasını her hususta kısır etmek arzusunda müttefik bulunduklarına delildir.

Ma-heza hal-i hazırda Rusya ile Fransa ve Almanya hem de aşîkar surette İngiltere aleyhinde istimal-i nüfuz ve ithaz-ı hareket eylemekte olduklarına şüphe yoktur.

Hindi'ya Kıyam ve İğtişâsatı

Hindistan'daki kıyam ve iğtişâsat hakkında fikr-i sahîh beyanı mümkün olamıyor. Kabail-i islamiye ile harb ve cidal-ı galib ve mağlub surette devam etmekte ve bu hallerin ne kadar sürebileceği kestirilememektedir. Şu kıyam ve iğtişâsatın tahtında mestur ve müthiş zamir olduğuna inanmak tabiidir. Son alınan haberlere nazaran Hindiya Müslümanları zat-ı hazret hilafetpenahından istimdad ve istiane eylemişlerdir ki hakikatte ise Hindistan İngiltere'ye kapanması müşekkil, şiddetli yaralar açmaya karar verdiklerine hükm etmek lazım gelir.

Buna müyit olmak üzere Hindistan'da sinede vakıa-yı ahali meselesi Osmanlılar'ın Yunan muhaberesinde ihraz ettikleri mezaferiyet-i gazangaraneden dolayı zat-ı ali-yi hazret hilafetpenahı tebrik ve vakıa zuhuran İngiltere hükümetine tabii bulunuyorsa da manen ve faalen hami-yi din mebyin olan zat-ı şahanelerine tabii ve merbut olduklarını arz ve temin eylemişlerdir.

Mısır Meselesi

Mısır'ın İngiltere tarafından tahliyesi meselesi bu defa ciddi olarak mevki-yi bahis ve müzakereye alınmış ve itiyat-ı muharrir telgraf mealine nazaran İngiltere'yi Mısır'dan çıkarmaya devletlerce katiyen karar verilmiştir. Buna teşekkürler olunur. İngiliz gazeteleri bunu tesir ettikleri sırada Tunus'un dahi Mısır meselesine tabi olduğuna dermeyeran etmeğe müsaraaat eylemişlerdir.

Mısır meselesi hüsn surette hal ve tevsiye olunduktan sonra Tunus meselesine de İngiltere hamiyet ve muavenet buyrulsa Osmanlılar müntedar olacaklarına şüphe yoktur. Lakin o çıkarsa ben de çıkarım demek ve o yolda vesilelere müracaat etmek kar-ı akıl değildir.

HAVADİS-İ MAHALLİYE

Tuzla iskelesinde zuhur ederek gün günden güne tevsi etmekte olan çiçek hastalığının bir budağı da Lefkoşa'ya uzanmıştır. İstihbarat mevsukamıza göre dünkü gün burada dahi illet-i mezküreye tutulmuş bir hatun görülerek itba tarafından lacie'l- tedavi derhal hastaneye nakil edilmiştir ki bu havadis hakikaten mucib teessüf izamıdır.

İstihsal olunan malumat-ı sahihaden anlaşıldığına göre bu hatun esasen Sinede kariyeli ise de bir müddetten beri Lefkoşa'da sakine olup geçen gün lacie'l- ziyaret Tuzla iskelesine gitmiş ve avdetinde dogrudan Lefkoşa'ya gelmeyerek evvela Sine'ye ve ondan sonra Lefkoşa'ya gelmiş olduğu tahkik edilmiştir. Halbuki geçen haftaki nushamızda Tuzla iskelesinden her hafta gidecek olanların evvelce emr-i muayeneye tabi olmaları çünkü Tuzla iskelesinden huruç edenlerin mezbure hatun mesellu arzu eyledikleri mahle-yi tarik aharla gidecekleri ve bu surette Lefkoşa'ya gelenlerin dahi tedabir-i tuhafiyedenbiri olmaları sebebiyle bütün cezirenin illet-i mezbureden mesün olmayacağı bedihi idi ki mefsalenen beyan kılınmış ve iddiamızın sahtı da baladeni vakıa meydan sabeta isal eylemiştir. Binaenaleyh asıl illetin mübde-yi zuhuru olan Tuzla iskelesi haracında bir tehfiz cana ithazıyla esasen huruç edenlerin ve taşradan duhul ederek badema çıkacak olanların muayene ve karantinaya tabi olmaları hususunu ikinci defa olmak üzere hükümet-i mahalliyenin nazar-ı mutelaa ve itinalarına etmeği zerafetten addeder ve herkesin ve hususuyla illet-i mezküreden ekseriyetle zuhuru muhakkak olan çocuklar hakkında dikkatli olmaları ve fakaret ve nizafete fevkaledde ehemmiyet vermelerini ihtar eyleriz.

Karilerimizin hatırında olmak gereğidir ki ceziremizin tezyid-i servet ve memuriyeti ve ahalinin saadet ve refahatı sanat ve ticarete inhimat etmeğe mütevkaf ve bu da tahsil-i maarife mevcut olduğunu dermiyan ettiktem sonra bir ay tahsilinden gençlerimizin cümlesi fenn-i tabayit ve ilm-i hukuk tahsiline ragbet edecekleri yerde bazılarının dahi fenn-i ziraat ve sanata meyl ve ihtimam eylemelerini teşvik ve tevsiye eylemiş idik.

Karilerimize mae'l- iftihar tebşire mubaşeret eyleriz ki bu kere Atina ve Paris'te ikmal-i tahsil ederek Kıbrıs'a avdet etmiş ve her türlü ezhardan koku takdirine başlayarak "od kolun" tesmiye olunan kokuyu yaparak Pazar-ı ticarete çıkarmıştır.

Bu koku halas ve şübhesiz Avrupadan celb olunup ispirotodan ibaret olan kokulardan çok aladır. Fiyatı ucuz hasıladan aridir.

Koku istimal edenlerin bu laten mahsulüne rekabet etmeleri terakki perverlik iktizasındandır.

Katl

Magusa kazasına tabi Ayeserki kariyeli sakinlerinden Nikola nam Hristiyanı katl eyleyen kariye-yi mezbureli baba Nikolanın mahkeme-i cenaiyesinde icra edilen muhakemeleri neticesinde merhum baba Nikola'nın katil olduğu sabit olmakla on beş sene kürek cezasıyla mahkûm edilmiştir.

Keza

Meserya nahiyesi muzafatından Vadili kariyesi ahalisinden zuhuru Mihail nam Hristiyan kariye-yi mezkûreli Hüseyin Bey cemzemi katl ve telef eylediği meclisce sabit olmayan merhum zuhuru muhailenin tevkifi tarihinden itibaren bir sene habsine karar verilmiştir.

Keza

Meserya nahiyesine tabii Özturunçlu kariyesi sakinlerinden Mustafa Hüsnü Bey katil ve itilaf eylediklerinden dolayı derdest olunan dört nefer-i Hristiyanın Mağosa mahkeme-yi mevkuvte-yi cezaiyesinde icra bulunan mahkemelerinde merhumun birisi pençe-yi hükumetten yakayı kurtarmış ve diğer üçünün behr-i beş kürek cezasıyla mahkum olmuştur.

Kazaen vefat

Geçen gün Lefkoşa'da Arap Ahmet Paşa mahallesinde Şükrü Nefdzade Veysi Efendi'nin konağını boyamakta bulunan bir genç Hristiyan boyacı üzerinde bulunduğu karavaça ağaçlarının birisi kopmasıyla şiddetli yere düşmüş ve hemen hastaneye nakil olunmuş isede iki saat sonra müteseranen vefat etmiştir.

Şu kazanın vukuna başlıca sebep marangoz ustalarının bu gibi işlerde ehemmiyetsiz ve dikkatsiz durmaları olduğuna şüphe edilemez.

Dağ nahiyesine tabii Laktımya karyeli olup Özturunçlu karyesinde ziyafesiyle iştigal eden Ranitoğlu nam-ı delikanlıya cebiren icra-yı fail-i şenii ettiği meclisce sabit olan Suve Dimteri'ye yedi fail-i mezkurun icrasında muaveneti hasbıyla netice-yi kanuna çarpılan Abdullah nam-ı kimseye de beş sene kürek cezası verilmiştir.

Vefat

Tuzla iskelesinde gümrük dairesinde muaine memuru bulunan Yanıkzade Mustafa Efendi geçen akşam kahvehaneden kalkarak sıhati yerinde olduğu halde hanesine gitmiş ve sabahleyin yatakda mitanen bulunduğu mahalinden istihbar kılınmıştır. Hüda rahmet eylesin.

Mumie'l-yeh medet müddetten beri gümrük gardiyan başlık ile muayene memuriyetinde istihdam olunmuş şen ve şatır bir zat olup görüştüğü ihbasiyla beyinde bir güne igbarar hasıl olmamış idi kendisi bildiğimiz zat olduğundan vaka-yı vefatı bizi dağdar etmiştir.

Merhum garik rahmet oldukça cenb-ı Hak ailesine sabr-ı cemil ihsan buyursun.

Katl

Magusa kazasına müzafa Yangra kariyeli Mela Ali'nin harmanda yatariken leylanen üzerine vurup kamil oldukları sopalarla başını ezmekle katl ve idam eyledikleri zannına binaen derdest edilen yedi nefer Hristiyanın bu babdaki kabahatleri meclisce

tebyin etmediğinden sebilleri tahliye kılınmış ve işbu madde hakkında şahadet veren Mulûşa kariyeli Mahmut nam kimsenin şahadet-i hakikat olmadığına hükmedince kanaat hasıl olarak ileride tetkik-i madde edilmek üzere mevKate taht-ı tevkife alınmıştır.

Hainlik

Osfor ve Neclev kariyesi ahalisinden Ahmet efendinin geçende hanesine giren bazı eşhas tarafından en makbul bir dişi merkibinin ferci karbinden şiddetle cerh edilmiş olduğu haber alınmıştır.

Mütecasırların merkibin ferceni baştan başa ikiye bölerek telef etmek olduğu ve fakat gecenin karanlığı şu efkar-ı mezarilerini icraya mani olduğu bıçağın bir parmak kadar daha beriye düşmesinden anlaşılabılır.

Sahibine olan karezlerini biçare hayvanda icra eden canilerin ne derece cahil ve merhametsiz oldukları artık mülâhaza olunmasın.

Sirkat

Deftere kariyesinde bir geft tavik sirkat ederek polis tarafından derdest bir cingane karısıyla birer mah hapis cezası verilmiştir.

Keza

Çerçilik ile karayı devr etmekte ve bu surette taiş yamyasını istihsal eylemekte bulunan bir adamın Girne kazası tabiinden Sihari kariyesi açıklarında bir takım adamlar tarafından yolu kesilerek hamil olduğu parasıyla kemalenen alındığı gibi merkebi de eşya ile paraya inzımam ettirilmiş ve sanıkların kim oldukları ilan-ı meydana çıkarılamamıştır.

ŞUENAT-I OSMANİYE

Girit ceziresi etrafında muassis bulunan ablukanın kaldırılması meselesi şu aralık Avrupa kabinelerini kemal-i ehemmiyetle işgal ediyor. Avrupa gazetelerinden bazıları bu ablukaya artık nihayet verilmesi hakkında Rusya devleti tarafından düvel-i muazzama kabinelerine tebligat icra edildiğini yazmakta iseler de (deyli nuyuz) gazetesi bunu başka bir surette ifade ederek geçen haftaki nushasında beyan eylediğimiz vucuhla Girit ablukasının refai kabinelerce tezkir edilmiş ve fakat Almanya ile Rusya devletlerinin adem-i muvafakiyetleri üzerine mesele şimdilik bertaraf edilmiş diyor.

Bu havadislerin hengapesine inanmak lazım gelir. Yeknede müterdet isek de havadisin doğrusu Deyli Nüyuzun ifadesindedir zan ederiz.

(Şirket Telgrafları)

Paris 20 Eylül

Rusya ve devleti Osmaniye dahil olduğu halde bilumum devletler beylinde Mısır meselesi hakkında müzakere ve taat-ı efkar vuku bularak verilen karar Mısır'ın İngiltere tarafından tahliyesini temin edecek mühim bir hareketin ihtiyar ve icraa olacağı rütbe-i bedahında malum olduğunu "politik koloniyel" neşr eylemiştir.

Londra 20 Eylül

Bahr denizinde Rusya ile Çapanya dahili olmadığı cihetle bunların o babta icra olunacak konferansa iştirak eylemelerine muhalefet eylediğini İngiltere Amerika hükümetine bildirmiştir.

Atina 26 eylül

Her ne kadar arzuri zarularına mugayir ise de şerait-i sulhiyenin kabulü olduğunu anladıklarından Yunanistan'da halcan ve heyecan kisb-i sükunet etmektedir.

Bombay 26 Eylül

Pançakur kabaili ile sulhün akidi için iki gün matar ki kabul okunmuş olduğu simaladan es'ar olunur.

Paris 27 Eylül

"Nan" gazetesi Nil seferine dair neşr ettiği bir bendde daha ilerü gidilmeksizin Mısır meselesine bir karar verilmesini iltizam ediyor.

Atina 27 Eylül

Sefara tarafından mösyö elsukuludise suh maahidesinin ahkamı tebliğ olunup devletlerin olbabdaki tevsatı bunla hitam bulmuş olduğu bildirilmiştir.

Binaenaleyh yunan hükümeti tarafından maahidenin katiyen kabulü zannında lazım gelen mamulenin icrasına merhus memurların tayin olunması devletler tarafından talep olunmuştur.

Bombay 28 Eylül

Müslümanlar aleyhine açılan sefer-i kabailin arz-ı teslimine hitam bulmuştur. Cenaral Alis Pişvare avdet ediyor.

Atina 28 Eylül

Devletler müctema'men yunan hükümetine maahide nameye terfiyen bir nota göndererek vasıta safınla olan işlerinin tekml olduğunu beyan mahide-i sulhiyenin katiyen kabulü için on beş gün zarfında marhus memurların darsaadete izamını talep eylemişlerdi.

Sen Petersburg 28 Eylül

Çar hazretlerinin marsavüye geçenleri vukuubulan azimetinde hayatına kast etmeğe hazırlanmış bir cemiyet-i polis tarafından meydana çıkarılmıştır. Bazen Almanya sosyalistleri marsavünün büyük caddelerine loğumlar hafr eylemişler lakin caddenin bütün bütün sükutundan korktuklarından etrafa dayak inşa etmek üzere mimarlar istihdam eylemişler ve bu mimarlar kifayeti polise ihbar ederek 120 kişiyi dev dest ettirmişlerdir.

Berlin 29 Eylül

Meniden tarh edilecek vergiden 1905 senesine değin tasfiye olunmak üzere 21 milyun İngiliz lirası sarfıyla sefine-i Harbiye inşası için Almanya bahriye Nazırı bir program tanzim ve takdim eylemiştir.

Atina 29 Eylül

Musalha ahd namesi Meclis-i Mebusana arz olunduktan sonra beynelminal vekala bir bahranın zuhuru melhuadır.

HAVADİS-İ HABERİYE

Şu sırada şayan-ı ehemmiyet olan ahval-i siyaseden biriside saltanat-ı saniye ile Habeşistan meydanında münasebet-i siyasiye husulü Makdubatının zuhur etmiş olmuştur. Habeşliler İtalyanlara galibe ettikten ve nasılsa bir gaflet zamanında kendilerine imza ettirmiş olan (okçabalı) Maahidesini red ile Habeşistan'ın istiklali tastik ettirmeye muvaffak olduktan sonra Afrika'da münasebet ve ilaiki bulunan hükümetler birer birer Kral Menelin ile münasebet peydasına iptidar eylemişlerdir.

En evvel İngiltere devleti Habeş'e bir heyet-i mahsusa göndererek İngiliz ticareti namına bazı muafiyet ve musaidet istihsaline çalıştı. Lakin Kral Menelin gayet zeki ve memleketinin münafundan başka bir şeye ehemmiyet vermez. Bir hükümdar muktedir olduğundan İngilizlere bir güne müsaidat göstermeksizin heyet-i mahsusaya tezgahına bir surette iadeye muvaffak oldu.

Bu heyeti takiben Rusya ve Fransa taraflarından da birer heyet-i mahsusa izam kılındı. Bunlar ise İngiltere heyeti gibi kabul olunmayarak bir aks telakki edildiler.

Kral Meneli'nin meselin hazre-i azacık tetkik edilecek olur ise Fransa ile Rusya ittifakına fevk ela de makaran olduğunun anlaşılmasında asla güçlük çekilmez. Zira Habeşistan'ın hattı istiva cihedine müsadet olan eyaletinin ve elliğini (ellüntiyef) isminde bir Rusyalı konta tevdiri ettiği gibi mumi aleyhin dahi yet-i idaresine tevdi olunan eyaleti imar ve idare için lazım gelen sermaye ve memurunu Fransa'dan tedarik etmeyi deraste aylamesi delil-i ilanıdır.

Şu halde Rusya Fransa nüfuslarının Habeşistanca pek büyük ehemmiyet kışb eylediği ve şu iki nüfuzun ehemmiyet fevkaladesi ise İngiltere ile İtalya nüfuslarını tamamıyla hükmeden iskat ettiği tezahür etmiştir.

Rusya ile Fransa ittifakına bu derece kışb-i mukarenet etmiş olan Habeşistan'ın şu aralık saltanat-ı saniye ile de bir münasebet-i siyasi peyda etmesi lüzumu his olunmak hasbıyla tarafından ibraz edilen malumat dilnazaneden nası maksat bir dereceye kadar hasıl olmuş gibi görülmektedir.

Bunun da delili bundan evvel Menal'in hazretlerinin Hakipay cenab şehir-i yariye takdim edilmek üzere bazı hedaya-yı zi kaimi mestushabanen hatt-ı istiva ciheti eyaleti valisi kent Mumi Alya ile katiplerinden birisini göndermesidir.

Bienaleyh Afrika'da devlet-i aliye-yi Osmaniye'nin hemcılarını bulunan Habeşistan ile şu suretle hüsn-i münasebet husula gelmesi halen ve muslakbelanen münafi adeti müstezam alacağı tabii idi. Kendin herhalde şayan-ı memnuniyet ve salati takdirdir.

(Tamis) gazetesinin Paris muhabiri tarafından olunan eş ana nazaran Rusya ile Fransa beyinde olan ittifak hakkında "Ahalide vucudu" hükm olunan hisyat-ı hatnudu asılsız olduğu gibi Fransa'nın (elsa) (örn) beledini istirdad etmek hususundaki efkar-i harisanesinin terkine dair maahide de olan şartın kabul olunmasına muvafakat etmektedirler. Fransa ne suh ve selam fikrini terk etmek ve ne de gaib ettikleri elkanın istirdadından vazgeçmek arzusundan değildir. (kaluva) nam-ı ceridede mütaba olunan bir bende nazaran Almanya İngiltere aleyhine Rusya ve Fransa'ya birlikte olmak arzu eylediği bildiriliyor.

Küba İsyanı

Geçen hafta alınan haberlere nazaran Küba isatı tarafından (ve yakturya delatuna) nam-ı şehir-i zabıt olunmuş.

Bu haberler ispanya'da büyük helecane ve telaşı mevcub olmuştur.

Bu mübayede kolera zuhur ettiği ve hayli ve fayat vukuubulmakda olduğu Rusya hükümetinin sıhhiye dairesi tarafınan ilan olunmuştur.

Mütenevvut

Zehirli Balık

Amerika erbab-ı fenninden bir kusur (bronton) ihyaren ceraid-i meshure-i mahalliden biriyle zehirli balıklar hakkında bir takım malumat-ı müfide nesr eylemiş olmakla bir veca atı iktibasını faideli ad eyledik: "zehirli balığın zehri Beblende olduğu gibi Etna'da dağınık bir halde olmayıp muayyen beraberinde tepki olunarak bulunmaktadır." Şöyle ki bu nevi balıkların kanatlarının kılçıklarında köküne muttasıl olan yerlerin altında bir takım (gede)'ler durumunda hasıl olan mevad-ı sama mezkur kılçıklardan birini bil farz insan eline batmasını müteakib akar. İnsan ibtida-i emirde kılçığın batması acısından başka bir şey duyamaz. Fakat birkaç dakika sonra kılçığın battığı yerdeki acılar ziyadeleşir ve orası yanmağa başlar. Ağrılar sızılar ziyadeleşerek ta kalbe kadar sirayet eder. İnsan bayılacak gibi olur. Alnından terler dökülmeğe başlar. Göz önünde bir takım parlak ziyalar görür gibi olur. Sonra ab ve dane bitmiş ise vefat vukua gelir. Aksi takdirde his olunan ağrılar sızılar yavaş yavaş azalırsa da dakdifersa bir yorgunluk eseri yine uzun müddet baki kalır. Bazen kılçığın battığı yer iltihab ederek ve (kangiran) olarak kesilmesine mecburiyet hasıl olur.

Ve ifrazatı çiftleşme zamanlarında daha ziyadeleşir ve erkeklerde dişilerinden daha ziyade bulunur.

**Sahib-i imtiyaz ve Müdür
Küffü-zade Mustafa Asaf**

KIBRIS

Adet 265

Mahal-i Müracaat

İdarehanemiz Kıbrıs ceziyesinde Lefkoşa şehrinde Sarayönü meydanında Daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazeteye derc olunup olunmamasından matbaa mesul olamaz. İlanın beher satırından iki kuruş alınır.

Şerait-i İştira

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin memalik-i Osmaniye için posta ücreti ile beraber bir seneliği kırksekiz kuruştur. Osmanlı posta pulu dahi kabul olunur. (Nushası Bir Kuruştur).

Edirne'de Muhammet Tayfur Efendi'nin kütüphanesinde feruhat olunur.

11 TEŞRİN-İ EVVEL EFRENCİ SENE 1897 29 EYLÜL RUMİ SENE 1313

(Siyaset, Edebiyat ve Fünundan Bahseder)

İhtar

Bir gazetenin teşriyatını temin eden müşterilerinin tediyaı olduğu ve iş bu tediyaı tehir ettikçe teşriyatın devamını pek büyük sekteye uğratacağı tabii idi ki ve halbuki bedaleti peşinen tadiye edilmeden bu gibi gazete idarehanelerinde emvar-ı hasabiyesi büyük büyük sukutlara düşüşata uğramakta bulunduğu hasabatımızca da müsbet ve müberhin olduğu cihetle iş bu teşviyat-ı hasabiyeden kurtulmak üzerine taşra cemicidenen verilecek malumat üzerine tecdidine talep bulanların badema bedaleti peşinnen göndermeleri ve bu hususa riayet etmeyenlere muhaberat-ı ilaniye kısmımızda ecvabe-yi lazımları aite olunacağı malum olmak için ihtar-ı keyfiyete mesarid eyleriz.

AHVAL-İ ALEM

Devlet-i Ali-yi Osmaniye Yunan Hükümeti beyninde akid-i musalhaya karar verilerek olbabda bab-ı Ali ile devlet-i ecnebiye sefaresi tarafından tanzim ve zat-ı hazret hilafetpenahı zişar senden dahi tasdik olunan makdumat-ı sulhuye Yunanistan hükümetine tabii olunarak hükümet-i mesare'l-yehe cenabından dahi muahedenin kabulüyle buna mütaalik emvar-ı sairenin dahi icrası için dersaadete merhuslar sevk ve inzamı talep olunmuş olduğunu tesir etmiş idik.

Muharir telgrafi havadisinden dahi müsteban olacağı vucuhla Yunan hükümeti bir patırdı gürültüden sonra makdumat-ı sulhiyeyi kabul ve bab-ı ali ile seferanın teklif ve arzularına muvafakat eylemiştir. İngiliz gazetelerinde mütaala olunduğuna göre muahedeye iki zeyl ilave olunmuştur.

Birincisi: Devletlerin müdahalesi hitam bulduğuna ve evvelce beyinlerinde uyuşulmak lüzumu olmaksızın biri veya her ikisi tarafından devletlere tefviz ve tebdi olunabilecek vazifesini derahde etmek için mezuniyet-i ahireye.

İkincisi: Osmanlı ve yunan hükümetleri tarafından nasip olunacak merhusların Teselya'da muhacirlerin devlet-i muazzama merhusları nazaretinde olarak tevtin ve iskanı hususunda icra-yı temin edilmesine mütalaktır.

Teba-yı Osmaniye'den olup muhariyede Yunanistan'a devlet-i Ali-yi Osmaniye aleyhinde aiane ve yardım eden Rumların affı hakkında olan üçüncü zeyl ilga edilmiş çünkü bab-ı Ali bunları vatan ve devlet düşmanı add ettiği cihetle ya muhakeme olmak şartıyla ibadet etmelerine ve yahut hicret ettikleri mahalde kalmalarına karar vermiştir.

Girid Meselesi

Girid meselesi hakkında ittifakın devamı muhalif siyaside istibahı daai olmaktadır.

Devlet-i Ali-yi Osmaniye maksadını vuzuh surette iraide etmektedir ki bir taraftan belki Almanya'dan vaad muazenat aldığı zan olunmaktadır.

Cezirede İslamların hali perişandır. Ahali-i islamiye seramdanı mesele-i muallakann serat halini temenni eylemektedirler.

Her hususda muvafakiyet kemaleye mahzar olan zat şu ketismat hazret padişahının bu meseleyi dahi dahi matluba muvaffak hal edeceğine ümit emniyetsiz berk kemaldir.

Avrupa'nın ahval-i umumiyesi bundan bir sene evvel ne ettiyse yine o nade de devam ediyor. Yalnız İngiltere İngilizlere Hindistan iğtişsatından dolayı telaş ve endişe içinde bulunmaktadır.

Hudud boyunda kabilelerle edilen muhabereelerde telefât-ı kilyeye dü-çar oluyorsa da İngiltere bunu ve ziyafa edinmiyor. Yalnız Rusya'nın Afganistan'la beraber tecavüze tasdi eylemesi ihtimalinden korkuyor.

Vakia gerek Rusya ve gerek Afganistan t rafından şimdilik bir hareket ve işaret görülmüyorsa da Rusya'nın o yolda emel beslediği ne ve fırsat gözettiğine şüphe yoktur.

Asat ise hükümetin tadibat şedidesine karşı sükut ve itaat edecek yere bilakis isyanlarında devam ediyorlar.

Uğradıkları intizamı ve ziyafa edinmeyerek tekrar kuvve-i cisimler tertibiyle hücum ve bu hareketleriyle İngiltere hükümetini dü-çar melal ve gumum etmekten bir an geri durmuyorlar.

Rusya ise biri tarafta bellediği ümit ile beklediği zamanın vuruduna intizar ve bu zamanı da Afganistan tarafından zuhur edecek hareketleri tefdiş ile emrar etmektedir ki bu da İngiltere hükümetince mevcub ikdar bi şimar olmaktadır.

Afganistan'ın hal hazreti inzar dikkatle müşahede etmekte olan erbab-ı siyaset zuhuru bir yıldız rüzgarına mülevakıf bulunan fırtınalı havaya teşbihe ediyorlar ki hakikaten de ahval ani gösteriyor.

Mısır Meselesi

Mısır meselesi geçen hafta beyan ettiğimiz gibi inzar-ı ciddiyete alınmıştır. İbtıla bu sebepten ileri gelmiş olmak gerektir ki İngiltere'de Sudan seferine hılam verilmek ciheti tasvib edilerek sevki müteessur veyahut mükerrer olan İngiliz askerlerinin hareketi tahyir olunmuştur.

HAVADİS-İ MAHALLİYE

İstihsal eylediğimiz malumata nazaren geçen gün Tuzla iskelesine gelen bir Yunan vapuru dinamit mariteyn ve kurşun ile lebaleb dolu dolu olduğu halde gümrük memurları tarafından derdest edilmiştir.

Bir memlekette duhulü katiyen memnu olan bu gibi edavat -ı tariyenin tabii hıfyanen vuku bulması lazım gelirken rizayate göre eşya-yı mezkure bila perva bir felke derununa vuzu edilerek sahile yanaştırılmış ve kolcular tarafından müşahide edildiği

anlaşılnca tekrar geriye hareket olunmuş ve fakat gümrük kutresinin vuku bulan takibi üzerine derdest edilmiş ve hemen vapura gönderilen adamlar marifetiyle icra kılınan tefdişatda hakikaten vapurun edavat-ı mezkure ile mala mal olduğu görülerek tahliye ettirilip müsadere olunmuş ise de kaptanı üç yüz liralık bir kefaletle rabt olunduktan sonra vapurla beraber salıverilmiş olduğu müstaban olmuştur.

İfdekavmi kariyesinde vuku bulan cerh maddesinden dolayı derdest ve tevkif olunan beş kişinin mağosa mahume-i mukuvte-i cezaiyesinde icra edilen muhakemelerinde kabahatsiz oldukları teybin etmekle sebilleri ihla kılınmış ve fiil-i cerh karamanı üzerine teybin edildikten merkuma on beş sene ceza verilmiştir.

İhrak

Kaydura kariyesinde bir harmanda bulunan demetleri enkaza ihrak eylediğinden dolayı aleyhine ikame-yi dava edilen bir Hıristiyan'a altı mah hapis cezası verilmiştir. Merhum-i mütehim idise nizamen idamı lazım gelirdi. Değilse tahliye-yi sebili icab ederdi. Binaenaleyh bu altı ay cezaya aklımız ermedi.

Fiil-i Şeni

Bir İslam hatununu cebren Kale burnu kariyesinden dağa aşınarak fiil-i şeni icra etmiş olan beş kişinin muhakemeleri bila ceza behri beşer sene kürek czasıyla mahkum edilmişlerdir.

İtaatsizlik

Bir zabita neferine karşı tufenge davranmış olan Muratugbulu bir Hıristiyanın icra edilen muhakemede altı mah hapse karar verilmiştir.

Sirkat

Malanarka kariyesi sakinlerinden Fellah Ahmet nam şahsın sirkat maddesinden dolayı bir sene hapsine karar verilmiştir.

Bugünden itibaren ilan-i ihire degin atie'l-zekir kariyelere "posta sayeleri vasıtasıyla"posta işleyecektir.

1 Pürstervana 2 Akaça 3 Kovkinu Termeydya 4 Astromeridi 5ve6 Banu ve Katü7 Pendoya 8 Ekubudamu Mevtuşiu:

Bu sekiz parça köye posta her pazar ve çarşamba günleri öğlen vakti hareket ettiği gibi oralardan da beher Perşembe ve Cumartesi günleri sabahleyin saat alafranga dokuzda posta Lefkoşaya varmış olacaktır.

1 Kalyana 2 Velasus 3 Ayus Apifanyus 4 Katidada

Şu dört köye dahi her çarşamba gün öğlen posta gideceği gibi her cumartesi günü sabahleyin dokuzda Lekoşa'ya gelecektir. Belada muharir köyler için dahili posta paketleri kabul edilecektir.

Fi 1 Teşrin-i Evvel sene 97

Şirket Telgrafları

Atina 1 Teşrin-i Evvel

Baş vekil makdumat i salhiyeyi meclise vuzu' ettiginde şenaitini şiddetli redd etmiş. Ancak Avrupa devletlerinin arzularını kabul etmeye ve muahide i katiye hakkında müzakere eylemege mecbur olduğunu bildirmiş ve Almanya'yı her hususta Yunan aleyhinde bulundugundan dolayı itham eyledikten sonra ve babda reye müracat eylemiş ve 41 aleyhinde ve 21 bi taraf reylere karşı 93 rey ile teklifi rad olunmuştur. Mösyö Ralli istigfa eyledi.

Bombay 1 Teşrin-i Evvel

Mamuntlar teslim almadıklarından General Cefray harbi devam ettirmektedir. Geçenleri kanlı bir muharebe ederek iki köy zabt etmiştir. Bir miralay bir ve 10 nefer telef ve 40 mecruh olmuştur. Geçen hafta vebadan 60 kişi vefat etmiştir. Hastalık kiracada tekrar baş göstermiştir.

Atina 1 Teşrin-i Evvel

Kral yeni bir kabine teşkilini Mösyö Zumiye tevdi ve havale eylemiştir.

Atina 2 Teşrin-i Evvel

Kral yeni bir kabine teşkilini meclisi mebusana reis ve Diliyanı tarafdaranından biri bulunan Mösyö Zamiye havale etmiştir.

Mösyö Diliyanı reisi olmadığı bir heyet-i vekilanın lehinde bulunmaya muvafakat gösteremiyor.

Atina 2 Teşrin-i Evvel

Kabine teşkil olundu. Mösyö Zumi baş vekil ve hariciye nazırı miralay İsmulanski harbiye nazırı Mösyö Kurpas dahiliye nazırı ,Mösyö Tuman adliye müdürü, Mösyö Hacı Kıryakuv bahriye nazırı Mösyö İsterab mali banka müdürü tayin olunmuşlardır. İşbu heyetin emr-i tehelfi icra kılınmıştır.

Salı günü ictima edecek meclis-i mebusanda ekseriyet iraye mahzar olacakları şüphesiz görünüyor.

Prens Mavrukurdutuv muahede-i kıtaya hakkında müzakere etmek üzere dersaadete methi-yi azimettir.

Rum 4 Teşrin-i Evvel

İtalyanın 25 Kanun-ı Evvelde behmehal kısılayı terk edecekleri neym-i resmi surette beyan olunmuştur.

Atina 4 Teşrin-i Evvel

Muahide-i kıtiye hakkında müzakere etmek maksadıyla Yunan hükümeti Prens Mavru Kurdutuyu (sabr-ı Dersaadete Yunan sefiri) dersaadetde izam etmek üzeredir.

Rum 4 Teşrin-i Evvel

Şahsa aid emval için tarh olunan ve vergi aleyhine tahrikat icra olunmaktadır. Teselyada ahali-yi islamiyenin nüfuzuna nisbeten camii şerifi inşası için irade-i seniye şerfesadır ve lazım gelenlere tebliğ ve tevdi olunmuştur.

Londra 5 Teşrin-i Evvel

İngiltere aleyhinde bulunan Almanya heyeti Mısır meselesinin mevki-yi mezkûre olunmasını karar vererek teşbisat-ı lazımayı icra eylemektedirler.

Berlin 5 Teşrin-i Evvel

Gezeteler Mustafa Kemal Efendi'nin muvasalat ve huzurunu ilan ederek Mumie'l-yehin Mısır mesele-i siyasiyesi hakkında efkarına muvafık bir hareket vukuunu ima ediyor.

Atina 5 Teşrin-i Evvel

Meclis-i Mebusanda Zumi kabinenin amal-i mesele-yi milliyenin haline mutuf olduğu beyan ve meclisin tahirini taleb ve iltmas eylemiştir. Diliyanı ile Diliçörçi kabinenin lehinde olduklarını serd ve ityan eylemişlerdir. Meclisce emniyet-i mütezmin bir karar iata okunması muahidenin katiyen kabul edileceğine delil add olunur.

HAVADİS-İ HABERHANİYE

Atina'dan gelen bir telgrafname mealine nazaran mürakebe-i ecnebiyenin vuzu ve tesisi ile beraber tazminat-ı harbiye istikrazının akidi kabul olamaz ise İngiltere devleti mezkur istikrazının teminini devletlerden taleb edeceği ve sair kabineler bu teklifi kabul etmezler ise yalnız İngilterenin temin eyleteceği anlaşılmıştır.

Şerait-i Sulhiyenin kabulü hakkında her devlet tarafından Yunan tavsiyeler edilmekte olduğu ve Yunan parlemantesu musalha muahidesini tasdik ederse tazminat-ı harbiye istikraz meselesinin bittabii kolaylık ile neticeleneceği Paris'den varid bir telgrafname mealinde müsteban olmuştur.

Atina'da neşr olunan (Akro Polis) gazetesi diyor ki ;

Yunan bankerlerinden Averuf, Singurus Semu polus İskolidis ve Agliyonuv Ralli ticaret hanesi ve diğer bir zattan mürekkeb tazminat-ı harbiyenin bir kısmının tediyesine sarf olunmak üzere kırk milyon firankdan kırk beş milyona kadar bir istikraza dair hükümet-i Yunaniye'ye bazı teklifde bulunmuş ve fakat mübalağ müstekraziya teminat olmak ve diğer sermayedarları celb edebilmek için mezkur bankerler istikraza karşılık gösterilecek varidatın cebayet ve tahsiline nezaret etmek üzere heyet-i mahsusanın teşkiline müsaide olunmasını taleb eylemiştir.

Şu taleb ise hususi bir kontrol vuzuuna istimkeran başka bir şey değildir. Fikr-i acizanemize kalırsa Yunan tarafından musalaha muahidesi tasdik olunmadıkca tazminat-ı harbiye istikrazının akidi pek de sehuletle vuku bulmayacağı ve bilakis muahidename

tasdik edildiği halde gerek Yunan bankerleri tarafından ve gerek Fransa ve İngiltere cenablarından olsun tesviyesi muhakkak idi ki variste-i kayd ıstibahdir.

Yunan vekalesi muhaden bankerlerin bu teklifini kabul etmiş olduklarından mevki-yi faale çıkmazsa vükeladan uçanın istifa eyliyeceklerinin Akro Polis gazetesi yazdığı gibi Atina 'nın sair evrak-ı havadisi dahi neşr eylemişlerdir.

Sulh-ı Muhibbi Gazeteciler

Avrupada mil-el-i muhtelif matbuatından bir çoğu “Sulh-i Muhibbi gazeteciler heyet-i muhteltası” ünvanıyla bir hamiyet-i sulhiye teşkil etmek üzere bu kere Paris'e merhuslar göndermişler ve yirmi mil-el-i muhtelif akidiyle icra edilen müzakerat neticesinde böyle bir cemiyetin teşkili tarikat-i medeniyeye muvaffak olduğu gibi bütün Avrupa devletlerinin muhafaza-yı sulh vesselama eşit ihtiyaç ile muhtaç oldukları böyle bir zamanda elzam bulunduğuna karar vermişlerdir.

işbu matbuat cemiyet-i sulhiyenin tesisini mütakıben cemiyet-i azasından bulunan gazeteciler nimet-i sulhden müstefid olmak terkiyat-ı ticariye ve sanaiyeye hasır meşgale eylemek her millet için levazım ve ihtiyac-ı medeniyeden bulunduğuna ve bazı memalikde türlü türlü nameler ile zuhur eden bir takım serserilerin irtıkab ettikleri cürüm ve cinayetin insanlığa yakışmayacağını ve emsal-i ihtarat hayr-ı havahaneye dair cemiyetin kararı vucuhla mensub oldukları memleket ahalisine hitaben mektublar nasihatnameler neşr edecekler imiş.

Hindistanda veba hastalığı tevsi ve kisb-i şiddet etmekde olduğu Avrupa gazetelerinde okunmuştur. Bu mübayede neşr olunan gazetelerin efkarına göre bu hastalık hudud boyunda hükümferma bulunan bilyeden ziyade heyeti tevellid edeceği anlaşılıyor.

Afganistan emirinin İngiltere aleyhinde ilan-ı harb için bir meclis-i mahsus teşkilini emr eylediği bez-i resmi gazete yazmıştır. Bu havadisın sahtı vakıa ise Hind ıstişası gailesiyle müşkil bir mevkide bulunan İngilterenin hali daha ziyade kisb ve hamiyet edeceği tabidir.

Şu havadis-i musadıf nazarımız olur omaz bu babdaki kabahatin İngiltere'de olduğuna hükm etmek istedik. Çünkü afridiler meselesinin Afganistan'ın teşvikatıyla vücuda geldiğine dair olan neşriyat emir-i idalar Cemin Cam Hazretlerini son derece de dülgir ve meyus ederek tebaasından hiç birinin isad-ı merkume farklarına ilhak etmelerini vaidatlar hakkında pek büyük ceza tetib olunacağını bilbeynama ilan etmiş ve İngiltere'ye karşı mezkur isyanda bir güne alakası ve dahili olduğunu bildirmiş olduğu halde İngiltere matbuatı malumatlar az görev durmayarak isyan-ı Afganistan tarafından bir teşviki olduğunu ve bu nükte bir ucu İstanbul'da bulunduğunu uzun uzun bendlerle aleme işaiye başlamış ve tabii bu haksızlık Emir Meşare'l- yehin damarlarına dokunarak güya (ben Afridleri ayaklandırmaya neden çalışayım seninle harb etmek için muavineye muhtacım zan ediyorsun) gibi bir gazaba hedef olarak İngiltere'ye ilan-ı harb için böyle

bir meclis teşkilini emr etmeye mecburiyet hissetmiş ve Mesare'l- yehin bu mecburiyetinde doğrudan doğru yine İngiltere sebebiyet vermiştir.

Gelecek sonbaharda Rusya Çarın'ın Parise garimet edeceği ve Fransa ile Rusya ittifakının altı sene müddetli olduğu Gazetelerin Cümle-ti rivayetinde bulunmuştur. Bakalım şu altı sene zarfında ne gibi ahval-i siyasiye zuhura gelecektir.

MU HABERAT-I İLANİYE

Bağdad'da Rüştîye-i askeriye müdürü kol ağası Rafatlı Emin Feyzi Efendi

İngiliz postahanesiyle gönderilen abone bedeli halen vasıl olmadı. Bedel-i mezkur doksan altı senesi Martından itibaren bir senelik olup doksan yedi senesi Martından itibaren takdim olunmakda bulunan gazetelerin bedeli de ayrıca pul olarak irsal buyurulursa mucib-i memnuniyetir.

Gazeteleriniz evvelki gibi her hafta İngiliz postahanesine tevdiğ olunmaktadır.

Lazkiya defter hakanı başkanı İzzetlü Ziya Efendi'ye

İrsal buyrulan iki abone bedeli vasıl olmuştur. ilim ve haberleri taktim kılıncaştır. Eşar-ı valeleri vucuhla Lazkiya'da Beyrud ser-mühendisi muavini Refaatlü Muhammet Tahir Efendi ile tüccar Katirandan Kostantin Yusuf Efendi'nin dahi isimleri defter mahsusuna kayd olunmuştur. Lütfen bedaletin irsaline hamiyetleri mercudur.

İLAN

Varaka (1)

(Celbnamelerin tahririne mahsus verakadır)

Lefkoşa kaza mahkemesi nezdinde sene 1897

numara

288

Mudi

Teguduru Tagufandi İstirimal kariyeli

ile

Mudi aliye

Mehmed bey Hafız Hüsn Efendi Lefkoşalı olup Elyum

Kıbrıs haricinde bulunmaktadır.

miyanında

Lefkoşa sakinlerinden olup haric-i cezirede bulunan Mehmet Bey Hafız Hasan Efendi tarafına İsterumal kariyesi sakinlerinden Tegiduru Tagufanidi tarafından aleyhinizde ikame olunan davadan dolayı 1897 senesi şehr-i kanun evvelin yedinci Salı günü kable'l- zeval saat alafarnga dokuzda işbu mahkeme nezdinde hazır bulunmanız emr ve hazır bulunmadığınız halde zikr olunan mudinin tarafında artık haber vermeksizin davasını icra edebileceği ihtar olunur.

Zikri olunan mudi mezkur davasıyla 4 ve 26 kanun-ı evvel sene 89 tarihli bulunan bir kati din sendi mevcebince az gayr-ı ifa bulunan sekiz lira sekiz şilin üç kuruş 2612 mayıs sene 97 tarihinden tamamen akçenin ifasına değin senevi yüzde on iki faiz ve masraf.

Taleb ve iddia etmektedir.

1897 sene Şehr-i ilanin dokuzuncu perşembe günü tasdir kılınmıştır.

Mudi Vekili
Yerku Safidi

Aslına mütabıktır
Naum Kiyabe

Numara Sene
97 377

Lefkoşa kaza meclis necdinde
Reis efendi huzurunda

Mudi İsterumal karyeli Ni Tegufanidi

Muddia-yı aliye
namalum

Mehmet bey hafız Hasan Efendi Lefkoşalı olup mahal-i ikameti

Mudi vekili Yorku Safidi Efendi bu gün meclis huzuruna gelerek vuku bulan davasında müddia-yı aliye için ihraç istediği celbnamenin ne yolda tebliğ olunması icab edeceğine dair bir kati-yi emrin astarını taleb eylemiş meclis-i müdianın mae'l- kısım şehadetini istimaiden Sonra işbu emr ve müddia-yı aliye hakkında alınan celbnamenin birer katie mevruslarının müddia aleyhine son ikametgahı bulunan hanenin kapusuna ve gezilen birer kate suretlerinin meclis kapısında olan levhaya ilsak ve gezilen birer kati suretlerinin Kıbrıs'da münteşir Kıbrıs ceridesinin iki nushasına derc ile iamaye ilan ile tebliğ kılınmış add oluması ve dava-yı mezkurun rivayeti işbu 1897 senesi Kanun-ı evvelin yedinci Salı günü alafıranga saat dokuzda rivayeti icra kılınması emr olunur. Fi 14 eylül sene 97 emir tarihi

fi terin-i evel sen97 tahriri tarihi

Sahib-i İmtiyaz ve Müdür
Küffü-zade Mustafa Asıf

KIBRIS

Adet 266

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz Kıbrıs ceziyesinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olup olunmamasından gazete mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i İştirâ

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur (Nushası bir kuruştur) Edirne de Muhammet Toyfir efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

17 TEŞRİN-İ EVVEL SENE 1897

2 TEŞRİN-İ EVVEL SENE 1313

(Siyaset Edebiyat ve Fünundan Bahseder)

İHTAR

Bir gazetecinin teşriyatını temin eden müşterilerinin tediyaatı olduğu ve işbu tediyaat tehir ettikçe neşriyatın devamını pek büyük sekteye uğratacağı tabii idiki ve halbuki bedalatı peşinen tediye edilmeyen bu gibi gazete idare hanelerinin emvar-ı hesabiyesi büyük büyük sektelere ve teşvişata uğramakta bulunduğu hesabımızca da müsbet ve müberhin olduğu cihetle işbu teşvişat-ı hesabiyeden kurtulmak üzere taşraca müceddiden abone olanlarale verilecek malumat üzerine tecdidine taleb bulunanların badema bedalatı peşinen göndermeleri ve bu hususa riayet etmeyenlere ilaniye kısmımızda ucube-yi lazımları iata olunacağı malum olmak için ihtar-ı keyfiyete müsarat eyleriz.

AHVAL-İ ALİ

Devlet-i aliye-yi Osmaniye ile Yunanistan beyninde musalhaya dair tanzim ve teklif olunan muahede Yunan hükümeti tarafından evvelki nüshamızda beyan olunduğu vucuhla kabul olunarak o mesele hitam bulmuş ve şimdi Girid meselesi ele alınmıştır.

Atina'da muharrir telgraf havadisinden anlaşılacağı vucuhla Devlet-i Aliye-i Osmaniye Girid'e Bab-ı ali tarafından bir Hristiyan vali tayin olunmasını devletlere teklif ettiği gibi müdahalelerinden naşı Girid müslümanlarının melanen bednane düşar olduğu hasar ve zaiyatından dolayı cümlesini muvaheze ve hulül etmekde olan mevsim-i şitada 20000 islamın emr-i iksa ve iaşası zamanında her nufuz başına luzumu dürger ve na kabul cerh ve inkar olan onar liradan altı yüz bin lira ne suretle tedarik ve ifa olunabileceğini sual eylemiştir.

Girit Müslümanlarının ahval-i pür-melal-i felaket iştimaleri son dereceye gelmiş bulunuyor ki İngiliz gazeteleri bile bu hakikati inkar edemiyerek tasdik ediyorlar.

Benabirin devletler, zalimane denilecek ve zaiyat ve hareketlerini değiştirmeyerek o biçare ahalinin mahv ve perişanısına sebep-i müstakil olmakdan çekinmiyorlar. Ancak bab-ı ali teşbisat-ı şeria ve ciddiyeye başladığından an karib bu meseleye de matluba muvafık bir netice verdireceğine ümit berkemaldir.

Bundan sonra ehemmiyet itibariyle belki birinci derecede bulunan Mısır'dan İngilizler'in çıkması meselesi gelecektir ki hal-i hazırda devletlerin efkar ve niyeti hakkında Avrupa gazetelerinin teşriyatına hakiki ve ciddi nazarıyla bakılır ise bu meselenin hali sair-i emvar iadiyenin tesviyesinden daha ziyade kolay olacağına hüküm etmek lazım gelir. Zaten bilaittifak İngilize Mısır'dan dışarı denileceğine kanaat gelir gelmez Mısır'a derhal ve dai icra edeceğine şübhe yoktur.

Vakıa İngiltere bunu piş-i nazar mütaladan tutarak vakit kazanmak ve işi unutturmak maksadıyla şarkide gaileler icad devletleri bu yüzden işgal etmeğe çalışıyorsa da foyası meydana çıktığından bundan sonra İngiltere'nin entirikalarına hedef olacak bir ferd bile bulunmayacağı şübheden varistedir.

Asyay ve satıda kain Hind hududunda kabail halkıyla İngiltere arasında cidal ve kıtal hemde şiddetli surette devam etmektedir.

Afridiler Afganistan emirine müraacat ederek istimdad eylemişler ise de Emir hazretleri Afganista'nın İngiltere ile muahidesi olup İngiltere bu muahide ahkamina tamamiyle riayet ve hukuki muhafaza etikçe ve aleyhine kıyam etmeye sebebiyet verecek bir güne hal ve hareket vuku bulmadıkça aleyhinde olan muharebeye iştirak edemiyeceğini beyan ve ilan eylemiştir.

Bu hususta beyan olunacak mütalaalar var ise de şimdilik bundan sarf-ı nazar ile asıl Hindistan'da İngilizleri tehdit eden Rusya'nın emel-i istila cüyanasını emele-yi nazar etmek daha evladır.

Rusya'nın Hind'e doğru dehşetli adımlarını atmak için mutasıl tedarikat-ı lazımayı ikmal etmekle meşgul olup bir gün elbette iğtinam edeceği kendimce muhakkak olan ve hatta şu zamanlarda delail-i katileri birer birer baş göstermekde bulunan fırsatı fevs etmemek meselin ve gabiretin de bulunduğunu veya husus Rusya'nın efkar-ı iamesi matbuatı rical devleti bu arzu ve gayreti ileriye sürmekden çekinmediğini inkara muhal ve luzum görmediği iyanidir.

Malum olduğu üzere şu geçen iki sene zarfında İngiltere politikasının uğradığı zillet ve mağlubiyet ve her tarafça aleyhinde olarak serzede-i zuhur olan kavail ve iğtişaat bu devleti adeta sersem etmiştir.

İngilizler başlarına nüzul eden şu baran-ı müsubetin ufk-ı siyasinin hangi cihetinden geldiğini düşünmek ve adeta keşfe çalışmak ve daha doğrusu katiyen bilmek için beyhude yere tamik-i efkar edecek yere efal-i sabıkalarını bir kere mülehaza etseler kavail-i mezkurenin eden bulur inleyen olur. Kelam-ı hükümet amizi icabatından olarak zuhur etmiş bir hal ma-yeshak olduğu keşf değil adeta gözleriyle görmüş gibi itimat edecekleri tabii ve zaruridir.

Her fenalığı her İslamlara atf etmekde olan İngiltere kabinesi Hind iğtişaatı da Afganistan'ın teşvikatına vermeye davranmış ve bu babda Londra matbuatının yazdığı makalat-ı mufassıla İngilizlerin efkarını büsbütün Afganistan aleyhine uyandırmış idi.

Halbuki İngiliz idaresinin taizyıkından naşı isyanı mecbur olan ahali ne Afganista'nın ne de sair bir cihetin teşvikatına uğramıyarak doğrudan idareden son derecede gördükleri tazikden dolayı isyana mütecasır oldukları gün gibi meydandadır.

Zira hal-i asudegide yaşayan bir kavim muvcib iştiga bir hal görmek değil son derece de düşer müzayeka ve perişanı olmadıkça nefeslerini mut gibi dehşetli bir bildirim karşı siper edemeyecekleri de beyhudedir.

İngilizler'in idare-yi müstebde altında ezdikleri ahalinin adem-i tahammüllerinden naşı daire-yi mütavaitden çıkmalarını da İslamlar'ın teşvikatına humul etmeleri Osmanlılara karşı hala beselemekte oldukları iğrazı güneş gibi ortaya koymaktadır.

Lakin müddet-i medidedenberi Devlet-i Osmaniye ile dost vefadar olan ve müddet-i mezkure tarafında yekdiğeri hakkında muhabbet-i samimiye iraz ve zahur eden ve Osmanlılar sayesinde ihtilal dahili ve zahirinden bütün bütün asude olan İngiltere'nin birkaç seneden beri saltanat-ı seniye aleyhinde ika eylediği bir takım teşvikat-ı mazure kendisi için ne kadar mucib haşimani olacağını ve bekli de şu zamanda olmakda bulunduğunu inkar edemez zan kavisindeyiz. Osmanlı Devleti Anadolu Ermeni vukuatını vakıa-yı düruzu İstanbul iğtişaat-ı ahiresini Girid ihtilalini vucuda getiren ve adeta bir devleti esasından sarsacak ahval-i dehşet istimali sahne-i siyasete atan ellerin mücerred bir İngiliz cemiyeti tarafından uzamış olduğunu bildiği ve umum Avrupa devletlerinin bu babda vuku bulan hücumlarına karşı her türlü itiraza hakkı olduğu halde bir takım feryadlar ile (bunlar hep İngiliz parmağıdır) diye bir iştikada bulundu mu? Hayır? Her nerede bir vukuat zuhur ettiyse bir an evvel o günü almak ve müsalmat-ı umumiye rahnedar etmemek üzere teskin ve ıslahına sarf-ı mukadderat ve gayret ederek mazhar-ı muvaffakiyet celile olduğu İngilizler ise dört paralık kişiyi terbiye ve ıslah ve daire-yi itaate irca hususunda izhar-ı aciz ederek birdenbire feryatlara vaveylalara koyuldu! Kabahati İslamlara ve dolayısıyla Devlet-i Osmaniye'ye isnada kalkıştı. Halbuki cezi-yi mülehaza eylede anlaşılır ki bu hususda hiç kimsenin dahili olmayıp ancak da kabahat idarenin seyietindedir.

HAVADİS-İ MAHALLİYE

Ötedenberi luzum ve vücudı şiddetli hiss olunan İslam tabibine elmin Allah bu gün malik bulunduğumuz kemal-i sahrîh ve memnuniyetle karin-i kıramıza ve onlar vasıtasıyla da bilcümle evham-ı dinimize tebsir eyleriz.

Kendisi Mehmed Bahaeddin Efendi ismiyle besme olup darsaadet müdüre-yi tabibesinde layıkıyla tahsil ederek icazatnamesini ihraz etmiş ve ümliyet-i tibbiyeyi ikmal ederek kisb-i hezakat eylemiştir.

Ahalimizin en tecrübesizine sual olunsa bugün böyle bir İslam tıbbiyyeye muhtaç olduğumuzu bilatereddüt tasdik etmemesi kabil değildir. Binaenaleyh tabib mumie'l-yehin ceziremizde suret-ı daimada icara-yı tebayet etmesi çaresini düşünmek üzere dünki Pazar günü münhizam belde mahkeme-yi şeriyede iştima eylemişlerdir. Elhamdülillah tabibimiz duyulmasını tasdik ettirerek birkaç günden beri ishab-ı müracata icara-yı müdavata başlamış ve verdiği adviyelerden dahi güzel neticeler vusula gelmiş olduğu işitilmiştir. Mumie'l-yehin ceziremize teşrifleri bizi iki cihetten bahtiyar etmişlerdir ki birincisi islamiyeti ikincisi de tababatı ve bunlarla beraber kemal-i nezaket ve insaniyetidir.

Şimdiye kadar münacat eden fukaranın hiç birinden de bir akçe vizite bedeli almadıkları gibi verenlerin fakir halini anlaması üzerine aldığı bedeli iade edildiği cemiyet-i miliyeye ve fitriyesini isbata kafidir.

Cenab-ı hak hüsn-i muvafakiyetle ihsan buyursun, elimizden kaçırmamak hususunda sarf edilecek seyi ve gayret cümlemizce bais-i müfhüret add edilmelidir.

Çiçek Hastalığı

Çiçek hastalığı Lefkoşa'yı da sarmıştı. Şimdiye kadar bir iki hanende zuhur eden mezkur hastalıktan dolayı haneler karantina altına alınmıştır.

Hastalık zuhur eden haneler taht-ı karantinaya alındıkları gibi derunundaki hastalar da Eyaberişuki kilisesinde belediye tarafından hastane itaz edilen mahale kaldırılarak tedavi kılınmaktadırlar. Bundan evvel nakil edilen hasta kadınlara hizmet etmek üzere vakıa bir kadın hizmetci bulunmakta idiyse de ahiren belediye heyetinin bu ciheti nazar-ı dikkate alarak lazım gelen hususu hademeler tayin eyledikleri mae'l-masar işitilmiş olduğundan heyeti mezlerinin bu babdaki hamiyetlerini beyalar teşekkür ederiz.

Yalnız şurası şayan-ı tezakardır ki bir hanede zuhur eden hasatanın mezkur hastaneye nakil edilmeyerek ancak bulunduğu hanede karantina edilmesi ahalinin şiddetle arzu eyledikleri ahvalden bulunduğundan bu arzularının hız husule vüsulüne hükümet-i mahalliyeden temenni eyleriz.

Darb

Ancarlı kariyeli iki Hristiyan gece kahvehaneye gitmekte iken ansızın köşenin birisinden önlerine çıkan bir takım eşhas-ı Hristiyanıye tarafından şiddetli darb ve cerh edilmiş ve daribler o anda firar ederek kendilerini tanıttırmamış olduklarını istihbar kılınmıştır.

Şirket Telgrafları

Paris 9 Teşrin-i Evvel

Tan gazetesi Yunan duyunatının tamik ve tanzimi zemininde Belçika veya Flemenklilerden bir komisyon teşkilini devletlere teklif ediyor.

Madrid 9 Teşrin-i Evvel

Havana'ya yirmibin ve Filipin ceziresine onbin asakir-i imdadiye sevk olmak üzeredir.

Dersaded 10 Teşrin-i Evvel

Baron Surma'da Cennis İmparator Vilyım Hazretleri tarafından zat-ı hazret padişahına bir name takdim ve teslim eylemiştir.

Rum 11 Teşrin-i Evvel

Virku-yu Ciddiye aleyhine şiddetli kıyam ve muhalefet vuku bulmuştur. Polisler taşlanmış ve üzerlerine atılmıştır. Polisler bile mukabelede bulunarak asilerden biri itlaf ve çoğunu cerh eylemişleridir.

Bombay 11 Teşrin-i Evvel

General Lok Hartın kumandası tahtında olarak sefere başlanmıştır. Otuzbin asker bu maksat için cem edilmiştir.

Dersadet 12 Teşrin-i Evvel

Girit ahalisinin İslam, Hristiyan küffesinin silahları alınarak Girid'e düvel-i muazzamanın muvafakiyetleri ile bab-ı ali tarafından bir Hristiyan vali tayin olunması bab-ı ali düvel-i muazzamaya teklif edilmiştir.

Londra 12 Teşrin-i Evvel

Dublin'de Portalist fırkası tarafından akid olunan bir cemiyette Mösyö Revkant ırlanda ahalisinin hissiyatı İngilizlerle muharebe eden Hintliler'le müşterek olduğunu Hintlileri alkışlamalarını teklif etmiş ve teklifi icra olunmuştur.

Bombay 12 Teşrin-i Evvel

Yirmi kişiden mürekkep bir fırka müselliğ olarak Mandalay kalesi kapısını kırarak içeriye girmişler ve mücevver Dubinin meskenine hücum ederek şiddetli mücadeleden sonra sekiz vefat ve mecruh vuku ile malup olmuşlardır. (Herinkun) ve muiti efradı yaralanmıştır.

HAVADİS-İ HABERHANİYE

Yunan vapurlarından (Pan Eleyenin) nam vapur kumpanyası sevhil-i Osmaniye'de yine seyr ve sefer etmeye başlayacağına gazeteler yazıyorlar ama binecek Osmanlı bulursa diyorlar. Yunanlılar'ın Osmanlılara veya husus-i islamlara ettikleri fenalıklardan dolayı zan ederiz ki Osmanlı denizinde de fırtınasız bir hava bulamayacaktır.

Yunanistan'da bulunan Doktor (Beav) cenapları geçende Atina'da bir takım kafadarlarını toplayarak irad ettiği nutkunda mukaddemat-ı sulhiyenin kabul edilmesinin ve şayet hükümet cebir ve şiddet gösterecek olursa dahi ısrarda devam olunmasını tavsiye eylemiş olduğunu gazetenin birinde okudukça taaccüb ettik. Çünkü doktorların akıllı olması iktiza eder. Zira en müşğülfen fen-ni tababattır.

Acaba Yunanistan'da her fen kitabında bir de akılsızlık sayfası vardır ki bu Yunanlıların doktorları bile böyle akılsız oluyorlar.

Mukaddemat-ı sulhiyeyi doktor cenablarının kafadarları kabul etmediği zaman ne olacak? Sanki aklınca iş geri mi kalacak?

Vay (Beav) hmm! Sende bizim bu Beav kadar da akıl yokmuş. Yunan doktorlarına da teessüf.

Çin'in şark cihetinde şimendüfer inşaatı veya sair maksut için Mancura'ya giden Ruslar'ın hallerine daima icrat-ı medeniye aleyhinde bulunan ve Rusya'ya düşman nazarı ile bakan Yogi Vaşkı Çinliler'in şiddetli tehdidatına düşer olmuş bulunuyorlar. Rusya hükümeti bunların Sibiryaya duhullerini men-i müdafa için (Paltavya'ya) altıyüz

Kazak'tan mürekkep bir tabur asakir ile bir batarya top sevk ve izam eylemiş ve icab ettiği takdirde Mancura'ya girmelerini de emir eylemiştir.

İngiltere ile Almanya beyninde husul-i münasabet-i dostaneyâ çalışmaktan olduğu muhafil-i siyasi de kuvveyen zan olunmaktadır.

Amerika kıtasında vaki (Guatamala) cumhuriyetinde zuhur eden ihtilal günden güne dairesini tevsi etmekte imiş.

Avrupa diplomatlarına iş mi açıldı? Buralarda Avrupa diplomatları at oynatamazlar. Onların ittifakı memalik-i Osmaniye'de zuhur eden daha doğrusu ettirilen ufacık bir vakayı iazam için ellerine kaptıkları dev aynalarını Avrupa'ya doğru irai ederek yaygaralar koparmak cihetinde akd ediliyor. Öyle Amerika'da ihtilal çıkmış bilmem İngiltere'de memleketler alt üst olmuş ahalinin feryadı asumana çıkmış yahut Rusya'da veya Fransa'da şöyle olmuş gibi meseleler için kulakları tıkalıdır. Hey gidi medeniyet perverler. İşte alem-i medeniyeti teşkil eden bizleriz. İtikad-ı batılında bulunan cemiyet-i medeniyet! İşte hukuk-ı umumiyeyi muhafaza hususunda müsavat, adalet bizdedir. Türkler barbardır diye iddia-yı medeniyet eden heyet-i ecnebiye! Dünya eğer Avrupa'nın bu medeniyet perver safsatasına kalır da Osmanlı toprağına atılan tohum-ı fesada zuhura gelen karışıklıklara her zaman ehemmiyet verilirse vay müslümanların haline!

İşte Girit meselesi gözümüzün önündedir ki küçüklüğü nispetindeki sürmüş ve Avrupa'nın nüfusları ile günden güne ateş-i ihtilal parlamış gitmiştir. Halbuki vukuatın teskini devlet-i aliye'ye terk edilmiş olsa idi şimdiye kadar çoktan bertaraf olmuş idi. Lakin avrupa iade-i musalmeti derahde etmiş fakat teessüf olunur ki hiçbir iş görememiştir.

İngiltere'nin bahr-ı sefid donanması İskenderiye'ye azimet etmek üzere olduğu müstahberdir.

Yunan ordusu baş kumandanı prens Kostantin hareket ahire-yi askeriye'ye dair bin saifelik bir rapor tanzim ile harbiye nezaretine iata edecekmiş.

Prens meşare'l-yeh şu raporuna (rapor) demekten ise Teselya'daki hareket-i askeriye tarihi demek daha evladır zannederiz.

Prens Kostantin iş bittikten sonra kapıyı perkitmekte bir muhasenat olmayacağını bilmez takımdan değildir.

Harekat-i askeriye'ye dair bu zamanda yapacağı bin saifelik bir rapora mukabil evvelce beş saifelik yapmış olsaydı bu bin saifelikten daha ziyade makbule geçerdi zannederiz.

Harekat-i askeriye'ye dahil bin saifelik bir rapor tanzim etmek isteyen Prens Kostantin cenabları Teselya'daki askerin hareketini, intizamını muhafaza ederek devlet

matbaasını dünyada artık sağım diyemeyecek bir hale getirmemiş olsa idi bin sahifelik rapordan daha şayan-ı tahsin bir harekette bulunmuş olurdu.

Dünyanın haline bakınız ki bir tarafta heyet-i vükela Teselya'nın istirdadını temin edecek tazminat-ı harbiyenin istikrası meselesiyle Yunanistan maliyesinin murakabe-yi ecnebiye altına alınması teşbisatıyla uğraşıyorlar. Bu tarafta Prens cenabları hareket-i askeriyeyle dair bin sahifelik bir roman teşkiline çalışıyorlar. Acaba tanzim raporla hangi askerin hareketi tayin ediliyor.

Yunanistan istikrazına karşılık gösterdiği varidatından sonra nesi kalıyor ki besleyebileceği askerin hareketine dair bin sahifelik kitap veya rapor tanzimine hacet mes etsin.

Yunanistan ahval-i haziyesini piş nazar-ı dikkate alarak hala bu şarlatanlıklardan vazgeçmeyecek midir? Hala ciddiyet peyda etmeyecek midir? Hala eski kurumlarından eski çalımlarından feragat etmeyecek midir? Hala zükurdelikten cebinde beş para olmadığı halde kendisini gerek bilenler gerek bilmeyenlere lord tanıttırmak fikr-i cahilanesi ile her birine bir türlü yalanlar yutturarak dolandırmaktan bakkal şaşırmadık kebabçı borçlanmadık kahveci bırakmayan bir takım adaniler gibi herkeslere vakar tanıtmaktan usanıp bıkmayacak mıdır?

(Akropolis) gazetesinin dediği gibi eğer Yunanistan ahalisinden bu şarlatanlık kalkıp da birine bir ciddiyet kaim olmazsa mümkün değil Yunan üzerinde devletlik namı baki kalmayacaktır.

(Muhaberat-ı İlaniye)

Karaman belediye reisi faziletli Bekir Sadıki Efendi

Tahrirat fazilaları müftehiren alındı. Gazetemiz hakkındaki hissiyat-ı aliyelerine teşekkürler takdim ederiz.

Reji müdürü izzetli Arif Efendinin abone bedeli olup vasıta-yı fazılaneleri ile irsal buyrulan meblağ vasıl olmuştur. Refatlı ağviciyan efendinin gazetesini dahil her hafta muntazamen gönderilecektir.

(Mersin tapu katibi refatlı Mustafa Nuri Efendi)

Tahriratınız alındı. Silifke sancağı ziraat banka memuru refatlı Mahmut Efendi'nin ismi defteri mahsusuna kaydolunarak gazetesinin muntazamen irsalına bedi olunmuştur.

Abone bedelinin kolaylık olmak üzere pul olarak irsalı mevcuttur.

(Kısırbe ve vücubundan kütahda-zade refatlı Mustafa Bey)

Resumat memuru refatlü Muhammed Ali Efendinin işarı üzerine 30 ağustos sene 97 tarihinden itibaren takdin olunmakta bulunan gaztenin bedeli halen vürud etmediği cihetle lütfen pul olarak irsalı temenni olur.

İLAN

Varaka(1)

(Celbindelerin

tahribine

mahsus

barakadır)

numara

Lefkoşa Kaza Mahkemesi Nezlinde

Sene 1897

377

Medii

Taguduru'nu Tagufanidi istirumal kariyeli

ile

Müdde-yi Aliye Muhammet Bey Hafız Hasan Efendi Lefkoşalı olup elyevm
Kıbrıs haricinde bulunmaktadır. Miyanında

Lefkoşa sakinlerinden olup hariç-i cezirede bulunan Muhammet Bey Hafız Hasan Efendi tarafına İsturumal kariyesi sakinlerinden Tegdururu'nu Tegufanidi tarafından aleyhinizde ikame olunan davadan dolayı 1897 kanun-i evvel yedinci Salı günü kable'l-zevan saat alafranga dokuzda iş bu mahkeme nezlinde hazır bulunmanız emr ve hazır bulunduğunuz halde zikr olunan müddeanın tarafınızda artık haber vermeksizin davasını icra edebileceği ihtar olunur.

Zikr olunan mudi-yi meskur davasıyla 4 ve 26 kanun-i evvel sene 89 tarihli bulunan bir kıta din senedi mucibince ez gayri ifa deniz bulunan sekiz lira sekiz şilin üç kuruş 26-13 mayıs sene 96 tarihinden tamamen akçenin ifasına değin senevi yüzde oniki faiz ve masraf.

Taleb ve iddea etmektedir.

1896 sene şehr-i eylülün dokuzuncu Perşembe günü tasdir kılınmıştır.

Mudi Vekili

Yorku Savidı

Nivam kibaye

aslına mutabıktır

Numara
377

Sene
97

Lefkoşa Kaza Meclisi Nezlinde
Reis Efendi Huzurunda

Mudi İsturumal Kariyeni ney Tagufanidi
Mudaiye Aliye Muhammet Bey Hafız Hasan Efendi Lefkoşalı olup el yev
mahali ikameti na-malum

Mudi vekili Yorku Savidi Efendi bu gün meclis huzuruna gelerek vuku bulan davasında müddeaya-yı aliye için ihraç ettiği celbnamenin ne yolda teblig olunması icap ettiğine dair bir kıta-yı emrin astarını talep eylemiş meclis müttanın mael kısım şahadeti istimaden sonra iş bu emir ve müddia-yı aliye hakkında alınan celbnamenin birer kati mebruslarının müddia-yı aliyenin son ikametgahı bulunan hanenin kapısında olan levhaya insak ve venizlik birer kati suretlerinin mecaz kapısında olan nüsasına dürç ile imaya ilan ile tebliğ kılınmış add olunması ve davayı meskurun rüyeti iş bu 1897 senesi kanun evvelin yedinci Salı günü alafranga saat dokuzda rüyeti icra kılınması emir olunur.

Fi 14 eylül sene 97 emir tarihi
Fi 5 teşrin-i evvel sene 97 tahrir-i tarihi

Sahib-i İmtiyaz ve Müdür
Küffü-zade Mustafa Asif

KIBRIS

Adet 267

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kıbrıs ceziyesinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olup olunmamasından gaze-te mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i iştirâ

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur

(Nushası bir kuruştur)

Edirne de Muhammet Toyfir efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

25 TEŞRİN-İ EVVEL SENE 1897

13 TEŞRİN-İ EVVEL RUMİ SENE 1313

Siyaset, Edebiyat ve Fünundan Bahseder

AHVAL-İ ALEM

Bir iki aydan beri matbuat alemini türlü türlü efkar-ı serdine, uzun uzun bentler dercecesine mecbur eden Hint igtışaşıatına dair bu hafta zarfında alınan haberler evvelkilerine nisbet daha şedit görülmektedir.

Evrak-ı havadisın bazıları bu ihtilalin sebebi İngitere olduğunu ve şu entrikasıyla kendi münafıtına hizmet edecek bir cihet kusur eylediğini uzun uzadıya yazmakta iseler de erbab-ı siyaset bu fikri tasviyet edemezler. Zira yüz binlerce ahaliyi ayaklandırmakta tekrar dair-yi itiata getirmek öyle herkesin zannettiği kadar kolay değildir zannederiz.

Evrak-ı ecnebiyeden bir çoğu ihtilali İngiltere'nin ideresine hamil ediyorlar ki bu fikri her akıllı selim sahibi de teslimde tereddüt etmez çünkü ahaliyi canından bıktırarak aguş-ı mefta edilecek derecede bizar eden şey olsa olsa idare-yi siyasidir.

İrlandalılar'ın idare aleyhinde olan feryatları bu fikrin sıtkına delildir.

İngiltere matbuatı igtışaşıat-ı mezküreyi pek o kadar dehşetli göstermiyorsa da matbuat-ı saire ise ehemmiyetli nazarlarla bakıyorlar.

Afridılar pek mindane durmakta ve İngilizler tarafından intizama uğratıldıkça niyetlerini tecdid ve sebeb ve iktimalarını tezyid etmekte olduklarına bakılırsa ihtilalin günden güne tevsî ve teccessüm eyleyecek zannolunmaktadır.

(Simela) ve (Sidney) den gelen telgrafa nazaren İngiliz asakirlerinin Cadiyı boğazına vuku bulan hücumlarında şiddetli ateşler icra edilmiş ise de saat üç buçukta boğazda bulunan Miralay Vonda mahiyetiyle beraber ricaat emri verilmiştir.

Boğaz geyet dar ve mahuf bir mahal olmakla gurup-ı şemsten sonra orasını gayet dehşetli bir karanlık istiab etmekte bulunduğundan ricaat edilmek tabii ve zaruri bulunmuştur.

Kabail-i isatın tahsil ettikleri mevaki anlaşıldığına göre pek sarp ve çetin olduğunda gerçi bunlar bir gün olup hükümete itiata mecbur olacakları bedii ve lakin vucut-ı hükümeti pek büyük tezelzül ve debdele ve musarrafi cihetinden epeyce bir tenzire uğratacakları da tabiidir.

Gerçi hükümet bunların daire-yi itaate ircamı şiddetle arzu etmekte ve üzelerine kuvve-yi külliye sevk eylemekten bir an geri kalmakta ise de ne çare ki (öldüm diyenin önüne geçilmez). Darp meseli hükmünce ihtimal ki kabailce bu suretle mahv olmak gördükleri tazyike mercu tutulmakta idiyken de kırk yıl ölmektense bir gün ölmek daha

hayırlıdır. Kalam hükümetine tatbik eylemiş olduklarından her türlü mukavemeti göze aldirmişlar ve daire-yi itaate davet edildikçe hucuma karar vermişlerdir.

Velhasıl yüz binlerce insanın ve hususiyle Afrit gibi invut bir kabilenin ittihadıyla vucuda gelmiş olan bu dehşetli ihtilalin önü bakalım İngiltere hükümeti tarafından ne suretle kestirilecektir.

Girit mazlume-yi islamiyesinin feryatları hala kesilmemiştir. Düvel-i muaazzama amirallerinden vuku bulan şikayetleri hakikaten ishab-ı vücudane dağ-ı derin olacak derecede suzişlidir.

İgtişaşatın teskinini derahde eden düvel-i muazzama tarafından cezireye gönderilen amiraller hukuk-ı islamiyeyi muhafaza ve ihtilal-i dahiliyi teskin ile asayiş-i umumiye ve vakaya için mi gönderildiler yoksa cezirenin güneşten muhafazası emrinde gölgelik olmak için mi sevk edildiler bilemeyiz. Çünkü zulme-yi Hristiyaniyenin tarizat-ı hainanelerinden naşi hala devam etmekte olan şikayet-i islamiyeden mutahassıl feryat-ı mazlumane eski halinden zerre kadar tahavvul etmemiştir.

Girit gibi ufacak bir cezirede zuhur eden bir karışıklığı altı devlet bu kadar uzun bir müddet zarfında teskine muvaffak olamayarak cezire-yi iptidaki hali üzerine terk edecek olurlarsa hakiketen dünyada bundan gülünç bir komedyaya tasvir olunamaz.

Pek dogru bir söz olmak üzere diyebiliriz ki igtişaşat-ı mezkürenin tezkini bila müdahale ve bila itiraz devlet ebed müddet Osmanîye'ye hala kalınmış olsaydı şimdiye kadar bunun on derece-yi müthişini ol hakla tezkine muvaffak olan devlet-i meşare'l-yeh işbu ufacak fenalığın da önünü limha-yı basirede denilecek bir seret-ı fevkailede ile bertaraf edeceği ve biçare ahali-yi İslamiyede o derece magdur ve zalim deyibte olmayacağı tabii idi.

Halbuki Avrupa devletleri güya bir işgüzarlık göstereceklermiş gibi bir takım taahutlerle cezire-yi mevküyü harbe döndermişler ve teessüf olunur ki feryat-ı mazlumane-yi İslamiyenin teskinine muvaffak olamamışlardır.

Binaenaleh hal hazırın gelecek teşrin-i sani nihayetinde hatem bulacağına dair devletlerin verdiği karar o zamana kadar tekallim daha ne türlü reklere girecektir.

Atina'da bahren vükela şiddetli surette devam etmekte Diliyani ile Ralli taraftarını her gün boğaz boğaza gelmektedirler. Mösyö Ralli muahede-yi sulhiye ile konturolun Yunanistan tarafından kabul olunacağını idida etmekte Mösyö Daliyani ise muahede-yi sulhiyenin her ne kadar Yunanistan için muzir ise de kabul iddialarının pek boş olduğunu ve ne kadar çalışılsa iç işten geçmiş bulunduğunu beyan eylemiştir.

Ralli cenaplarının iddiası sevaptır denilecek olursa devletli süfera tarafından kabul ve imza olunmuş olan musalha kabul edilipte ne yapılacak? Tekrar harb edilecek fikrini artık Yunan kafette görse silecek bir hale geldi. Eger ki iddiasını altı devlete karşı sürdürmek efkârında ise bu da deliliğin büyüğüdür. Çünkü şimdiye kadar devletlerin esasen der ahde ettikleri bir işten başkasını kabule muvaffak olamamışlardır.

Binaenaleyh Mösyö Ralli cenaplarının salife'l- zikir idiası mücerret Post gazetesinden ibarettir.

Mösyö Diliyani'ye gelince onun fikri yalnız bizim değil umum erbab-ı siyasiyenin tasvib edeceği bir fikirdir. Çünkü hakikat halde iş işten geçmiş ve beyhude inat etmekte mana kalmamıştır.

Yunanistan bir fırtınaya tutulmuş hemen hemen bir hava olmak raddelerine gelmiş bir halde duruyor. Mösyö Diliyani cenablarıyla Mösyö Ralli yadigarı baş vükela iddiasıyla ahaliyi Arap saçını gibi birbirine sokuyor. Eğer bu gidiş biraz daha bu surette devam edecek olursa Yunanistan'ın galiba tozu dumanı da görünmeyerek lama-yı mahviyete doğru pervar edilip gidecektir.

HAVADİS-İ MAHALLİYE

(Kuş Palazı)

Bir kaç gün evvelisi Gönyeli kariyesinde kuş palazı hastalığı zuhur eylediği ve tutulanların yirmi dört saat zarfında vefat eyledikleri belediye cenabından istihbar edilmesi üzerine reisin hemen kariye-yi mezbureye hüsera musaraat ettiği ve karantina oluşturdugu görülmüştür.

İtikat pek doğrudur fakat Cenab-ı hak kullarını imtihan için verdiği ille-i mütenevvianın deva-yı mütedisini de hulk buyurmuş ve o devaları istimal etmek iktidarını da tabiblere vermiştir. Bir hastanın eceli gelmiş ise tabib ona hiç bir çare bulamaz. Lakin eceli gelmemiş ise yataklarda vızılama da mana yoktur. Zira tabib illeti keşfederse anel Hakla o hastanın az zaman zarfında iade-yi afiyete muvaffak olur. Vakıa ölecek hastanın dermanı olmaz derler. Lakin ölmeyecek hastanın da dermanını aramamak kar-ı akıl değildir.

Her hasta olanın afiyet bulması veya vefat etmesi kestirilemediği cihetle ihtiyata riayeten tıbbiye müracaat elbette faideden hali olamaz.

Binaenaleyh Gönyeli ahalisinin de sarıldığı o muhlik illetten halas olmak çaresini kendileri arayacak yere gitme çalışmaları hiç bir akıl tarafından tecvir edilir mevattan olmadığı her halde işi belediye tabibine bildirerek icabının istifham olunmalıdır. Zira fenn-i tıbbiye aşına olmayanlar onun haiz olduğu ehemmiyeti keşfe muktedir değildirler.

Çiçek Hastalığı

Lefkoşa'da zuhur eden çiçek hastalığının tevsii daire-yi itimamisi umurunda hükümet-i mahalliye ve belediye ve polis masruf olan himmet ve gayretle günden güne kesb-i hafif etmiş ve ale'l- hamd bir güne izhar-ı deşt ve vehamet etmeksizin zail olmaya başlamıştır.

Devam eden himmetler sayesinde çok geçmeden Allahın izniyle Lefkoşamız'da illet-i mezküreden hiç bir şey kalmayacağı Sübhaniyeden ümit ve intizar olunmaktadır.

Harb için Yunanistan'a giden ve kavga tek mil oluncaya kadar balta kürek çekmekten anası aglayan Kıbrıs palikaryaları cezireye gelmiştir. Hallerini tarif etmek uzundur. Çünkü edilecek olursa güzel bir komedi teşkil edecektir.

Başları ile ayaklarına bakanların ailesi mahv olsa o kederlerini unutarak kahkahalarla güleceklerine şüphe yoktur. Çünkü gülmemek kabil değildir.

ŞUENAT-I OSMANİYE

İtalya seferi geçen gün huzur-ı şahane kabul olunacak makdumat-ı suhiyeye dair tuti-yi efkar edilmiştir.

Zat-ı hazret padişahı sulhe dair verilen karardan izhar-ı memnuniyete Yunan meselesine Avrupa devletlerini efkarına oldukça rıza gösterdiğinden Girit meselesinin halinde bir güne mükalata tesadüf etmeyeceği ümidine bulunduğu beyan etmiş ve defir

buna cevaben devletler Girit meselesini muhtariyat-ı idare ile neticelenmesi fikrinde olduklarını arz etmesi üzerine zat-ı hazret padişahı mekalmayı başka tarafa intikal ettirerek son derecede bir diplomatlıkla mesele hitam bulmamış zannında olduğunu anlatmış ve devletlerin efkar salife'l- bayane maksat-ı şahaneye pek mugayır ettiğini dahi kemal-ı maharetle tefhim eylemiştir.

Şu havadis “Politik Kurspahtanis “ gazetesini yazdığı sırada şayan-ı dikkat olduğunda ilave etmiştir.

Zat-ı hazret padişahının meselesi hitam bulmamış zanında bulmadığı ceziriye muhtariyat-ı idare vermek fikrinde olmadığını açıktan meydana koymuş olmakla İngiltere muhatif siyasesince tesrat-ı azime husule gelmiştir.

Avrupa gazetesinin bazıları Mısır'dan bahis ettiği sırada diyorlardı ki; Hükümet-i Osmaniye yakında İngiltere devletine bir nota takdim ederek Mısır'ın tahliyesine talep ederek Avrupa devletlerinde tabii hükümet meşare'l- yehanın talebini isaf emrinde bir konferas teşkiliye meselenin halini İngiltere ısrar edeceklerdir.

Avrupa devletleri hakikaten bu fikride iseler “vakit ve zamanla partileri” başlamalıdır. Zira bir serçe kuşunun altı ejderhanın tamamı dendanı olmasında muvafık akıl ve hikmet degildir.

Girit ceziyesi ahali-i islamiyesi tarafından zülm halü meşur düvel-i muazama hariciye nezaretlerine bir telgraf güşide eylemişlerdir. Mezkûr telgrafnamede hallerinin tahammül derecisini geçmekte olduğunu mevsim şita takrip eylediğinden kırk bin hane-yi İslam yersiz yurtsuz ve çıplak kaldığını ve Hristiyanların zeytinliklerim ihrak etmekden biran geri kalmadıklarını şeyh ve kale haricine çıkmak çaresinin mevhut olduğunu beyan etmişler ve insaniyet namına müslümanların haline merhamet ederek adanın haline ve işine bakılmasını rica eylemişlerdir.

Teessüf ! Hezaran teessür o devletlerin hallerine ki himayetleri altına aldıkları bir cezire ahalisini cihan medeniyetle eşkris-i elem etmek bulunuyorlar. Merhamete dahil olamıyorlar.

Yunandan alınacak tazminatı harbiye hesabına olarak devlet-i Osmanlı bankasından bir milyon lira istikraz edeceği müstahberdir.

Zat-ı hazret padişahı girit ceziyesinin halihazır ıslaha muhtaç ve ahaliyi müseldadını ahvak dahil lazıme'l- himaye bulunduğunu süferanın bazılarına beyan buyurmuşlardır.

Geçen gün İngiltere ve Almanya sefirleri Rusya, Fransa ve Almanya musalhat lezarları tarabyada lail ettikleri sefaret hane-i sıkısında içtima ve banenzuhur hariciye nazırı Devletli Tevhit paşa hazretlerini ziyaretle tahattut hududa memur olan merhusların hududa mütecane yakında hareket edecekleri resmen ihbar eylemindendir. Devlet-i Aliye ve Yunan zabitleri dahi iki şeyde birleşip birlikte hududa ihtimatla düvel-i muazzama

zabitlerine melaki olacaktır, Etam Paşa hazretlerinden ehis edecekleri teskire ile yek sehre azimet edeceklerdir , Mumie'l-yeha her güne tehsilatın itavi zamanında evamir maktuzaye-yi tastir buyrulmuş olduğu müstahbedir.

Hanyadan varit olan bir telgırafname mealine nazaran cezirenin hali gittikçe kış ve hamiyet etmekte olduğu anlaşılıyor

Evelce bir kitle şöhret olmuş olan mahalede bu sene daha kış gelmeden kaht ve gola zuhura başlamıştır .

Etmek ve dakikil nami kalmamış ve bunlara bedel bulup ekil etmekde bulunmuştur.

Girit meselesinin serhet hali dehşetlerde suret mısırhanade talep olunmaktadır. Eger meselenin hali biraz daha imtidad ettirilecek olursa ahalinin birçoğunun sefeletle ve alem-i insaniyette hareket ve nefretle yad olunuz açıklıkla mahv ve telef olacaklar şimdiden gün gibi tezahur eylemektedir.

Yine hanadan gelen bir telgırafnamede deniliyorki;

Girid izatının rahatsızlığına sebep olan şey asakir-i Osmaniye'nin Girid'den teyaid etmesi imkansız olduğu meselesidir. Halbuki devlet-i osmaniye'nin memalik-i mütemmesinde bulunan Girid ceziresinden asakir-i Osmaniye'nin mufarekatı şöyle dursun tezyidini tavsiye edenler teksir etmiştir.

Mamafi Osmanlı askerinin ceziride bulunması temin-i aşayişi hidmed eder. İğtişaş zuhurundan bu ana kadar Girid'de bulunan memurun ve asakir-i ecnebiye ceziride iade-yi asayiş ancak bir çare ile mümkün olacağını söylüyorlar ki o da ecnebi asakir ve donanmasının cezireden kaldırılmasıyla eşkiyanın tedbini büsbütün asakir-i Osmaniye'nin silah şecaatine terk eylemektir. İş böyle olmazsa çare-yi teskin na-kabul denilemesede pek müşküldür.

HAVADİS-İ HABERİYE

Bir İngiliz muhabiri Yunan veliahtı Prens Konstantin ile mülakatından bahs ederek diyor ki; Prens Konstantin cenablarıyla görüştüğüm surette mükaleme Osmanlı-Yunan muharebesine intikal etti. Prens dedi ki muhaberenin mesuliyeti ana politikalarına iadedir. Lakin bunlarda kabahat yoktur. İngiltere millet meclisinin bazı azalarına sözlerine ve bir takım gazeteleri şarlatanlıklarına kapılar ingilizden ümid ettikleri için aldandılar.

Muhabere sözü çıkar çıkmaz hemen harbiye nazırına koştum. Muharebeye hazır askerimiz olmadığını söyledim lakin ne faideki zerre kadar tesir ettiremedim.

Türklere gelince bunlar hakkında Mösyö Rulli'nin söylediği sözler kemalen kendilerine isnad ve bununla bareber Edhem Paşa hareketleri şurut ve mukavele haricinde hiçbir hareket bulunmadı. Yunan muhacirine asla bir zulüm edilmedi. Eğer Türkler hakkında o kadar yalanlar neşr edilmemiş olsa idi Tesalya'dan firar etmiş olan halk yine avdet ederek kemal-i istirahatde bulunacaklar.

İşte şu sözleri bir ingiliz muhabiri prens konstantin cenablarının bilzat ağzından işitmişlerdir. Artık prens cenablarında Osmanlılar'ın dostu denilemez ya !

Mısır

Vadi hilafe şimendüfer hattının Ebu klamddan berabere kadar temdidi için ikiyüz bin lira şartına mısır vekilasası karar verdiği (times) de görülmüştür.

Hint

Hint'te hükümlerme olan kaht ve galadan beyzaya kalan ahali için bundan dokuz ay oldu açılan iana sandığına şimdiye kadar beş yüz kırk dokuz bin üçyüz aded ingiliz lirası terakim ettiğini (Times) gazetesi bir lisan-ı sitayişte beyan etmektedir.

Sudan

Korsyonidis gazetesinin romandan olup tesir eylediği bir telgrafname İngiltere'nin İtalya'yı Sudan seferine iştiraki davet ettiği ve fakat italya İngiltere'nin bu teklifine katıyen red ederek Sudan işlerine hiçbir vekaide karışmayacağını beyan etmiştir.

İtalya Habeşden aldığı ders ibretinden sonra Sudan meselesine karışmaya ve asakirini etmeğe yanaşmayacağı bedihidir.

Atina'da bir takım aç palıkaryalar dare'l- fünün komisyonu için boşaltmak istemişler ise de muhaffak damamışlardır.

Buraya gelenlerde açlıktan ölmek için bari memleketlerinde bir sıcak çorba içmek ve açlıktan bükülmüş olan bağırsakları ısındırmak üzere geldiklerine şübhe yoktur. Biçareler memlekete gelir gelmez ekmeğe aç kurt koyuna saldırır gibi saldırmışlar.

İbtida geldiklerinde yüzlerinin rengi kaçmış bir halde ekin iki sonra karınları doyup benizlerine kan geldiğinden sokaklarda çarşılarında fistanlarıyla şapkalarını ve ayaklarındaki yemenilerini burunlarında oturan baykuş yavrularını göstermeye başladılar. Doğrusu iyi yüz !

Muslih on dokuz Girid eşkiyasını hamil olan birliğin kimdi bu noktadan hareketle Girid'e gitmek üzere ekin insan sayede bu yunan ganyutuna tasdif etmiş ve kendisini yolundan alıkoyarak Girid'ten geriye Yunanistan iade eylemiştir.

Demek ki artık yunanlılar akıllanıyor ha! öyle ise bravo ! bravo !

(Yunan)

Makdumat-ı sulhiye kararnamesinde münderic şeraitin Yunanistan istiklaliyetine münafil olduğundan bahisle red edilmesi hususunda itikad eden meclislerde türlü türlü fikirler sarf edilmekte imiş (Times) gazetesi bu hususa dair şöyle diyor. Gerçi Sulhnamenin bazı şeraiti Yunan hükümetince bir bar nakil isede düvel-i muazana işbu şartlardan daha hakikini bulamamışlardır. Rusya'nın Yunanistan seferi Mösyö (İvanov) Yunan hariciye nazarına ettiği nasiyatla Avrupaca tekrar etmiş olan şeriat-i mezkure kabul ve imza edildiği halde devletler artık işten el çekecek Devlet-i Osmaniye ile Yunan yalnız bırakılacaklarını ve bu ise kendileri için netice pek vahim haller vucuda getireceğini anlatmıştır.

Fransa, Avusturya, İtalya devletleri dahi umum-ı sefere tarafından kararlaştırılmış olan makaddimat-ı sulhiyenin kabûlünden başka çare olmadığını bayen etmiştir.

(Kalkar) da lengir endaz bulunan (Gustav Viktorya) Nam Almanya zırhlısı tayfasıyla ahali beyninde tahdis eden karğışalığın esasını tahkiki etmek üzere izam kılınan müstentak tayfalardan bir kaçını celd ile yemin etmeleri luzumunu teklif edince taife-i merkume (Biz imparatorluğumuza sadakatle hidmed edeceğimize yemin ettik tekrar yemin edemeyiz). Cevabını vermişler keyfiyet bu suretle bil telgiraf imparator hazretlerine bildirmiş olmakla sevkaled mahzuziyetle tahsin-i han olarak emr-i tehlifi icra eylemlerine emr etmişlerdir.

Edilen tahkikatla müşuklarla (Maria Teraza) vapuruna hücum etmiş olanlardan sekiz kişi taht-ı tevkiye alınmışlardır.

Yunan muhtacın ve mecruhunu ailesine tevzil olunmak üzere Rusya'da kırk bin ruble içine cem eylediği ve mübalağ-ı mezbur kraliçe (Olga) namına olarak Atina'ya gönderildiği Rusya evrak-ı havadisinde okunmuştur.

Yunanistan nazır-ı cedidi Asmulenski'nin Yunan ordusunun yeniden tensik ve teşkili için bir layla tanzim etmekte olduğu ihbar ediliyor.

Mösyö Rulli cenabları muahide-i sulhiyenin bazı şeraiti Yunan münafına mugayir olacağı ve Yunan'nın Osmanlılara karşı Teselya cihetinden bir daha baş kaldırmamak ve şayed öyle bir hale mütecasir olacak olursa başına bir tüfenk dipçigi indirmekle sersem etmek üzere sen-i karb nokta-i nazarında en mühim cihetler Osmanlıya tefrik olunduğu ve Yunan artık harp edecek hiçbir fikir beslemeyeceğini bir tafsil beyan ederek muahede-yi sulhiyeye imza ettirmek arzusunda Eyki Fasoliski cenablarının olayı diriltmek kabilinden olarak mefkud hükmünde bulunan askerin yeniden tensikine dair layihalar tanzimine kalkışması hakikaten taşları bile güldürecek haleti mezhunedendir.

Rusya ile Fransa hükümetleri Yunanistan tarafından gösterilecek teminat-ı kifayet etmediği taktirde diğer bir devletin yalnız başına tekfil etmesi ihtimaline mebni beyne'l-düvel der ahde olunacak kifayetle iştirak etmek için beyinlerinde itilaf hasıl etmişlerdir.

Hükümetin Meşare'l- yeha hükümet-i Yunaniye ile erbab-ı maliye arasında hafyanen akid-i mukavele olunmasına mani olmak arzusunda oldukları ve bunun ise bu gibi erbab-ı maliyenin İngiliz münafinına hizmet etmeleri melhuz bulunmasından ileri geldiği dahi Deyli telgraf gazetesinin beyanını cümlesindedir.

Muhaberat-ı İlaniye

(Edirne Meriç Çarşısı Kitabhanesi sahibi İzzetli Tayfur Efendi)

26 haziran sene 313 tarihli varid olan bir mektubunuzda bir takım mazeret beyanından sonra bir hesap pusulusanın tanzimi ve irsali talep olunmuş ve 20 temmuz sene 313 tarihli tahritamıza lütfen hesap pusulasında takdim kılınmış ise de şimdiye kadar para gönderilmediinden maida bir cevap alınamamış olduğundan lütfen ikinci bir ihtara hacetimiz ettirilmeksizin icabının icrasını hamiyet olunmasın rica ederiz

(Kayseri'ye Resimat memuru Refaatli Mehmet Ali Efendi.)

13 ağustos sene 313 tarihli mektubunuzda hafiye vusulunuzla beraber iki senelik bedeli birden göndereceğinizi vaad ettiğiniz halde şimdiye kadar vurud etmediğinden tekrar ihtira lüzüm görünmüştür.

Binaenaleyh bu babda uzun müddet intizarda bırakmanıza rica ederiz.

**Sahib-i İmtiyaz ve müdür
Küffi-zade Mustafa Asif**

KIBRIS

Adet 268

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kıbrıs ceziresinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olup olunmamasından gaze-te mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i iştirâ

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur (Nushası bir kuruştur) Edirne de Muhammet Toyfir efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

1 TEŞRİN-İ SANİ EFRENCİ SENE 1897 20 TEŞRİN-İ EVVEL RUMİ SENE 1313

Siyaset, Edebiyat ve Fünundan Bahseder

AHVAL-i ALEM

Dünyada umumiyet itibariyle aşayış ve müsalmatın istikrarı kabul olmuyor. Siyaset nokta-i nazarından şu alem-i havadise bir kere atf lahza-i dikkat edilecek olursa bir runma olduğu müşahade edilmektedir.

Müşahirden birinin bundan evvel mevki-i intişancı vuzu eylediği bir istatistik mündericatına nazaran gerci şimdiye kadar insanlar arasında harb ve cihal olmasa idi dünyada yolunacak haki ru-yı arz istihad edemeceği tesrih kılınmış idi.

Vakia bu uzun mütalaa kadar şayan-ı tasdik değilsede ihtimalden pekde uzak olmadığı ufacak bir mülahaza ile tezahur eder.

Şu birkaç seneler zarfında meydan-ı siyasetle dökülen kanlar kesilen başlar mahu olan aileler dahil hesap edilecek olursa baladaki ifadenin yalnız efradından başka tasdik olanucak bir ciheti kalmaz.

Malumdur ki şimdiye kadar ezhan-ı umumiyeti bin türlü ve kai-i siyasiye işgal etmiş ve Çin – Japon ve medgaşkar vakıalarıyla dünya bir başka renk kisp eylemiş idi. Bunlar reside-i had hitam olur olmaz bazı ufak tesek vukuatlar meydan olarak bunların arasında Girid ihtilali dahi meydan-ı siyasetle en dehşetli bir münazara teşkil eylemiş idi.

Girid ahvaline nazar-ı bi-kaydı ile bakan düvel-i muazzama için uzamasına bais olarak cezirede kanun-ı insaniyet ve medeniyet haricinde barbarlıklar icrasına nikayet-i el emir osmanlı- Yunan harbine sebebiyet vermişler ve her iki taraftan dahi binlerce insan-ı kanunun dökülmesine bedi olmuşlardı.

Dünyada herşeyin bir nihayeti olmak kanun-ı tabiat iktizarından bulunmasına medni Osmanlı-Yunan maleberisinde dilaveran-ı Osmaniye'nin savlet ve secaaat gazan feneri sayesinde bir şan-ı galibiyetle nihayet buldu

İnsanlar dünyanın her tarafında bir aşayış içinde yaşayacak zan olunmakda iken İngiltere hükümetine bir hint ihtilali yarası açıldı vakia ibtidaları bu pare hükümet meşar-el ye hoca o kadar mevcup ehemmiyet değil idisade yine tedaviden geri durulmadı. Halbuki o ehemmiyetden sakat olan cerihe günden güne bir şir-i pençe

hükümüne aldı. İngiltere'nin vücudunu istiya'be başladı. Bir haldeki olunca kuvvetiyle tedaviye hasr-ı evkat eylediği suretde iltiyama mestud olmadığını gördü.

Yarayı açan afridiler ingilizlerin kemal-i ihtiyat ile sardıkları davayı tedbirleri vukuu bulan ifridane hücumlarında da telasat-ı kikyeye dü-car olmaktadır. Ki kabile efradının ne derece inad olduklarının tarifine hacet görülemez.

Evrak-ı havadisın beyanatına nazaran ingiliz askerlerinden şimdiye kadar verilen telefât sabir ve nefer pek cüzzi olduğu anlaşılmakta iken yine ingilizlerin bu babda fötür getirdikleri müsteban olmaktadır.

Mevsim-i Şifanın takribiyle aç ve bi-ilaç ve edna-yı cinsine dest-i keşayı ihtiyaç olan Girid mazlumeyn islamiyesinin ahval-i faleket iştimaleri düvel-i muazzamanın zerre kadar enzar-ı dikkat ve müvvetlerine çarpmadığı ve helaten hazemval ve işcarlarının kazi ve ihrak edildiği ve baki kalmış zincir işcarlarının mahsulatıda hristiyanlar tarafından peyderpey toplanılıp istifade edilmekte olduğu kemal-i teessüfle işidilmektedir.

Girid cezirisinden gelen mektuplar en taş yüreklileri bile aşıkınız tesir edecek derecede der ki bu mektupların mündericatı umumiyetle emireller tarafından hukuk-ı islamiyenin muhafazası emrinde devam eden hareket-i lakaydelerinden kamal-i suzişle şikayeti metzumandır.

Ceryan-ı ahvaldan anlaşıldığına nazaran cezire meselesi pekaz bir müddet daha bu suretle devam ederse ahali-i islamiyenin zulm ve itisaf-ı hıristiyanıyeye umumiyetle kurban olacaklarına asla şüphe yoktur.

Mısır meselesinin hali emrinde düvel-i muazzamanın ittifak-ı düvele karşı ingiltere hükümetinin bir güne hareket muandenede bulunmayacağı ingiltere kabinesince de pek bedi olduğundan kuvve-i mezkurenin sahib-i meşru'u bulunan devlet-i osmaniye cenabından vukubulacak tahliye teklifini seminen ve taiten kabul etmeğe mecbur olacaklarına şimdiden tahmin etmekte bulunmuşlardır.

HAVADİS-i MAHALLİYE

Evvelki Cem'i gün karpaz kazasına güzel yagmurlar olmuştur. Ayatatur ve karyesinde kaykıcı hıristoglunun hanasına saika inarek merhumun haremi ihrab ve itilaf eylemiş ve kazinede zararsızca isabet etmiştir.

Yine o gün kaza-i mezkur mezafatından kasıd yerka karyeli yurudu papazın oğlu arabasıyla magosa'ya gitmekde iken güzargahına tesadüf eden dereyi geçmekte olduğu halde gelen cisim bir su merhumu arabasıyla beraber alıp götürmüştür ve iki saat sonra monarka karyeli İsmail aga tarafından öküzler denizde görülerek tahlis edilmiştir.

Geçen sene yağmurların vakit ve zamanıyla nuzul itmesinden ve (Cenab-ı hak sonunu hayır eylesin) dahasınada mazhar olmamasından dolayı cezirenin ekser cihetinde mezruhat daha başlarını göstermeksizin koruyup mahu olduğu cihetle senemiz adeta kaht senesine indirecek bir hale gelmiş idi.

Şair seneler arpanın kilosu sekiz dokuz ve en alası on ikiye ve badenin kilosu dahi yirmiden yirmi beş kadar satılmakta iken bu sene badenin kilosu dahi yirmiden yirmi beş kadar satılmakta iken bu sene badenin kilosu otuz altıya kadar fırlamış ve arpanın dahi on beşe degin satılmakta bulunmuştur.

Yağmurların teşrin-i evvel içinde başlaması gerçi ziraat cihetine menfatli olduğu temin ediliyorsa da yalnız teşrin-i evvelde düşen yağmurlarla maksad hasıl

olmayıp ancak şubat ve mart içlerinde dahi bir iki defa kisretli yağmur nuzulü lüzüm-ı katii tahtındadır.

Şurası da şayana dikkattirki zihayerin herşeyi tamam olubda harmana getirildiği zaman ekseriyetle denilmezse bazı kare bir karyede birkaç harman ihrak edilmektedir ki işte asıl rençberin belini kıranda hareket-i hainanedir.

İslam olsun hıristiyan bulunsun bir hayatı irtikab her halde mevcud-ı izad ve ikaddır. Çünkü ufacak bir gazez üzerine bir ailenin sebeb mahu ve perişanı olmasını ihtiyar etmek saimetdir. Binaenaleyin Cenab-ı hakkın ihsanına diğerine çok görerek elinden almak ve bu yolda kendisine hiçbir istifade bulunmamak gerçi iktiza-i nefsanîyet ise de iadata cennettir.

Cenab-ı hak ashab-ı ihtiyaca muavezanın ferziyatını "Vetav Neva Alilbar" nas keremiyle bilcümle efrad-ı islamiyeye buyurmuştur.

Malumdur ki her müslüman yekdiğerinin kardeşi ve her dert ve kederinin arkadaşıdır. Muavinet-i insaniyetin vasıta-yı ulviyeti insaniyet ise muavinetin rabıta-yı kudsiyetidir. Bena-yı insaniyetin esas mütyini muavenet arz-ı mukaddesi üzerine vazı edilmiştir. Muavenet arz-ı mukaddesi de bena-yı insaniyetin esas metyini mebna bulunduğundan dolayı izhar-ı fahr-ı mübahat etmekte bulunmuştur.

Şu kaziyeden anlaşıldığına göre eshab-ı ihtiyaca muavenet iktiza-yı insaniyettir.

Nefrin o insaniyet düşmanlarına ki hem cinsinin değil hem mezhebinin dışarı olduğu felaketten zerre kadar müteessir olmazlar ve (Vamee'l sail fela tenhir) nas katına karşı avuç açanlar muavenet şöyle dursun bir güler yüz bile göstermezler.

Aferin! O insaniyet perverlere ki hem dininin değil hem nevinin dahi ihtiyacı-ı zarurisini def için. Kise-yi hamiyette olan mevcudunu iane etmekle izhar-ı ulviyet ederler ve o yolda her türlü gayret ve mesainin sarfından dolayı ilan-ı bahtiyari eylerler.

Ez cümle bir müddetten beri bir takım zülme-yi hunhuvarenin pençe-yi kahrında dışarı-ı izmihlal ve dest-i hıyanet peyust-ı barbaranede şimşir-i daneatla mahv ve peymal olan Girit mazlume-yi islamiyesinin bir hal-i perişaniyet ve masumiyette terk edildikleri aile-yi sefilelerine tevzi olunmak ne bu surette giriftar oldukları sefaletten tahlis kılınmak üzere şimdiye kadar çibte edilen ianatın miktarı o biçaregan ümmetin ihtiyacı ve taîşiyat yevmiyelerini def kafi bulunmadığını eshab-ı hamiyet ve insaniyet tarafından malumat alınarak gelen muavenatın dirig olunmadığı ve evrak-ı havaisin ekseriyesinin işbu ianeye inzımam ettirilmek üzere birer nusha-yı fevkalade neşr eylediği gazetelerde mutalaa olunmuş idi. Bu kere dahi şu vazife-yi mukaddesiyeden kalmamak ümit-i ulviyet bedidi ile Tercuman-ı Hakikat ceride-yi muteberiyesi cenabında nusha-yı fevkalade ünvanıyla 149 makalat ve fıkra nefise-yi havi neşrolunan koskoca bir kitabın fahureseti lacie'l-ilan idare hanemize irsal kılınmış ve nusha-yı mezkûre üç kısım üzerine tabi ve temsil edilerek adi kağıtlısı on ve ala kağıtlısı yirmi ve kırk kuruşa kadar satılmakta ve bunların yüz kuruşluğu dahi bulunmakta olduğundan eshab-ı hamiyet ve insaniyetin bu hususta vuku bulacak muavenetleri makamında birer de nefis ve müfit kitab ihaz edecekleri gibi yine insaniyet nokta-yi nazarından hamiyetlerini de izhar etmiş bulunacaklarından mutalaa meraklılarından şu iane-yi mukaddesiyehasbel insaniyeye iştirak etmek isteyen zevat-ı keramın fahuresetini mutalaa ile iştirak eylemek hususunda idarehane-yi acizanemize müracaat eylemelerini insaniyet ve mazlumiyet namlarına istirham eyleriz.

ŞUENAT-I OSMANİYE

Girit ceziresi devlet-i aliye-yi Osmaniye'nin memalik-i mütemmasından bulunduğu cühetle sahib-i meşrusuna terki hususunda Almanya devletinin vuku bulan ısrarına zat hazret padişahı izhar-ı memnuniyet buyurmuş ne şu memnuniyetini de bir name-yi mahsusa-yı melukane ile Almanya imparatoruna beyan ederek bu babdaki ısrar hukuk şahanesine teşekkür etmiştir.

Girit ceziresinde asayişin iadesi ve musalmetin istikrarı ancak da her hususta izhar-ı şiddet lüzumuna mütevakıf idi ki devletli Cavat Paşa tarafından Bab-ı Ali canab-ı samiyesine mekruran ba telgraf işar edilmiş olduğu istihbar kılınmıştır.

Basar'da kabail-i Arabtan bazılarının hükümete karşı isyan eyledikleri ve daire-yi itaata ırcaileri hususunda bir kuvve-yi cisime-yi askeriye izam edildiği (Deyli Neyviz) gazetesinde mehki ise de ceraide-yi saire bunun aslı olmadığını iddia etmektedir.

Muahede-yıkıtiyenin imza edilmesi hususunda devlet-i aliye-yi Osmaniye cenabında hariciye nazırı Tevfik Paşa ve sabık Osmanlı Atina sefiri Asım Beğ tayin olunmuş ise de anlaşılmayan bir sebep-i hafiye mebni mavur kurudadunun Dersaadete hareketi men edilmiş ve yirmi bin asakir-i Yunaniye taht-ı silaha davet olunmuş ve Teselya'da bulunan asakir-i nusret-i şahanenin de tehir ricaatına dair irade-yi seniye şerefsadar olduğu tevniste intişar eden (el-hazıra) ceride-yi muteberesinin rivayetindendir.

Yunan canı tavuk eti istemiş olmak gerek. Çünkü asıl tesip kanlarını şiddetle cevelan eylediği bir zamanda ve Osmanlı dilaverlerinin sonu ve kurşun çalısını bildikleri bir vakitte her taraftan bir şeddes inhimek ile akışıp gelen bilyakaryaların sarf ettikleri gayretleri sayesinde Mahviyet dergisini bulduğu halde şimdi Mahviyet dergisinden başlayıp da nereye varacak!

Lakin (yanmış harmanın aşr-ı olamaz) darpmeseli hükmünce Mahviyet degisini bulan için asırlara muhtaç bulunan bir devletin idmanı musavi hükmündedir itikat bitalına satmış ise herşeyin vücud-ı itmandan hayırlıdır kaideside bütün bütün hatırdan çıkarılmalıdır. Zira herşeye kemal-i inkiyat ve mutavaada bulundukça her türlü tarizat-ı siyasiyeden son olarak yaşamak ciheti şüphesizdir. Ama ölü gibi yaşamaktan ölmek evladır. Fikr-i sakmayı Yunan mutasıplarınca daha muvaffak görünüyorsa orasına da kimsenin bir diyeceği yoktur. Çünkü Yyunan'ın uğradığı bu belay-ı müberrüm kendi aklıyla aranılıp bulunmuş ve kendi arzu ve isteğiyle davet olunmuştur.

Doğru bir söz olmak onlara diyebiliriz ki Atina'da mevcut olan ayetin ki cemiyet fesadyasıyla dilyanı ve rulli maruzatı devam ederse Yunanistan hali meydan-ı siyasette tek dehşetli manzaralar iraiye edeceğine iştibah yoktur. Binanenaleyh düvel-i muazzama Yunan'a olan vaatleri bi hakk-ı encaz etmiş olduklarından badema papacığı mucizeliğine semi-yi itibar etmeyecekleri tabi bulunduğundan şayet Teselya meydanında tekrar bir barut kokusuzuhuruna sebebiyet verecek olursa Osmanlı behadarlarının son kurşunu atana hükümet konağının yeni çerilerine saplanacağı da piş-i nazar-ı dikkate alınmıştır.

Devlet-i Ali-yi Osmaniye ile Japonya devleti arasından üç sene müddet devam etmek üzere bir muahide-yi ticariye akid edildiği Tunus'ta münteşir(elhazıra) nam gazete-yi isbuaye-yi arbiyesinde müteala olunmuştur.

Memalik-i mahrusa-yı şahane hasılatından olarak Londra'da feruhet edilmek üzere geçenlerde çıkarılan bir milyon kıyyelik ve buna göre dahi beşyüzbin kıyyelik nehasın İskenderun tarikiyle şehir-i mezkure nakil ve irsal olunması için maden ve zireat netareti tarafından iktiza edilir. Evamir-i lazıma iata edildiği evrak-ı havadiste manzur-ı cism iktiharımız olmuştur.

HAVADİS-İ HABERHANE

Muamelet mebaline sevk edilmiş olan kuvve-yi asakiriyenin dağıtılması erm-i verilmiştir. Hindistan hükümeti şimdiye kadar bunlar aleyhinde vuku bulan hareket-ı asakiriyeye bu senelik kafi nazarıyla bakıyor. Bu defa İngilizler'le muharebeye girişmek sırası sipahilere gelmiştir. İki levasetle iki seyyar müfrezenin icra edeceği hareket planlarını tertip eden general Sör Vilyım Lokherat yakında Samana Dağlarında kuvvetini tehşit ile orkazlılarla muharebeye girişecek olan general ne itiman fırkasıyla bilzat hareket edecektir.

1771 senesinde Hindistan hükümetine karşı ettikleri tadiyat-ı hilafına olarak (haber) muhasara eden Afridilere gelince bunların üzerine üzerlerine kuvve-yi cesime sek edileceği ihbar olunmuştur.

Hükümet-i kabile-yi mezkureye hasarat beyhudeye düçar olmak üzere hemen matevane mesaret eylemelerini ve aksi takdirinde mücazat-ı şedideye düçar edileceklerini tebliğ etmiştir.

Sör Vilyım Lokaret birli asakir-i miyanında Afridi kabilesine mensup olanlar hemşerileri üzerlerine hareket etmeleri bil emr-i mahsus men eylemiştir.

Simela'da tanzim olunan bir istatistik mealine nazaren bedayat-ı isyandan şimdiye kadar hükümetinin nüfusca vuku bulan zaiyatı ondört İngiliz zabiti dahil olduğu halde yüzdoksan telafattan ve otuziki İngiliz zabiti ile beraber mecruhiyenin miktarı beşyüzseksen kişiden ibaret bulunmuştur.

Viyana'da neşr olunan (Korendenbelat) gazetesi it meselesi hakkında oradan aldığı bir telgrafnameye itafen diyorki:

Hindistan kabaili asiyesi İngilizleri düçar-ı hezimet edecek derecelerde günden güne kisp-i kuvvet ve dehşet etmektedir.

İngiltere'nin Hint ordusu yalnız Afridiler'in teşkilatlarına mütabeleden aciz bulunuyor. Diğer ehl-i kabailin mehamet-i şedidesi de İngiliz kumandanlarını düçar-ı yeis ve fütur eylemiştir.

Meselenin Avrupa'ca ehemmiyetli bir gayile-yi azimeye intaç edeceği zan olunuyorsa da bu zannın pek beyhude olduğu aşikardır. Zira musalmaat-ı umumiye-yi İngiltere münafığına feda edecek kadar fikirsiz davranacak bir devlet tasvir olunamaz.

Hindistan'da neşr olunan (Şemse'l-haber) dahi şu suretle beyan-ı efkar ediyor.

Aksayı şark hadisesi İngiltere'nin şark hususunda itzam ettiği haksızlığın siyasiyesini tayin edecek müsellim bir meseledir.

Hindistan'da kıyam eden Afridiler muhmanter mamumda İngilizlere bir cezayı mücessim kadar tesir etmektedir.

Aldığımız haberlere göre şimal garbı cihedinde daha bir takım kabail-i cesime asiyan etmiştir.

Hindistan efkar-ı umumiyesi günden güne bir heyecan-ı şedid kisb eylemektedir.

Acaba Galadestun dostumuz nerelerdedi? İtişaatın define bir fikr-i mecsus beyan edemiyor. İşte birnelerde islam. Haydi bakalım bunlar hakkında da bir şey yemvar yumurtlayıversin. Diplomatlığını bilakis şark meselelerinde ishar etmek henüz değildir. Asıl İngiltere'nin menfaatine mügayir olan mesele budur. İktidarını kuvve-yi akliyesini bu meselede ispat etmelidir.

Muharebenin ilanı hengamında Dersaadetten Yunanistan'a gitmiş olan yunan itbası orada tayişleri yüzünden çektikleri meşak ve ızdıraba tahammül edemeyerek birer birer Dersaadete avdet eylemekte oldukları haber alınmıştır.

MISIR

Tuhaf ve şayan-ı hande değildir ki sen şuraya gider isen bende giderim sen şöyle yaparsan bende yaparım – gibi kendi iktidar-ı beşeriyenin istimalini diğerinin hareket-ı hudut seranesine talik etmek mesellu akılsızlıklar diplomatik add ediliyor!

Seza-yı neferden değildir ki – birşey sahibinden bir takım entrikalar hileler ikaiyle bir müddet muayene zarfında tekrar iade edilmek üzere alınıp da sulhi tarafından istenildiği zaman yeniden hileler düzmekle entrikalar icat etmekle iade etmek fikrinde bulunuluyor! İşte bu cümleden olarak (Galup) gazetesinde Mısır meselesi hakkında yazdığı bir bent-i mahsusunda Fransızlar konusu işgal etmekte iken İngiltere buna karşı birşey demiyerek sükut-ı ihtiyar ettiği halde İngilizler'in Mısır'da kalmalarına Fransa'nun ses çıkarmaması lazım gelirdi.

İngiltere Fransızlar'ın Tunus işgalinden şimdiye birşey söylememiş ise kendisinin bileceği şeydir.

Tunus'u Fransızlar işgal ettiği zaman İngiltere sükut etmiş idiye Mısır'da yerleşmesine dair Fransızlar'ın da sükut edeceğine dair İngiltere hükumetine masduk bir senet vermemiş idi.

Fransızlar İngilizler'in bu gibi ağız satmalarına hakikat-i nazarıyla bakıp da Mısır'da olan münafığını alie'l-amiya feda edecek kadar sadedil değildirler.

Vakit ve zamanıyla biçare Hint ahalisini türlü türlü vaatlerle avk ederek daire-yi itaate aldığı gibi bu gün de bir takım ağızlarla Fransızlar'ı Mısır'ın tahliyesi meselesine müdahaleden el çekirmek ve sair-ş devletlere bu yolda birer ekşili dolma yutturarak et lokmasını kendisi kapmaya gayret ediyorsa da bu gayretleri değil daha bundan sonra sarf edeceği iktidar ve mesaileri de şimal rüzgarına tutulmuş yağmur bulutları gibi az ve ihdade mahvolup gideceğine emin olmalıdırlar.

İngilizler Mısır hakkında en güzel bir tarik-i ihtiyar etmek isterler ise deve kalkıp çan ötemeyerek vakit ve zamanıyla ve kemal-i sükunet ile oradan çekilmesi çaresine bakılmalıdır. Bu kasa öyle Fransızlar'ı avusturyalıları önce siper tutmak kar-ı akıl değildir.

Kara-yı Mısır-iyenin birinden merur etmekte olan İngiliz fırka-yı askeriyesine ahali tarafından kurşun atılarak ishar-ı husumet ve idavet edilmiş olduğu ve böyle bir halin vuku mücerred-i teşvikat-ı ecnebiye semeresi idi ki İngiliz gazetelerinin rivayetinden olmakla Mısır'a bir miktar İngiliz askerinin sevk ve izamı lüzumu tavsiye edilmekte bulunmuştur.

KISM-I FENNİ

Sonbaharda artık bitiyor. Sokaklar günden güne artıyor. Tabi derki takidat-ı sıhiyede de bir tahvil lazım gelecek.

Mevasimin tahvili esbabı malum olmazdığından asıl lüzumlu cihedi girveye bırakmak için rutubet ve yağmurun suret-i husulunden bir nebzecek bahs ederek vücuda iras edeceği muzirete karşı gelmek için lazım gelen tedabiri arz ve tavsiye etmeyi selamet ve sıhat-i umumiye namına kendime borç görürüm.

DOKTOR MUHAMMED BAHADDİN

Rutubet Hava ve Yağmurlar-

Tesir-i hararet ve rüzgar ile sütün-ı meyhahdan daimi surette techirat vuku bulduğu ve her zaman havanın acize-yi merkebesi arasında su buharı mevcut olduğu malumdur. Havadaki bu buhar rutubeti intaç eder ve buharın miktarı her yerde ve her iklimde muhtelif bir nispette bulunur. Sütün-ı bahrdan cevheva-yı suvet eyledikçe buharın miktarı tenakıs eder. Bulut ve sis gibi alaim-i ceviye buhar-ı main halet muhtelifi-yi kesafetten başka birşey değildir. Sütün-ı bahrdan terkiğ ettikçe buhar azaldığı gibi günün bazı evkatında nezayit ve bazı evkatında tenakıs eder. Mesela: sabahları tulu-yı şemsden evvel havada buhar azalsada hararet-i müseaddil olduğundan hava rutubetle meşbuu bir halde bulunur. Şems terfi ettikçe hararetin tesiriyle buharın kuvveti de tezayit eder. Hararet-i şemsin derece-yi azimeye vusulüyle derece-yi azimeye vusulü mahiyeti bulunduğumuz havanın rutubetini tenkıs eder. Gerek ırkifa-yı mevki ve gerekse hubuk-ı riyah bu hali tegayir eder. Mevsim-i şitada imtisar ve şebnemi teşnekil eden buhar mai mevasim-i sayirede havada münteşir bulunan buhardan ziyade olduğu cümlece malum bir keyfiyettir dikkate şayan olan cihed her ne kadar havadaki buhar-ı imtisar ve şebneme tahavül ederek mahv oluyorsada rutubet o nispette tezayit ediyor. Bu sebeptendir ki teşrin-i sani ve kanun-ı evvel ayları barit ve rutubettir.

Sahib-i İmtiyaz ve Müdür
Küffi-Zade Mustafa Asif

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kıbrıs ceziyesinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olnup olunmamasından gaze-te mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i ıstira

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur (Nushası bir kuruştur) Edirne de Muhammet Toyfir efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

8 TEŞRİN-İ SANİ EFRENCİ SENE 1897 27 TEŞRİN-İ EVVEL RUMİ SENE 1313

Siyaset, Edebiyat ve Fünundan Bahseder

AHVAL-İ ALEM

Dersaadet'te bab-ı aliyle Yunan merhusları beyinde sulh – ahd namesininin tefriyatı hakkında dermeyan olunan şerait ve tekalif konsoloslar imtiyazına dair olan madden başkası hafif tadilatla tasdik ve kabul edildiği istihbarat-ı mevsukamızdandır.

Binaenaleyh Atina'da dahi kontrolün mevki-yi icraya vazii için merhuslar tarafından işe mübaşeret olunmuştur.

Demek oluyorki bu mesele dahi, Allah'a emanet, kemal-i muvafakiyet ile rehin-i hitam olmuştur.

Girit meselesi hal-i tezebzüpde berdevam olup Bab-ı Ali canip-i samisinden düvel-i ecnebiyeye vuku bulan tebligat ve teklifata henüz bir cevap-ı şafı verilmediğinden meselenenim ne suretle neticeleneceği bilinmiyor.

Bu haftaki gazetelerde mütalaa olunduğuna göre Bab-ı Ali Girit ceziyesine şerait-i atıye vecihle muhtariyet name iata edebileceğini devletlere tebliğ eylemiştir.

Tayin olunacak vali tebea-yı Osmaniyyeden bir Hristiyan olmak.

Cezirenin muhafazası için icab eden mevakide asakir-i kafiye ve sevahilde sefain-i bahriye bulundurmak ve cezire varidatından hükümet-i seniyeye senevi bir ve biruverkuy maktu ita olunmak.

Ve Giritliler'e ait sefain Osmanlı sancağını hamil olmak.

Avrupa devletlerinde yine müşahade olunmaktadır. Rusya ve Almanya ile Fransa beyinde Avrupa'nın düşmanı yad ettikleri İngiltere aleyhinde bir ittifak-ı akit edilmekte olduğu ve diğer taraftan İngiltere dahi Almanya ile ittihat etmeye teşebbüs eylediği söylenmektedir. Ancak Almanya ile İngiltere beyinde şiddetli bir berudet hüküm sürmekte olduğuna şüphe yoktur.

Şimdi de Afrika'yı garbı müstemlikatı müşkilatı yüz göstererek Fransa ile İngiltere beyinde bir munazaa kapısı açmış ve beyinlerinde musademe vukuu melhus bulunmuştur.

Hindistan hududundan gelen haberlere pek de mevsuk nazarıyla bakılamamaktadır.

Ateş-i ihtilal devam etmekte ise de bazı gazetelerle alınan telgraf haberleri Afridilerin teslimiyete taleb ve ragıb olduklarını gösteriyor. İngiltere'nin bu yoldaki nüfuz ve nekavet cihetiyle zayıflığı fevkaale ve belki büyük bir devlet muharebesinde vuku bulan zarar ve ziyan derecesindedir.

HAVADİS-İ MAHALLİYE

Evlad-ı vatanın talim ve terbiyesi ve ceziremiz maarifinin terakkisi emrinde hükümet-i mahalliyeye cenabında bundan evvel hadım ettirilen mekteb-i rüştiye ibniyesine, itsalında bulunan konağın dahi iştirak ve elhakıyla meceddiden tesis ve inşa ettirilen mektebin şidiye kadar cezirede emsali görülmemiş fen-i cedid mimariden olduğunu inkar edecek bir fert bulunamaz zannederiz.

Mektebe devam edecek şakirdan efendilerin meclis-i maarif-i mahalliyeye tarafından tanzim edilecek program mucibince usul-i cedide üzerine talim ve tedrisleri zamanında birisi evvel ve diğeri sani olmak ve Dersaadet mekatib-i aliyesinden mahruç bulunmak üzere iki muallim-i muhtedanın dahi celbi hükümetce tabii ve zaruri bulunduğundan lazım gelen mahala muracaat edilmiş ve öteden beri ceziremizin terakkiyi maarifi hakkında hüsn-i niyet besleyen bazı maarif perveranenin hamiyet ve gayretleriyle Beyrut mekteb-i idadisi muallimlerinden Kıbrıslı Cengiz zat hasan efendinin nücul-i necibeleri olup Dersaadette mekteb-i sultanide kimal-i tahsil etmiş olan Ali Rıza Efendi elde edilmiş ve mumie'l-yeh vasıta ve gayretle muallim sani olmak üzere muktedir bir efendinin daha celbine mübaşerat ve müsarat kılınmış olduğu ma el masar istihbar kılınmıştır. Kıbrıslılar'ın artık talih-i nahusetleri saadete tahavvül etmekte olduğuna malik oldukları tabibleriyle muallimleri delildir.

İnşallah yakında dava ve vekiline muvaffak olur isek üç büyük mesaibden kurtulmuş oluruz.

Cenab-ı Hak cümle ümmet-i naciyyeyi İslamiyyeyi mazharı hükmü adalet ve şayan-ı merhamet ve nisfet buyursun.

Amin

(Doktorumuzun Hezakatı)

Bir müddetten beri seles bol illeti ile muzdarip bulunan Paşaköy'lü Hacı Emin Efendi şimdiye kadar illet-i mezkureyi pek çok doktora ettirmiş ise de çaresini bulamamış olduklarından bu ana değin çöküp gitmekte bulunmuş idi.

Doktorumuz Muhammet Baheddin'nin teşfirlerini işitmiş olan Hacı Emin Efendi bir defa hezakatından bahsedilen doktor Mumie'l-yeh celb ederek kendisini miyana ettirmiş ve aldığı birinci maalcade alet-i mezkure üzerinden bütün bütün def olup gitmiştir.

Doktorumuzun şimdiye kadar tedavi eylediği hastaların ibtidaki maalcesi ile afiyet bulmaları hezakatına delil ilanıdır.

Kendisi – doktor ne için nabzımı aldın hele söyle – teşhis olunurmu gönlün yarası böyle – şarkısında olduğu gibi saika-yı aşk ile perişan olmuş bir hastanın beyhude yere nebzelere yoklayacak tabiblerden olmayıp ancak alet-i teşhis ve davasında şimdiye kadar bi hak-ı tahsil ettiği fen-i tebabat sayesinde tahsis eden doktorlardan olduğunu

fiilen ispat ile ibraz-ı hezakat etmiş bulunduğundan böyle bir tabibe malik olduklarından dolayı cezire ahali-yi islamiyesi hakikaten ilan-ı bahtiyar-ı etmelidirler.

Ceziremiz İçin Büyük Bir Zayi

Kıbrıs ceziresi adliye müdürü (Sör Vilyım) ismiyet hazretleri bu kere yine müstemlikatı adliye müdürlüğüne terfiyen nasb ve tayin olunarak yakında ceziremizden intikak edeceği mesukan istihbar olunmuştur.

Meşare'l-i yeh muhakim nizamiyenin teşkilatıyla beraber adliye müdürü muavini memuriyeti ile ceziremize teşrif bulunarak bir kaç sene evvel adliye müdürü tayin olunmuş ve bu suretle onbeş seneden beri cezire umur-ı adliyesini hüsnü idare eylemiştir.

Meşare'l yeh hakikaten üsail-i memduha ve kemalat-ı insaniyeye malik olup umuru adliyece icaraat-ı istikamet, kudret ve meharetime delil kaifdir.

Kıbrıs ahalişi bila istisna meşare'l yehin nezaket ve hamiyet ilim pesndanesinden ve hudemat-ı istikamet ve adaletkaranesine dolayı namını bir hüsnü tazim ve ihtiram ile yad etmeye mecburdurlar.

Meşare'l yeh mütevazi, halim, kerimkar bir zat olup her ferdi intifat ve iltafiyla tatbik ve müntedar ederdi hatta huzurunda her nev davadan dolayı muhakemedi sonra aleyhine hüküm verilen kesani meşare'l yeh tarafından hükmün tebliğinde bile gösterdiği nezaketten kanaat-ı kemale hasıl ederek sözlerini bir müessir nasihat makamında telaki eder gibi görünürlerdi.

Binaenaleyh bu iftiraka sebep olan terakki ve terfiine karşı ishar-ı menmuniyet etmemekte caiz olmadığından daha ali müsent ve münasebe nailiyetleri nemnasıyla ahali-yi namına meşare'l yehe veda ederiz.

(Sır ve Hikmetini Bilmek Pek Müşgildir)

bir müddetten beri inşayı tarik memurini arasında islamdan bir kişi görülememekte olması hakikaten inzar-ı istigrapa çarpacak halet-i mehmadandır.

Acaba müslümanların kabahatları nedir? İnsan mı değiller yoksa yazı yazmak için elleri imalyı teftiş için gözleri veyahut işleyen imlanın isimleriyle yevmiyelerini yazacak iktidarları mı yoktur!

Veyahut hükümet-i mahalliye nazarında islam olanlar şayan-ı merhamet ve adalet değiller mi?

Memur-i muzife hariç olmak inşaat dairesi cenabından istihdam olunan memurlar kemalen hristiyan bulunuyorlar! Bari nazar-ı isabet etmemek için bir de islam memur bulundurulsa fena olmazdı zannederiz.

İnsan bu halleri gördükçe ne diyeceğini de şaşıyor.

Müslümanlara bu hususta ne türlü kabahat atf olunduğunu bari o biçareler bilse de hükümet işinden ümidini kesse artık kabahatın nedir demekten sarf-ı nazar ederek sükutu ihtiyar ederdi. Lakin o cihette kendilerine bildirilmiyor.

Bir memleket içinde bulunan iki milletin yalnız birini istishab edipte diğerini istisna etmek bir hükümetin adaleti şanından değildir. İstishab dediğimizden garz anlaşılmasın. Çünkü ahval bize değil herkse onu göstermemektedir.

İnsaf noktayı nazardan bakılacak olursa bu babda hükumetyin inzar-ı merhameti daima islamlardan münharif bulunduğu görülür ki bu da mugayir-i adalet ve mısfet olduğu muhtaç delil değildir. Binanaleyh ahali-yi islamiye fakirlikleriyle beraber gayur

ve sadık kimseler olduğu halde bu gibi memuriyetlerde istihdam olunmayarak hep hristiyan tayin edilmesindeki sır ve hikmeti bilmek pek müşkildir.

Binanelaleyh müstayin-i beyan bir keyfiyettir ki islamların cezire üzerinde olan hukuku belki cümleden ziyadedir.

Şu hukuka ve hükümet-i mahalliye'nin mesavat ve bitarafılık cihetini iltizam etmekle mükellef bulunduğu istinaden islamlar dahi inşaat-ı umumiye işlerinde istihdam olunmalarını talep ederler.

(Postahaneler)

Abonelerimizden aldığımız haberler ekseriyetle postahanelerden şikayet ediyorlar.

Biz her hafta gazetelerimizi muntazamen bura postahanesine teslim eylediğimiz halde sahiplerine vasil olmuyorlar.

İş bu mektupların maallerine nazaran gönderilen paketler postahanelerden kendilerine açılmış olduğu halde verilmekte imiş ki bu halden gazetelerin memurlar tarafından güşat olunarak bade'l mutalaa sahiplerine verilmekte olduğu anlaşılıyor. Bu işe dünyada hiçbir vicdanı kabul edemeyeceği hareket-i tecavüzkeraden mağduddur zannederiz.

Keşke müteala meraklısı olan posta memurlarına her hafta hususi bir gazete göndersek de bu kadar abonelerimizi intizar-ı bilyesinden kurtarmış olasak hakikaten kendimizi bahtiyar addederiz. Çünkü bir gazete okumak için açılan paketler gerçi eriyip çürümez ise de ne faide ki abonelerimizin iştahını kestikten sonra bizi de bir takım haksız tarizata düşür ederler. Kabahatımız olmadığı halde seng-i tarize maruz bulunuyoruz.

Ricaların şikayetlerin sem-i kabule dahil olunmadığını artık pek iyi anladığımızdan bakşa defa bu gibi hallerden şikayet etmeyi arzu etmemekte idisek de abonelerin iştikayı daimalarına karşı artık müdafaya iktidarımız kalmadığından saika-yı yeis ile şu bir kaç kelimeyi karaladık.

Binaenaleyh tekrar posta memurlarından rica ederiz evrak-ı mersuleyi açıp da hem emanete hıyanet hem de abonelerimize intizar-ı bilyesiyle cefa ve eziyet etmemelidirler. Zira bu gibi haller matbuatı pek büyük sektelelere düşür edeceği bedihidir.

ŞUENAT-I OSMANİYE

Hükümet-i osmaniye cenabından ikiyüzbin mavzer tufengi daha sipariş edildiği avrupa gazetelerinde mae'l mesar mutalaa olunmuştur.

Girit ceziresinde bulunan İngiliz askerlerinin görev alınması emrinde Avrupa parlamentosunda hayli sözler söylenmiş olduğu havadi-i telgrafiye'dendir.

Girit'te bulunan jandarma kuvvetinin avrupalı kumandanlardan alınarak vali-yi veilayetin emri altına verilmesi amiralller tarafından taht-ı karara alınmıştır.

Girit ahali-yi islamiye ve hristiyanıye ve museviyesi taraflarından ahiren düvel-i ecnebiye amirallerine iata edilen mazbutada ticaret-i mahalliyyenin iadesi de hüserat-ı azime-yi vakıanın telakisi emrinde bir istikras akd edilmesi talep olunmuştur.

Devlet-i aliye-yi osmaniyyenin bir çok dumansız barut mubayia eylediği evrak-ı havadisın cümle-yi rivayetinden bulunmuştur.

Devlet-i aliye-yi osmaniye ile Japonya arasında akd edileceği musammim bulunan ticaret muahedesinin Berlin'de mevki-yi meskureye vazi olunacağı müstahberdir.

Girit meselesine dair hükümet-i seniyyenin vuku bulan teklifat-ı İngiltere kabinesince hüsnü telakiye mashar olduğu gibi cezirede muhtat bir jandarma heyet-i teşkilinin mugayir-i hukuk ve ahut olduğu hattında hükümet-i meşare'l yehanın güşide eylediği protesto avrupaca fevkalade nazar-ı dikkati celp eylemiştir.

Girit islamlarının ahval-ı hazire-yi felaket istimleri gittikçe kesb-i vehamet etmekte ve halbuki cezire meselesini elhaled-heza hali ciheti düşar teskir ve muhabere olmaktan kurtulamaktadır.

Eleman! Feryad-ı can-hıraş islamiyesinden asuman-ı lerzanın dehşet olduğu halde alem-i insaniyette tanin-endaz olamamıştır.

Yaktın bizi ey ateş-i cansus yeter öldük
Söndürmeyecek mi seni gözyaşlarımız hiç
Dünya mı yok erbab-ı hamiyet mi tükendi
Yokmu biri amalımızı eyleye tervic
Zalimlerin ayade-yi zulmünde ezildik
Pür dağ derunuz dekliz-i kabil tefrih

Bundan yirmi gün evvel idare-yi mahsusanın (şeref) vapurlarıyla ikiyüzonbir Afrid-i Cedide ile yüzdoksansekiz resi-i mekarı hayvanı kol ağası Muhammed ve Hasan Efendilere tevdian Selaniğe izam kılınmıştır.

(Şirket Telgrafları)

Bombay 1 teşrin-i sani

Afridiler düşar-ı telaş ve nadım ve pişman olarak afv olanları hususunda afganistan emirinin tevsid ve delaletine müracaat eylediklerini emir-i meşare'l yeh Kabil'de bulunan İngiltere vekiline beyan-ı keyfiyet eylemiştir.

Viyana 1 teşrin-i sani

Kont (Filuso Çuvuski) İtalya kralıyla mah halin altısında müvenzade bir vaziyete verecektir. Markois ruvedini ve Vikont Venuseta dahi oraya davet olunmuştur. İşar olduğuna göre bu mülakattan maksat ittifak-ı müsellesin sebat ve devamı hakkında olan şüpheleri izale etmek imiş.

Madrid 1 teşrin-i sani

Mareşal Palanko Küba adasını muhtariyet-i idaresini kabul ile mazi unutulacağını vaad ederek cezirenin iade-yi asayışı zamanında bir beyanname neşr eylemiştir.

Mısır hükümeti Kasaliye sene nihayetinden evvel Mısır askeriyle işgal etmekte karar vermiştir.

Hanya 2 teşrin-i sani

Girit'in her tarafından mebuslar melinudide içtima ederek Mösyö İşakinadis'i cemiyet reisi tayin etmişlerdir. Dahilde cinayet ve şekavet hükumfermadır.

Londra 2 teşrin-i sani

Times gazetesinin suelden istihbar ettiğine göre Rusya kara hükümeti maliye müsteşarlığı ve gümrük müdüriyeti hidmetinde istihdam olunan bir İngiliz memurunu azl ederek yerine bir Rusya'nın tayin eylesesini icbar etmiştir.

Paris 3 teşrin-i sani

Komisyon Yunanista'nın muhalefetine ihale-yi sem ve itibar etmeyerek (nezure) nin osmanlıya terkine karar vermişlerdir.

Atina 3 teşrin-i sani

(Petras) da (zanutu) da (Lukad) da İstanbul'da hareket-i arz his olunmuştur. Bazı haneler çatlamıştır.

Nabce kumpanyası

İngiltere ile Fransız'ın Afrika'yı garbide çarpışmaları tabii hükmüne girmiştir. Tarafeyn müsellih duruyorlar.

HAVADİS-İ HABERHANIYE

Yunan'ın muahede-yi kıtiyeyi imzadan istinkaf ederek taht-ı silaha yirmibin asker davet ettiğine dair geçen hafta yazdığımız havadis-i karimde Bahçesaray'da neşr olunan (Tercuman) refik-i muhteremimizin yazdığı bir fıkra ile dahi kasdik edilmektedir.

Alınan bazı malumata göre Prens Kostantin cenapları mütarekeyi bile arzu etmediklerini beyan ederek demiş ki:

"Ben size artık mukavemete iktidarım kalmadı mütarekenin yoluna bakınız dedim mi idi. Benim asıl maksadım Türkleri Termopil Boğazına sokup da Yunanlıların nasıl bir Yunanlılar olduklarını kendilerine bildirmek ve Acemler'in uğradığı felakete iştirak ettirmek idi. Siz kimseye danışmaksızın mütareke istemişsiniz. Benim bunda ne zannım var. Sizin mütarekeniz bana faide değil bilahire zarar etmiştir."

Prens Kostantin cenapları Termopil Boğazını bekliyormuş Termopil Boğazı vakıa şayan-ı ehemmiyettir. Lakin top tüfenk sesini işitir işitmez kuyruğu diken Yunan palikaryalarına karşı Osmanlı kahramanları nazarında hükmü yoktur. Gerçi Acemler mezkur boğazda düşar-ı ilhizam olmuşlarsa da o zamanlar usul-i fenn-i harb şimdiki gibi mazhar-ı terakki olmadığından ve mezkur boğazın verurunu teshil edecek alet-i harbiyenin o zamanlar fakdani ve Acemler'inde olbaddaki hıtaya-yı feravani hasbıyla ale'l amiye boğaza vuku bulan hücumlardan naşı inhizama düşar ve mah ve perişaniyete giriftar olmuşlardı. Prens cenapları o zamanki entrikalarını bu zamanda istimal etmek istediği cihetle tayib edilemez, fakat insanın her işittiği, arzusu vecihle hasıl olsa idi dünyada yeise düşar olmuş ferd görülemezdi.

Binanealeyh Prens cenapları fikrini bu defa Yunanca icrası tazmim olunduğunu malumat aldığımız harbde meydana koymalarını kendisine tavsiye ederiz.

KISM-I FENNİ

Makale-2

Sis ve Bulut

Havada su buharının mevcudiyeti geçen makalemizde beyan olunmuş idi. Bu buhar bazen tezayit ederek ova ve yüksek dağ tepelerinde müşade olunan dumanı getirir ki buna sis denir. Bazen de bu duman bir suretle havada müşade kılınır ki bu da bulutu teşkil eder. Gerek sis ve gerekse bulut hakkında hüküme iki fikir beyan etmişlerdir. Birincisi – su buharının ufak ufak damlacıklar teşkil ederek yek diğeriyle birleşip hıramlarını boyanırlar ve zerrede irice tarif olunacak yağmur damlalarını teşkil ederler. İkincisi – buhar mai tekasif ederek ufak ufak damlacıklar teşkil ettiklerinde bu damlacıklar derununda bir miktar hava bulunur ki bu da sis hasır eder. Yağmur – sis ve bulutu husule getiren ufacık su küreciklerinin tezayit ve terakimiyle mayi halinde tekaif etmesinden ve gerekse rüzgarın cihed-i hububi ve iklimin arz-ı coğrafyasıyla denize olan kurbiyetinden tahavvüle uğrar. Memalik-i harede yağmur kesirdir. Buna sebep de kesir-i hararetle buhar mai ile müşyu bulunmasıdır.

Ve bir de memalik-i harede en yüksek noktalara ziyade yağmur düşer ki bu da mevaki-yi mürtefanın su buharıyla doymuş havaya dahi yakın olmasından ileri gelir.

Rutubet ve Yağmurun İnsana Tesiri

Rutubeti husule getiren su buharı ya har ya mutedil veyahut bard olur.

Rutubet-i hare – hararetin tesiri ile hava inbisat eder (bayılır) o vakit vücut mutadı olmayan bir hava teneffüs etmiş olacağından çabuk çabuk teneffüse ihtiyaç mes eder. Nefes fiili ise akciğerler vasıtasıyla icra olunduğundan ciğerlerde hapsolarak duhul eden hava mertuk bir halde çıkarak vücudun hasıl ettiği su buharı bu vecihle harice ref edilerek amil-i teneffüs daire-yi sahtda ceryan etmiş olur. Halbuki ciğerlere duhul hava rutubetle meşbug olursa tabiidir ki vücudun ciğerler vasıtasıyla ifraz ettiği buharı harice def edemeyerek muzarret iras eder. Böyle bir hava zaif, amansız, nefes darlığına müptela işhaz için muzarrirdir.

Rutubet-i mutadele - : romatizmaya müptela olanlara eskimiş göğüs hastalıkları bulunanlarla öksürüklü kimselere muzarrirdir.

Rutubet-i barda - : eğer daima olursa bütün hastalıkların müsebbib-i zahiresi add olunur. Mikrop denilen hastalık tahammülleri her bir vücutta mevcuttur ve vücutta istidat asıl olmadıkça hastalık zuhura gelmez. Halbuki soğğun tesiri ile vücut mikropların tesirine artık mukavemet edemeyeceğinden hastalıklar da baş gösterir. Fakat herkes müstadi olduğu hastalığa yakalanır. Mesela soğuk tesiri ile soğuk alma denilen hal vaki olur. Halbuki soğuk alan kimseler (beyne, tahammül, mizaç) larına göre muhtelif emraza müptela olurlar. Mesela üç kişi soğuk alsalar birisi hafif bir nezleye düşar olduğu halde diğeri tifo hastalığına ve üçüncüsü de ciğer hastalıklarının birine müptela olabilir. Buna sebep o hastalığa olan istidadıdır. İkinci bir misal daha zikr edelim: malumdur ki yağmura yakalanan kimseler eğer hemen çamaşırlarını değıştirmezerse bir taraftan

vücutlarının harareti diğer cihetten ise yağmurun elbise vasıtasıyla vücudun ilka eylediği rutubet sebebine muhtelif hastalıklara düşer olurlar.

**İlerisi takip olunacak
Doktor Bahaettin**

**(Muhaberat-ı İlaniye)
(Kısıriye Müsumat Memuru Refathı Muhammet Ali Efendi)**

Beyrut tüccar mutaberasında Sait Tarbe Efendi vasıtasıyla gönderilen iki senelik abone bedeli vasıl olundu. İl ve haberler gönderilecektir.

(Silifke Ziraat Bankası Şube Memuru Refathı Mahmut Efendi)

Mersin tapu katibi Mustafa Nuri Efendiye gönderilen abone bedelini mumie'l yehe vasıl olduğuna ve irsal olunacağının vaad olunduğuna dair kendisinden mektup aldık. Gazeteniz ise 30 eylül sene 313 tarihinden itibaren irsal olunmaktadır. Tarih-i mezbureden şimdiye kadar gönderilen gazeteleriniz halen vasıl olmamış ise arzunuz vecihle takdim olunmak üzere lütfen işarı mercudur.

(Şam Sancağına Mülhak Vadi'e'l Acem Ziraat Bankası Muhasebe Memuru Refathı İbrahim Efendiye)

53 kuruşluk posta pulu vasıl oldu. İşar olunan noksan numaralar bir paket edilerek takdim kılındı. İl ve haber de gönderildi.

(Şam Postahanesi Emanet-i Müruda Memuru Refathı Muhammed Fehim Efendiye)

İsim ve alaları defter-i mahsusuna kayd edilerek bir teşrin-i sani sene doksanseviz tarihinden itibaren irsalete iktidar olunmuştur. Vaat ve alaları vecihle bedelini irsalına himmet buyrulması mercudur.

**Sahib-i İmtiyaz ve Müdür
Küffi-Zade Mustafa Asif**

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kıbrıs ceziyesinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahririye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olnup olunmamasından gaze-te mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i iştirâ

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur (Nushası bir kuruştur) Edirne de Muhammet Tayfur efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

15 TEŞRİN-İ SANİ EFRENCİ SENE 1897 3 TEŞRİN-İ SANİ RUMİ SENE 1313

Siyaset, Edebiyat ve Fünundan Bahseder**AHVAL-I ALEM**

Bu hafta zarfında siyaset aleminde kanlar o derece bozulmuştur ki dost ile düşmanı hakikat ile kezbi fark edecek bir kudret bırakmıyor.

Politika denilen her günde belki saatte bin türlü renk kesb ederek hatta en dürbin kimseler bile şaşırıyor.

Bu gün iki devlet politika aleminde kolkola hareket eder gibi görünüyor. Ve yekdiğere muavenette bulunurken her iki cihetten nagah-ı iştibahı dai, endişeye mucip bir takım hareket-i garibe, icraat-ı şedide ithaz olunur.

İşte bu kabilden olarak bu hafta alınan bark-namelerle Avrupa cerideleri karışık müşekkil haberler neşr ederek sözde ifaya-yı siyasiye perdesinin bir ucunu kaldırmaya muvaffak olmuşlardır.

Diyorlarki Devlet-i Osmaniye la-yankıtı ikmalat-ı harbiyeye kemal-i keremi ile çalışmakta ve bir taraftan da silah altına asker cem ve davet ederek Anadolu cihetine sevk etmekte ve Hamidiye alaylarını dahi sefer bir bir hala koymakta ve yeniden zerhali vapurlar iştirâ ve inşasıyla kuvve-yi bahriyesini tezyid ve temin etmekle uğraşmaktadır.

Bu icraat ve hareket devam etmekte olduğu bir sırada Rusya dahi aynı hareketinde bulunarak diğer taraftan Fransa ve İngiltere ile Yunanistan'nın tazminat-ı harbiye ve divanat*1 sairesini taahut ve temin etmeye karar verdikleri ve girit meselesinde dahi Rusya'nın diğer devletlerle beraber ettiği teklif kabul olunmayıp da Bab-ı Ali buna bir set-i heylulet güşide etmeye çalışacak olur ise Yunan Kralı'nın oğlu Prens Çörçi Girit vali-yi muhtar nasb ve tayin etmeye kıyam edeceğini Bab-ı Aliye resmen bildirdiği haberi şayi oluyor ki hifayat-ı siyasiye perdesinin açılan bir ucu Rusya'nın oynamaya hazırlandığı oyunun mukaddimesins göstermekte ihtiya olunur.

Malumdur ki Devlet-i Ali-yi Osmaniye Avrupa devletlerinin bir samimi ve sırf kendi hukuk ve munafi-ı meşruasına mebni olarak bir güne mazaharet ve muavenet görmemiş ve daima dostluk yüzünden zarar ve müşkilata düöar olmuştur. Alel-husus şu geçen yirmi sene zarfında Hristiyan devletlerinin devlet ebed müddet Osmaniye hakkında inhaz ettikleri hareket ve icraat-ı tetkik olunduğu halde cümlesinin amal ve efkârı bir noktada ickaa etmiş olduğu görülüyor ki o da devlet-i Osmaniye'yi izrar ve Avrupa'dan ihrac etmektedir. Birincinin icrasında hem de hiç saklamayarak şiddetle

devam etmekte yani türlü teşvikatla devlet-i Osmaniye'nin başına bin türlü gaile açmaktadırlar. İkincisini emr-i mahal gördükleri için bittabi o tariki takibe cesaret edemiyorlar. Lakin icabat-ı zamana göre hat ve hareketini bittayin cerh-i idareyi ol vecihle tedvir eden hükümet-i Osmaniye Avrupalıların salafe'l-arz niyet ve amal hainelelerine karşı kemal-i meharetle kavi setler çekerek daima bunları meyas bırakmaktadır.

Rusya muharebesinden sonra umumi bir ittifakla Kars Batun Bulgar ve Rum ili Karadağ Bosna Hersek Teselya Kıbrıs idare-yi osmaniyeden çıkarıldığı gibi İngiliz Mısır'ı Fransız Tunus'u işgal ederek çıkmak istemiyorlar.

Avrupalılar bununlada kanaat etmeyerek layin-kati Afrika'da bulunan bir takım müslüman memleketlerini hem de insaniyet haricinde bahane ve icraat hınzırhane ile zapt ediyorlar. Onlara devlet-i osmaniye "ne yapıyorsunuz ne hakla bu yerleri zapt ediyorsunuz" diyecek olsa "intişar-ı medeniyet tevsi ve temin idareyi ticaret" etmek için uğraşıyoruz diyorlar.

Avrupa devletlerinin beyinlerinde münazaayı hudut gibi bir mesele-yi siyasiye çıksa onlar derhal yine kendi beyinlerinde hal ve tesviye ediyorlar. Ve bir üçüncüyü müdahale ettirmiyorlar.

Elhasıl bu gün avrupada çevrilen bu başka dolaplar hep osmanlılar aleyhine, tarafına demek oluyor.

Afak-ı siyasiyede daima hüküm ferma olan fırtına bulutlarının nihayeti bir buraya tahavül etmekte ve onun da sonu selamat-ı elektrikeye semerisi olarak kuvvetli şimşekler, dehşetli yıldırımlarla asayiş-i umumiyeyi ihlal eylemekte bulunduğu görülüyor.

Tarih nazar-ı mutaladan geçirilecek olursa afak-ı siyasiyenin kanlı bulutlardan hiç bir zaman hali olduğu görülemez.

Pek uzağa kadar gitmeyerek Kırım muharebesinden bedai edecek olursak o zamanda bu ana değin göreceğimiz vekayi-yi tarihiye müddeamızı ispat için bize kafi olabilir.

Malumdur ki Kırım muharebesi namıyla yad olunan Osmanlı ile Rusya beyninde vaki olan harb neticesi sivestepol fethi ve 1756 Paris muaheydesinin akdiyele hatem buldu.

Muaheydenin imzalanmasını takip eden 1866 Almanya Avusturya muharebesi Rusya'nın muavenet-i maneviyesi ve Avusturya'nın hezimesiyle vasil had-ı inha oldu.

1870 de Almanya ile Fransa tutuştu. Her iki taraftan dökülen kanlar Sahra-yı Marikeyi kızıl atlastan nişan ve bir renge boyadı. Binlerce nüfus-ı beşer hak-ı ebediyete serildi. Bu da Rusya'nın Fransızlar'a verdiği Piyaz ile Sedan vakiasında büsbütün denecek derecede Almanya tarafından mahv ve perişan edilmeleriyle kemale erişti.

Arası çok geçmeden 1878 Osmanlı Rus muharebe-yi ahiresi açıldı.

Ayastefanus muaheydesinin akd ve imzasıyla malum olan neticeyi hasıl etti.

Bu müddet zarfında dünya pek büyük inkılabı uğradı. Biraz zaman merur eder etmez Japonya olanca kuvvetiyle Çin'in üzerine hareket etti. Bi çare Çinliler vakit ve zamanıyla rahat uyuyup rahat yattıkları ve böyle bir belayı megahaniyenin zuhurunu asla hatır ve hayallerinden bile geçiremedikleri cihetle mukavemetten mahrum kalarak Japonya'nın silleyi kahrına zebun oldular.

Bu sırada İtalya ile habeş muharebesi zuhur ederek bir çok kanlar döküldü. Ve nihayet İtalyalılar makarnayı yuttu.

O zamandan bu zamana gelinceye kadar arada Küba medagişgar, Anadolu ve İstanbul ermeni vakalarıyla derves ve Sudan vakayi-i müteferriasi gibi karışıklıklar dahi eksik olmadı.

Vakayi-i mezkurede hak-ı siyah ebediye serilenleri hesabı labad ve bahsidir. Vukuat-ı mezkure miyanına karışan ve bu gün alem nazarında ehemmiyet-i hakikiyesi sabit olan Girit vukuatı cümlesine nufuk etti. Binlerle müslümanlar bir takım bağı hristiyanları şimşir-i zulm ve itisafıyla kurban edildi. Seksen yaşındaki ihtiyardan kundaktaki masumlara varıncaya kadar bir çok mazlumlara hançer-i şekavetle parçalandı.

Nihayet cezire teskin-i şuruşi ve muhavazayı hukuk-ı islamiyeyi derahde eden Avrupa devletlerinin himayesine terk olundu.

Teessüf! Hezas teessüf ki muhafaza-yı hukuk değil vekaye-yi arz ve bu namus cihetine bile zerre kadar ehemmiyet verilmedi.

Ondört onbeş yaşlarından gelinlik kızların peder ve maderleri boğazlanarak kendileri de cehennem zebanileri gibi olan askerlerin elinde azab ve çile çektiler.

Muhafaza-yı heyet hususunda haremının kucağında bir masum bi günah olduğu halde cellat bi aman hristiyanenin pişga-ı zulmünden firar ederek rüsa-yı ruhaniyeden birinin hanesine iltica eden cezire handanından bir zatın nat-ı mevcudu gasp edildikten sonra evvela kendisini saniyen haremi şimşir-i hıyanet ve melanetle hak-ı ebediyete serildiği gibi validesini aguş-ı şevkatinden mahrumiyeti hasbıyla feryad-ı masumaneye başlayan yavrucak da reis-i ruhani add olunan papaz cenabları (!?) tarafından bacaklarından tutularak duvara çarpmakla iskat edilmiştir.

Yazmakla yetmek bilmeyen Girit zulm didelerini feryad-ı istimdatkaraneleri Avrupalılar da zerre kadar tesir hasıl etmedi.

Yunan parmağıyla vücuda gelmiş olan iş bu vukuatın yine Yunan'ı terbiyesiyle teskin olunacağı mülahazasına metni Osmanlı-Yunan muharebeyi ahiresi zuhura geldi. Bu harpte de ırmaklar gibi kanlar aktı. Dağlar misali naaşlar yığıldı.

Hala Girit vakayi-i devam olduğu halde şimdide Hint meselesi meydan aldı. İngilizler Hint işiyle uğraşıp duruyor. Rusya'yı kabul güşadiyla iştiğal ediyor.

Develt-ş Osmaniye ise anadolu vilayetinde elli tabur asakir nusret müessir-i melukanın derhal sefir bir haline vazi olunması, Teselya da ahval-i sıhhiyye katl olmuş veyahut olmak ihtimali bulunmuş olan yirmibin efrat-ı redifenin etbdiliyle yerlerine üçüncü orduyu humayundan o miktar-ı nizamiye efradını esrar kılınması, dördüncü orduyu humayunca kırk tabur asakir-i şahanenin sefere mihya bir surette ihzıbarı ve bunların sekiz fırkaya taksimi ve ordu mevcudiyetine de dört fırkanın ilavesi ve hamidiye süvari alaylarınıher türlü techizatını ikmalıyla sefere amade bulundurulması ve bil cümle asakiri devliyeleri muayene ve teftişi ile uzamak ve mehmata-ı askeriye'nin ikmal vazifesiyle mükellef bir komisyon-ı askeriye'nin teşkili gibi tedarikat-ı harbiye ile meşgul bulunmaktadır ki bu da çok vakit geçmeksizin şark cihetinde şiddetli bir boranın zuhuruna delil-i alaniyedir.

ŞUENAT-I OSMANİYE

Donanma-yı humayının teczit ve ıslahı hakkında şerefsadar olan irade-yi seniye-yi cenab hilafetpenahı mentuk-ı menfiince Almanya ve İngiltere amilleri hazır oldukları

halde münakasa-yı lazımesi icra edilmiş ve Almanya amilleri ahdesinde tekrar etmesi hasbıyla lazım gelen taahhüt namenin imzalanması mukarrir bulunmuştur.

Devlet-i aliyenin Yunanistan sefiri ve konsolosların mahal-ı memuriyetlerine avdet edilmeleri hakkında iradeyi semiyeye şerefsadar olmuştur.

Evrak-ı havadiste bazıları taraflarından şayiat üzerine verilen malumata nazaran devlet-i aliye-yi osmaniye ile Bulgaristan arasında gerek tedafi-i ve gerek tarizi yek diğerine muamelet- cedidede bulunulmak üzere bir ittifak akd edilmiş olduğu anlaşılıyorsa da bunun düvel-i saire miyanında hasıl olan bir ittifak gibi telakki olunması lazım geleceği de başkaca diğer gazetelerle efham edilmektedir.

Ezcümle beluvvette arbie'l-ibare neşr edilmekte olan (semratel-fünun) nam ceride-yi isbuiyesi (ikdam) gazetesinden naklen diyor ki :

Şayat-i mezkure yalan değil galattır. Zira devlet-i aliye-yi Osmaniye-yi Bulgarın matbu-ı mefhumu olmak hasbıyla ittifak-ı mezkurun vücudu zaruri ve tabiat-ı muslihat icabındandır. Çünkü Bulgar temin-i menafi emrinde ibraz-ı sadakatla matbuuna olan irtibatını takviyesine esher cihed sai ve gayret edeceğinden ittifak-ı mezkurun vücudu mecburidir.

GİRİT

Paris gazetelerinden birisi Girit'in hal hazırı hakkında bir makaley-yi mahsusa yazmıştır. Makale pek doğru bir fikir ile yazılmıştır. Mezkur gazete yazdığı makalesinde Girit meselesine ne olacağını soruyor. Cezireden her gün gelen telgraflar şayan-ı teessüf haberler getiriyormuş. Ahali açıldıktan günden güne mahv-ı perişan oluyorlarmış. Karışıklık hala devam ettiği gibi tefsi daire-yi şemaat etmekte bulunuyormuş. Gerçi Girit sevahilinde Avrupa kuvve-yi bahriyesi lenger-i endaz olmasına imiş. İsnatın tasvirin fevkinde cinayetler ve hiyanetler icra edeceklerine şüphe yoktur.

Mezkur gazete fikrini pek güzel yazıvermiş ise de (Girit sevahilinde Avrupa kuvve-yi bahriyesi lenger-i endaz olmasa idi şöyle olacaktı böyle olacaktı) cümlesinde saçmadır.

Acaba erbab-ı insaf ve hamiyetten birisi çıksada o gazetenin muharririne (Avrupa kuvve-yi bahriyesine bu kadar müddetten beri bir Girit sevahilinde bulundukları ahalice ne gibi menfaati mucip oldu) diye bir sual bastırma ne cevap verecektir?

Girit ahali-yi islamiyesnin feryatları o zamandan bu zamana kadar sükunet mi peyda etti yoksa kesb-i şiddet mi eyledi.

Avrupa kuvve-yi bahriyesinin sahilde lenger-i endaz bulunduğu zaman değil mi idi ki şehirden biraz açıktaki isat tarafından tesadüf edilen üç islam bulundukları ağacın dallarına hainane ve zulümane idam edilmiştir.

Avrupa kuvve-yi bahriyesinin sahilde lenger-i endaz bulunduğu zaman değil miydi ki ciğerparesi kerimesinin isat tarafından cebren alınarak bin türlü azab-ı elem ile tebdildune mecbur edildiği haberini alan pederi bulunduğu kale burcundan kendisini denize fırlatarak olmuştu.

Avrupa kuvve-yi bahriyesinin sahilde lenger-i endaz bulunduğu zaman değil mi idi ki zeytin mahsullerini toplamak üzere şehirden bir dönem tebait eden müslümanları rızaz-ı meluanetle diyar-ı ademe gönderiliyor.

Avrupa kuvve-yi bahriyesinin sahilde lenger-i endaz bulundu da ne iş gördü? Hala isat eski şekavetlerinde devam edip duruyor. Ahali-yi islamiye çesril çıplak kış günlerinde tiril tiril titriyor.

Açlık semeresinin canlarını piçeyi bi amaneyle gasp ediyor. Emlak ve işharlarını hasletini zalime-yi hristiyane Avrupa kuvve-yi bahriyesi amiralleri gözleri önünde sefhana istiğmal eyliyor. Bi çare müslümanların gözleri bakıp dilleri söyleyemiyor. Arada sırada kopardıkları feryad-ı mazlumanelerin kimsenin sem-i hamiyetine girmiyor. Avrupa kuvve-yi bahriyesi şimdiye kadar bunların hangisinin izalesine muvaffak oldu.

Cellat nasihatla ne mümkün ola amil
Ehli dil olan zalime lazımmı nasihat

Fehvasınca Allah'dan kandan bilmez bir alay canavarı dest-i melayemetle okşamak tebdil-i hareket celladelerini gerek değil tacil cinayet malulanelerini mucib olduğundan şahide bile lüzumu yoktur.

Yunanistan'dan alınacak olan dört milyon lira tazminat-ı harbiyenin bir milyon lirası istikrazat faizine karşılık tutulacağı ve metbakı üç milyonun da memalik-i şahanede yeniden tesis edilecek temvir yollarına sarf edileceği istikbarat-ı mevsukamızdan bulunmuştur.

Rama'dan gelmiş bir telgırafnamede beyan olunduğuna nazaren Karadağ'ın makar-ı idaresi olan çetinede (Miyati) camii-yi şerifinin mihrabına Hristiyanlar tarafından bir haneiz kafası asılarak tahkir edildiğinden naşı ahali-yi İskamiyenin kanları galyana gelmiş ve Hristiyanlara mukavele-yi efkariyla bir takım numaniyaşattan bulunmaya başlamış olduklarından hükümet-i mahalliye aşayışın adım-ı ihlali emrinde son derecede gayretle çalışmakta olduğu ve camii-yi şerifi nizamiye askerleri ile taht-ı muhafazada bulundurduğu anlaşılmaktadır.

Kuzunun arkası kaşınınca çobanın deyneğine sürünürmüş.

HAVADİS-İ HABERHANIYE

Almanya imparatoru hazretleri tarafından bu kere yeni bir iskanbil kağıdı ihtirai edilmiştir. mezkür kagıt ipekten mamul olup üzerinde ittifak-ı müşese delalet etmek üzere Almanya Avusturya ve Rusya karakuşu tersim edilmiş ve suretleri Almanya vakai tarihiyesinden birini merai bulunmuş imiş.

Fransa'da neşr olunan on gazete Yunan perverlikleri hasbıyla muharebe-yi ahire münasebetle güşat ettikleri aiane defterinde fark Milponi Fransızlar'dan yirmi beş bin beş yüz küsür frank toplamış olduğu gazetelerde görülmüştür.

Laf her yerde pek mebzuldur. Lakin iş para cihetine gelince laflar bile kahta düçar oluyor. çehreler aşağıya doğru sarkar. Bir saat evvel şan ve şatır bir halde hiç kimseye laf ettirmek istemeyenler para lakırdısı meydana çıkar çıkmaz alt çenesiyle üst çenesi yekdiğerine iltisak etmiş gibi agız açmak şöyle dursun hele bir yol bulsaydı şuradan bir aralık sevişi ve bir sim yolunda mulahazalar zihinleri tahdiş etmeye başlar.

Yunan perver Fransızlar da laftan başka bir muavenette bulunmayacaklarını Yunanlılara bir ibret olmak üzere şu hareketleriyle meydana koymuşlardır.

Rusya devleti ile Japonya arasında bir berudet ve menafiret husule gelerek Rusya'nın ilan-ı harb edeceği mevsukan istihbar olunmuştur.

İtalya bahriye nezaretinin donanmayı sefer bir hale vazi etmekte olduğu havadis-i barkiyedendir.

(Akro Polis) gazetesinin kırk yılda bir kere yanılarak söylerse bundan mütehassıl günahını kesmek için ne ardını ne önünü düşünecek derecede kantarlı yalanlar ihtirasını adeta kendisine en büyük vazife add eder.

Bazı yalanlar insana bir gazab iras ettiği halde bu müshareciğin yalanları insanı güldürüyor. Okuyanlara eğlence oluyor.

İnsanların başına kuvvetli bir taş vurulursa tabiidir ki başı yarılacak kanları akacak. Çünkü baş insan başıdır demir değildir. Bu tiyatro komiği bu hali gizlemeye çalışarak kanın rengini pekmeze teşbih ile "haber bu adamın başına bir şey olmadı başına vurulan pekmez bardağı idi onun için pekmezler yüzünden gözünden akıyor" demek yalancılığına kadar cesaret ediyor.

Herif biri tarafından (aman başım) feryadı ile düntatı taciz ediyor. Bu maskara iddiasından dönmüyor. Bu hyal şayan-ı hande değil midir. İşte bir misal-ı sahn ifşa olmak üzere mezkûr gazetenin yazdığı bir bendi nazar-ı mutalaa-yı karine arz ediyoruz ki müddeamızı ispata delil olabilsin.

(Akro Polis) zevzeği esna-yı muharebede Teselya kıtasında Yunan askerinden vuku bulduğu idia olunan telefât ile mecruh olanların miktarına dair olduğu malumatı zerre kadar utanmayarak şu suretle ilan ediyor.

Asakir-i Yunaniye'den muharebede telef ve mecruh olanlar şunlardan ibarettir.

Tezerev'de 23 telef 99 mecruh, Guduman'da 3 telefât ile 3 mucruh, Gurbeçveli, Miluna'da 96 telefât 295 mecruh. İsfaki'de beş telef, 6 mecruh. Kariteri'de 30 telef 108 mecruh. Turnova boğazında 4 telef 23 mecruh. Ravani'de 5 ve 42. çatalca'da 22ve doksan. Vilestena'da 74 ve 300. Dümeke 95 ve 390. Fevraka ve Taraça'da 42 ve 174. mahal-i muhtelifede 9 ve 30 der ki cemen 408 telefât ve 1604 mecruh varmış.

Keney gibi akılsızları inandırmak üzere sözünün sahnına delil olmak için telefâtın hangi kısımlardan olduğunu da ilave-yi mukal ederek diyor ki: telefât 289 peyda. 60 uzun. 19 topçu. 10 suvari. 57 istihkam. 7 filan. 13 garbaldi gönüllüleri. 4 sınıf-i saire. Mecruhinden 1082 piyade, 239 uzun. 116 topçu, 14 suvari 25 istihkam, 32 filean 48 gabibaldi takımı ve yirmide sınıf-ı saire.

Doğrusu güzel komedi. Pervasızca yalan olmazsa işte böyle olmalıdır. Koca (Akro Polis) akıbet serdarlığı kazandan!

(Efameris) gazetesinin beyanatına göre Yunanistan mesarkatı tahrir olunmuş ve 65 milyona malik olmakla her daireden tenkisini kral emr eylemişyir.

(Samana) tepesinde vuku bulan gayet şedid bir musademede İngilizlerden biri zabıt. Onu nefer olmak üzere 11 kişi telef ve 85 kişi mucruh olmuştur.

Ahiren (Vespaden)de Almanya İmparatoru Kilyum hazretleri ile Çar hazretleri beyninde vuku bulan gayrı muntazırada (Mısır) meselesinde mettefikten hareket etmek hususunda bahs edildiği (Deyli telgraf) gazetesinin (Sen Ptersburg) muharriri tarafından aldığı bir kanama ile teymin edildiğini beyan ediyor.

Rusya devletinin Japonya'ya karşı muharebe açacak bir mevkiye bulunduğunu (Newyork Herald) gazetesi beyan ve iddia etmektedir.

Almanya kuvve-yi bahriyesini tezyit için taleb olunan tahsisat-ı cesimeden made kuvve-yi beriyenin tezyidi için dahi Rainstag meclisine irice mühim bir tahsisat teklif olunacağı ve Mösyö (Demersal) ı dersaadete sefir tayin olunması Almanya hükümetinin devlet-i aliyye bir ilamat-ı ilaniye gibi telaki olunarak hatta bu babda hükümet-i seniye cenabından dahi Almanya imparatoruna suret-i mahsusada beyan-ı menmuniyet edildiği (Berlin) den bildirilmiştir.

Girit meselesinin halli için vuku bulacak müzakeratın erm-i tacilini talep eylediğini bab-ı ali ahiren süfera-yı osmaniye vasıtasıyla düvel-i muazzamaya tebliğ eylemiş ve Avrupa kabineleri beyninde icra kılınan muharebat üzerine mesele-yi mezkurenin bir an evvel hal ve ikmalî hususunu tacil için her gün akd-ı meclisle müzakeratın icrasına karar verildiğini cerait-i ecnebiyede mütalaa olunmuştur.

Ahali-yi islamiye mahv oldu hala iş-i tezkirde cenabı hak encamını hayr eylesin. Amin.

Avrupa ceridelerinde mutalaa olunduğuna nazaran (Kandiya) da ahval gittikçe kesb-i vehamet etmekte olduğu cihetle bu babda ithaz edilecek tedavirin müzakiresi amirallerin kariben ictimai edeceği Hanya'dan (Times) gazetesine bildirilmiştir. Heyhat.

(Muhmant) lar her türlü (kapitülasyon) ı icra ederek bundan sonra İngiltere'yr karşı sadık kalacaklarını (belut) da tahriren ve add eyledikleri Simela'dan verad olunan bir telgrafname maalinden anlaşılmaktadır.

MÜTENEVVİA Acaip Bir Ruhban Tariki

Rusya'da kazak eyaletinde gayet garib bir ruhban tariki zuhur etmiştir. Bu tarik ızasının itikadına göre ande'l-ilahi makbul olmak için mütelaka boğularak ölmek lazımdır.

Benaberin işlerinden birisi hal-i ihtizara gelip ise çabucak ağzına bir yastık koyarak mevt zuhur edinceye kadar bekliyorlar ve muhtezirin başı ucunda cümlesi bir ağızdan mezamiz okumaya başlıyorlar.

Şehr içinde polis bulunduğu cihetle bu gibi müthiş ameliyata koyulmak tehlikeli olduğundan ş bu tarik-i azası hal-i ihtizara gelen kimseyi şehrin haricinde bir haneye götürerek ameliyat-ı mezkureyi icra ediyorlar. Zabıta memurları bu ameliyatın icra olunduğu mahallerin birisini keşfe muvaffak olmuşlar ise de şimdilik ihtiyar-ı sükun eyliyorlar.

(Nashih)

Geçen nüshamızın birinci sayfasının üçüncü sütununun nihayetinde (doktorumuzun hezakatı) ser-levhasıyla yazılan makalenin ikinci satırında ismi muharrir malumun Paşaköylü olmayıp Lefkeli Hacı Emin Efendi olduğu ve her nasılsa şehren o suretle yazıldığı cihetle nashih-i keyfiyete müsarat olunur.

**Sahib-i İmtiyaz ve Müdür
Küffi-zade Mustafa Asıf**

Mahal-ı Müracaat

İdarehanemiz kibrıs ceziresinde Sarayönü meydanında daire-yi mahsusadır. Umur-ı idare ve tahriye için sahib-i imtiyaz namına müracaat olunur. Gönderilen evrak gazetede derc olup olunmamasından gaze-te mesul olanaz. Behr satırında iki kuruş alınır.

Şerait-i İştira

Lefkoşa için seneliği beş şilin cezire dahilinde kazalar için sekiz şilin Memalik-i Osmaniye için posta ücretiyle beraber seneliği kırk sekiz kuruştur. Posta pulu dahi kabul olunur

(Nushası bir kuruştur)

Edirne de Muhammet Toyfir efendinin kütüphanesinde furuhat olunur.

22 TEŞRİN-İ SANİ SENE 1897

10 TEŞRİN-İ SANİ RUMİ SENE 1313

(İHTAR)

sene-i cedide müddetinin hatemine bir ay kaldığı halde hala abone bedelini göndermeyen müşterilerimiz vardır. Bunarlı biz bildiğimiz gibi kendileri de biliyorlar halbuki abone ücretini peşin almak lazım gelirken 11 aydır irsalette devam ettik ve mamafiye para cihetinde kendilerine bir şey yazmadık. Malumdur ki bir gazetenin makineden çıkıp postahaneye verilmesi rüzgara değil paraya muhtaçtır. Rica ederiz gazeteler nasıl tatlı tatlı mütalaa ediyorsa bedeli de bizi acı acı giderlere düşürmekten tesviye edilmelidir. Zira parasız iş görülmüyor.

AHVAL-İ ALEM

Bab-ı Ali ile Yunanistan beyninde aktine bir müddetten beri şeru' olunan muahedeyi katiye biraz tereddüte uğradıktan sonra bu kerh netice tezir olunduğu cümle-i mustahberatı hususiyetindendir. Muahede-yi katiyenin tefsilatı henüz ilan edilmemiş ise de matluba muvafık olduğu zan ve tahmin edilmektedir.

Teselya kıtasının tamamıyla elde edilmeyerek muahedenin akid olunması herkeşçe kanaat bahşi muvafiyattan adl edilmiyorsa da devlet-i aliye-yi Osmaniye'nin Düvel-i muazzamanın medahalat ve memanihat hukuk şekanelerine karşı hürriyet hareketini muhafaza ederek mukaddematını evvelce neşr eylediğimiz vecihle muahedenin akid olunması şüphesiz büyük muvaffakiyettir.

Devlet-i Aliye-i Osmaniye hal hazırda ihtimalata karşı tedarikini etman ve küve-i bahiyesinin tezyid ve kemal-i kerem-i ile devam ihtimam eylemektedir. Devlet-i meşarel yehanın şu tedarikat ve icraatını bazı Avrupa cerideleri şimal cihetinden kopan müthiş fırtınaya humul ediyorlarsa da serair-i siyasiyede layıkıyla keşf-i mümkün olmadığından bu maksada mebni olduğuna hüküm edilmez.

Memaliki mahsuresi şahanede emniyet ve asayiş berkemal olup gerçi eksik olmayan eshab-ı agraz rast gele barisiyle üzerine birtakım terhat neşrine müncaşir olurlarsa da ancak muhabbetleri meşkun bu gibi mündericata her nasılsa haris bulunan bazı ecnebi gazetelerine 2 gün sonra tibbiyet müslihat iktizasından olarak tekzib olup hükümsüz kılacak 1-2 bent yazılmasında başka bir şeye netice veremeyeceği berkarardır.

Hasıl kalam Devlet-i Aliye-i Osmaniye hufl ve telaşından mümkün mertebede mesun bulunmuştur.

Temin sulh-i esasi üzerine çari olan iktifak serase yeniden tekiyet verilmiştir. Bir taraftan bağlı olmayarak icab-ı halinde taraftar arayan İngiltere şimdiki halde yalnız kalarak her tarafta nüfuzunu gaib etmektedir. Hatta Rusya ile Almanya İngiltere nüfuzunun kesr-i hususunda münhadan hareket etmekte olduğu görülmektedir. Mesail-i muakasirasında bulunan Mısır'ın tahliyesi nakiyetinde İngiltere'ye teklif olunacağı ve bir müddet muayene zarfından tahliye etmediği halde tedbir-i şedideye müracaat edileceği bazı muhafil-i siyasete söylenilmekte ise de faliyeti görünceye değin bu gibi tefuhaza ihale-i sem' itibar etmeyi caiz ad etmekteyiz.

Hindistan hududundaki iğtişası maluma devam ediyor ve hakikatte ne surette neticeleneceği kestirilemiyor. Lakin İngiltere'nin nüfuzca zayiatı calib-i dikkat ve İngiltere için mucib-i endişedir.

HAVADİS-İ MAHALLİYE

Encamin-i maarif-i islamiye

Şehr hal-i efrencinin 15. pazartesi günü encamin-i maarif-i islamiye içtima eylemiştir. Sair mevadın tezkir ve tezviyesinden ehemmiyet 5.derecede bulunan mekteb-i rüşti izhale mekteb-i idadinin matlub vecihle midir ve mağlum-ı evvel refatlu Ali Rıza Efendi ile tanzim ve tensiki ve mekteb-i mezbure iktiza edecek diğer üçüncü bir malumun dahi intihab ve tezhiyesi için verilmiş ve ol vecihle encamin mezkur azalarından faziletli Mefti Efendi Hazretleri ile Sadet-i Derviş Paşa İzzetlu Muhammed Faik ve Asif Beylerle beraber mekatib-i umumiye müftüsü hürmetli Asponsız Efendi tayin olunmuşlardır. 3.malumun sabık malum evvel faziletli Hacı Hafız Ziya-i Efendi teklif olunmuş ve diğer 2-3 zat tarafından dahi müracaat vuku bulunduğu istihbar olunmamıştır.

Memna teali ankarib işbu komisyon mefruz vezaif medduasına bedai mubaşeret ederek mektebin nizam ve intizamını teshis eyleyecektir.

Ehemmiyet cehliyle ikinci derecede bulunan Turunçlu mektebi feyz meksebince dahibi münasebete muhal tensib ve iştirası için neye mütevakıf ise tesviyesi zamanında yine encamin maarif azalarından faziletli Mefti Efendi Hazretleriyle evkaf muhasebecisi Faziletli Hacı Hazıf Ziyai Efendi ile Mesud Efendi zade refaklı derviş Efendi komisyon mefruz ittihab olunmuştur.

Mektebimiz bu terki cihetiyle umumun mahzar-ı taktir ve tevcihi olmuş ve hakikaten her türlü muavined ve himmete muhtaç bulunmuş olmakla bila istisna her bir muarife perver ve hamiyet mendek bu babda diri muavinet etmeyeceklerine emniyetimiz ber kemaldır.

Girne müstamlikatına becaış olduğunu geçen nüshamızda bildirdiğimiz adliye müdür (Sör Wilyam İsmebid) geçen Perşembe günü İngiltere'ye metu cihan cezireden hareket ve infikak eylemiştir.

Mezunun İngiltere'de bulunan adliye müdürü muavini mister Midaletun ile Müsteşar Muavini Mister Benet Bükra Lefkoşa'ya avdet eylemiştir.

(Muhammed Çavuş'un Gayret-i Semiresi)

İnzibat umri memlekete olan sai ve gayreti ve eşkıyadaki emrinde şimdiye kadar mesruf bulunan hizmeti kabul inkar olunmayan çavuşlardan Muhammed Çavuş'un Bükra dahi tayin edildiği devir ve teftiş memuriyetinde behak ifa-yı vazife ederek Lefkoşa

kazasıyla Meseriya ve Girne kazaları ahalisinin bir kısmı rahat etmiş ve mevmie'l-yehin cansib perane ibraz eylediği hizmet ve istikamete semeresi olarak mezkur kazalarda kall ve serkat ifali kabheyi sairenin bütün bütün denecek derecede arkası alınmıştır. Müemie'l-yej Muhammed Çavuş'un polis hizmetine davet ettiği iffet ve istikamet olduğuna ve her bulunduğu hizmetinin ne ertebede sadakatle ifasına bezl-i mukadderat eylediğine büyük bir delil olabilir. Zan ve ümidindeyiz.

Mümie'l-yeh şimdiye kadar ektiği hizmet-i sadıkasından dolayı birkaç defada tekliyle mükafat edileceği vad olunduğu halde semeresi görülmemiş olması hakikaten şayan-ı teessüf halettendir.

Muhammed Çavuş polisin değil İslam-Hristiyan umum ahalimizin dahi inkar edemeyeceği gayare ve ziyafe-i perver, hak şinas bizzat olduğu ve müddet-i vemideden beri hizmet-i müdaasını behakı hüsn ifade zerre kadar tekasül etmediği halde bir mükafata mahzar olmaması polis idaresinin bu gibi gayretli adamlara atf-ı nazar himmet etmek şanından olduğuna insanın kail olacağı geliyor.

Gayretli, sadık Bendegamın her nerede olsa gayreti sayesinde elbette bir mükafata mahzar olması muhakkak iken kendisinden pek sonra polis hizmetine dehalet etmiş olanlar birer türlü mükafat ile memnun edildiği Muhammed Çavuş sadakat ve istikametiyle beraber hala eski müsnedinde kemal-i inkiyat ile ifa-yı hüsn-i hizmet etmekte bulunarak ufacık bir mükafata nail olamamıştır. Teessüf olunur!

(İsnat)

Leymason'lu Mösyö Yasunidisin mütevfı ölüye vuku bulan bazı güne isnadı üzerine bu kehr mahkemeleri hitam bulmuş ve Mösyö Yasunidisin müddetle bir mah habsine karar verilmiş idiye de asaletli valileri tarafından affedilmiştir.

(Cerh)

Linuli Ahmed Efendi'nin geceleyin üzerine silah boşaltarak fena halde cerh edildiği zanına binaen derdest edilmiş olan kurye-i mecbureli ceryanın meznuniyete dair şahadet

Verilmediyen tahliye-i sebil-i icra kılınmıştır.

(Fiil-i Şeni)

Lefke kasabası sakinlerinden Mustafa kızı Ayşe'ye Cebren fiili şeni icra eyledikleri igya edilen yine oralı Osman ve Kara Muhammed'in fiil-i meskure mecaseretleri meclisce sabit olamadığından dava iptal edilmiş ve mazlumların tahliyesine hüküm olunmuştur.

(Sirkat)

Amrkez kuryeli Memiş oğlu Yusuf-ı Osman'ın leylen harb-ı mahsülü serkat eyledikleri üzerine edilen davada bu babdaki mecaseretler kavi surette tahkik etmiyen melkuman üçer sene haps cezasıyla hüküm edilmişlerdir.

(Sirkat)

Geceleyin ağıl kapısını şikest ederek derunundan vafir koyun serkat eyledikleri şikayet edilen ahru kuryeli yani Nikola ve yani Nihayil ve İfteruku kuryeli ahenkli yaninin mes cesar bulundukları fiili serkat hakkında kafi derecede şahit bulunmadığından tahliye-yi sebillere hüküm olunmuştur.

(Sirkat)

Geceleyin meslihan davar serkat etmek üzere iken polis tarafından yakalanan Absumuluf kuryeli Mustafa İbrahim ve Kostonti haralamı ve kiryaku, hursluğunun

kabakatleri sebin edildiğinden 4 sene Mustafa'nın ve üçer sene de Kostanti Kiryakunun hapsine karar verilmiştir.

İnşaat-ı umumiyede Ehl-i İslamın İstihdam Olunmayarak yalnız hristiyanlara inhisar edilmesi hakkında şikayet-i havi idarehanemize malûmat verilerek asaletli vali hazretlerinin nazr-ı dikkat ve müritlerini davet etmekliğimiz temenni olunmuştur.

Evvelce buna dair neşreylediğimiz makaleye teyiden vali-i meşareliğe Hazretlerinin nazar-ı mürevvet ve dikkatlerini davet eyleriz.

ŞUENAT-I OSMANİYE

Yeniden tanzim ve tensik ve tezyid kuva-yi bahriyeyi Osmaniye için teşekkül eden komisyonu mahsus kamal-ı kermi ile mezakirede devam ve 5 Adet zerhelinin hemen imal ve inşası için şirketler ile muharebe eylemektedir.

Hal hazırda biri Almanya'dan diğeri İngiltere'den 2 şirket-i zehlilerin imalına talep bulunuyor. Osmanlı matbaatı Almanyalılar Devlet-i Aliye-yi Osmaniye'den hayr-ı hava ve dost-ı hakikisi bulunduğu ve İngiltere ise rical-i devleti ile beraber matbaat-ı Devlet-i Osmaniye aleyhinde uğraştığı için Almanyalı talibin kabul edilmesini iltizam ediyorlar.-

Lamya'dan verat olan bir telgrafnamede bildirildiğine göre Teselya'ya avdet edenelerin hemen kefası köylü yahut çoban sınıfından müteşekkildir. Kışın şiddeti fevkalade devam ediyor. Ahali soğuktan müteessir ve müzdarıptirler. Hayvanat miyanında telafet kesretlidir. Son derece gayretle ifa-yı vazife çalışan beynel-milel kontrol komisyonu İtalya Murhası riyaset etmektedir.

15 güne kadar içtima-i makrur olan meclis-i mebusatın yevm-i içtimasına kadar maliyenin tensikat-ı cedidesi için son ve kati bir layiha kılma alınmak memul ve müntezirdir.

Tahdid-i hudud komisyonu azasının mensup oldukları sefaretlerde teati edecekleri telgrafların şifreli olarak kabul ve küşidesine Hükümet-i Osmaniye cenabından müsaade edilmiştir.

Teselya muhabirlerinin avdet ve iskanları zamanında teşekkül eden muhtelif komisyon heyetinden İngiltere ve Rusya ve Yunan delegeleri tarafından 5 maddeden mürekkep olmak üzere kararlaştırılan protokol devletlü İtham Paşa Hazretleri tarafindantasvip ne imza edilmiştir.

Hükümet-i seniye hesabına olarak Almanya 200.000 mavzer tûfengi daha sipariş edilmiştir.

Geçen gün Kumcı kumpanyasında mensup bir vapur Pile'den Girit'e 10.000 gaza tûgfengi nakil etmekteyken İtalya sefain-i harbiyesi tarafından tevkik edildiği Avrupa gazeteleri yazmıştır.

Ajans-ı havadis telgraflarından birisi Girit Valiliğine Lüksemburg'lu Miralay (Sufer)'in tayin edildiğini beyan ettiği halde Viyana'dan gelen haberler cezire valiliğine hükümet-i seniyece devletlü kamihufter Paşa Hazretleri tayini hususunun düvel-i muazzamaya teklif olunduğunu bildirmektedir.

Bunun hangisine inanacağımıza bizde mütereddidiz.

Girit'te düvel-i muazzamanın derahde eyledikleri vazifeleri artık nihayet bulmuş olduğundan cezirede bulunan sefain Harbiyeleriyle askerlerinin çekilmesi ve idare ve ıslahatın sahib-i mesruu olan Devlet-i Osmaniye'ye terk edilmesi cihetini Avusturya Hükümeti talep edeceğini (Daylı Telgraf) gazetesi yazıyor.

Girit ceziresinde İngiliz askerlerinin Malta'ya azimetleri hakkında emr verildiği ajans-ı havadis şirketi tarafından ihbar ve ifa edilmiş ise de bu hususda Düvel-i muazzama tarafından resmi bir haber yoktur.

İtalya Hükümeti Girit'in Türk kıta-i sefinesine avdet edilmesine emr verilmiştir.

Girit'in suret-i ıslahı hakkında verilen kararın Yunan Hükümeti ile derdest-i akit bulunan müsahhanemenin imzası akabinde dersaadette düvel-i muazzama süferasıyla Taraf-ı Devlet-i Aliyeden tayin buyrulacak memurun beyninde icra-yı mezakiresi hususunun düvel-i muazzama tarafından methuden taht-ı karara alındığı gazetelerde mahkidir.

Girit ceziresinde alen hüküm ferma olan asar-ı zulm ve tadiye bir nihayet verilmesi ve müsalemet-i umumiyenin iadesiyle hukuk-ı İslamiyenin muhafaza ve temini hakkında Hükümet-i Osmaniye cenabından devletlere bir nota verildiği malumdur. Mezkur nota Avrupa muhalifi siyasetince nazar-ı dikkat ve itibaya cazip olduğu bazı gazeteler tarafından beyan edilmekte idiye de alen bir semere görülememiştir.

Muahede-i kıtiyyenin imzalanması emrinde evvelden beri dersaadet teşekkül eden meclis hala devam etmekte fakat bununda bir netice-i husnesi görülememektedir. Bu hafta vaki olan istihbaratımıza göre Girit Meselesinin hal ve faslı için hükümet-i seniye cenabından düvel-i muazzama kabilelerine ahiren bir kıta-i telgrafname güşide edilerek dersaadette teşkil edilecek kongrenin bir an evvel ikadına dair lazım gelen teşebbüsat-ı seniyenin inkazı talep ve iltimas olunmuştur.

Girit'ten alınan haberler ise Ahal-i İslamiyenin teşkil edilecek kongreyi değil hatta en kail bir müddet dahi beklemeye tahammüleri kalmayıp açlık ve şayika-yı verudetle günden güne mahur ve nabud olmakta ve meclisler teşkileyle uzun müddet müzakerelerden sonra meselenin haline kadar cezirede baki kalmış felaket-i dekanında birçoğu adem abad isyana doğru yol alacaklarına zerre kadar şüphe götürmemekte olduğunu tasrih eylemektedir.

Teselya Meselesinin hateminden sonra Girit işlerine bakılacağı gerçi düvel-i muazzama taraflarından beyan kılınmış ise de anında bir hüsn-i neticeye iftiranına himmet etmeyerek işi günden güne uzattıkları meal teessüf görmektedir.

Meselenin bir an evvel hatem bulması için her devlet tarafından tayini lazım gelen merhuslar Yunanistan'a 'izam kılınmış olduğu halde Rusya bunada bir takım istinalar göstererek işin bir müddet daha uzamasına sebep olmuştur.

Yunan gibi ufacak bir devletin iddialarına kulak asarak meselenin kendi arzusu vecih üzerine hatemine çalışmak ve bu çalışmaktan mahsum temdid-i müddet şayikasıyla bu tarafta binlerce nüfus-ı İslamiye birtakım zulme-i hristiyanienin hançer-i zulm ve tadisi ile kurban edilmesine rızada da olmak kanun-ı insaniyetin hangi sahifesinde

yazılıdır. Hakkel insaf düşünülecek olursa hukuk-ı islamiye umumiyetle denilecek derecede muhafaza ve himaye edilmediği güneş gibi tezahür eder. Düval-i muazzama gerek Teselya gerek Girit meselelerinin hal ve tesviyesi zamanında ortaya öyle işler çıkarıyorlar ki insan bu derecede suzişli vekayı ile dilhun olmaktan tabi acı acı handeler izharına mecbur oluyor.

Bundan evvel Teselya meselesinin hateminden evvel Girit işine bakılmış mümkün olamayacağı katiyen beyan edilmiş ve muahede-i katiye netice pezr olunmuş ve Girit'te muhterip idare verilmesine Devlet-i Aliye-i Osmaniye'ce muvafakat hasıl olmuş iken Avrupa Devletleri hala vali Avrupalılardan tayin edilmediler ve falan yok falan hayır falan olmalıdır gibi bahane ve iddia-i vahiye ile imcaz-ı evkat ediyorlar.

Madem Teselya meselesi neticelenmiş nazarıyla bakılıyor ve bu hatem bulmadıkça Girit işlerine bakılmayacak deniyor. Beri 4 et ile Teselya meselesinin haline yapışıp ikmal edilmelidir ki ortada kalacak olan cezire işlerine de ferih, fehur bakılabilsin. Birinin hatemi diğerinin hatemine istihzam eden 2 meselnin her ikisinde bir anda nihayet bulamaz. Çünkü elhalet heza ikisinin hatemiyle de uğraşılmakta olduğu halde hiçbirisi de bir adım ilerlemiyor. Meşhur dar-ı meseledir (Bir koltuk iki karpuza sığmaz) derler. Bu söz aynı hakikattir. Çünkü mesele iki olduğu gibi maksatta ikidir.

Binaen Aleyh eğer bin menva-ı maruz meselenin ayrı ayrı hal ve faslı cihetine gidipte her ikisinin de bir anda neticelenmesine çalışılırsa şimdiye kadar olduğu gibi bir müddet daha imdadına sebebi verileceği ve Girit mazlumin-i islamiyenin umumiyetle mahv ve perişan olacağı istihbahtır.

(Şirket telgrafları)

Londra 13 Teşrin Sani

(Nur Semtun Şayer) taburunun verdiği telfat ve zayıanı tehkik etmek üzere bir komisyon tayin olunduğu Hindistan valisi tarafından Corc'a işar olunmuştur.

Sen Petersburg 13 Teşrin-i Sani

Yunanistan tarafından Devlet-i Osmaniye'ye verilecek yazminat-ı harbiye levzemat ve mehmat-ı harbiye sırf olunacak olursa Rusya Muharebesi tazminatının talep edeceği Rusya Hükümeti'nin Düvel-i Osmaniye'ye bildirilmiştir.

Rusya'nın emeli Devlet-i Aliye-i Osmaniye'ye yeniden zırh imkanından men etmek olduğunu itikad olunur.

Berlin 14 Teşrin-i Sani

Alşman misyonerlerinin katilinden dolayı kanaat istihzar etmek üzere Almanya donanması Çin'e Sagnele gitmeğe emir almıştır.

Dersaadet 14 Teşrin-i Sani

Mevsim-i sitamın şiddeti hasbıyla Osmanlı ve Yunan tahdid-i hudud komisyonu işlerini ilkbahara tahir eylemişlerdir.

Havana 14 Teşrin-i Sani

Naziler bie şimendüfer trenini dinamik havaya savurmuşlar. 120 kişi telef ve 27 kişi mecruh olmuştur.

Bombay 15 Teşrin-i Sani

Evraklar teklif olunan şariat-i esasiyeye kabul eylemişlerdir. Afridiler dahi memleketlerinin zabt olunacağını anladıkları için yakında teslimiyet göstermeleri muhtemeldir.

Londra 15 Teşrin-i Sani

(Deyli News) gazetesinin Pars'ta aldığı mukamata Prens Hengry Of Oris Gecis Paşandan evvel Afrika-yı harbe asker sevk ederek Habeşistan tarafından hortum (Niyanza) ya kadar olan yerlerin işgali için miralay (Laoni Tife) muavinet etmeğe hazırlanmaktadır. (Miralay Laonti) zabt edeceği yerlerden bir miktarını Habeş kralına verecektir.

Berlin 15 Teşrin-i Sani

Almanya Donanması katl edilen misyonerler için kanaat vusuline yardım etmek üzere sagnat eyalete tabii (Kışu) körfezine asker çıkarmıştır.

Berlin 16 Teşrin-i Sani

Almanya matbuatı merkez bahri ithazı için (Kışu)nun işgalini tavsiye ediyorlar.

Viyana 16 Teşrin Sani

Mersin'de bulunan nemse vapuru acentasının Ermeniler hakkında içmaz ayn ettiği tehmetye tevkiye alındığından dolayı Avusturya Hükümeti Bab-ı Ali'den gelecek pençeşneyi gününe değin kanaat-ı itası talep eylemiştir ve verilmediği halde Mersin'i topa tutmayı bilmiştir.

Bombay 16 Teşrin-i Sani

Pona'da veba hastalığı kesb-i şiddet etmektedir. Birçok Avrupalılar vebaya tutulmuştur. Şehir terk olunmuştur.

HAVADİS-İ HABERHANIYE

Atina'dan gelen haberler Yunanistan hesabına almak üzere Anursa'dan pireyaya 2000 çıkarıldığını temin etmektedir. Bu iki havadis fikirleri biraz teşvise uğrıyor.

Girit valiliğine Avrupalılardan birinin tayin edilmesine hükümet-i seniye rızadade olmadığını İstanbul Hükümeti gazeteleri yazıyor. Halbuki evrak-ı ecnebiye bu babda hükümet-i Osmaniyyeden bu hususa kabul eylediği beyan eyliyor ki ikisi de taban tabana zıt bulunmaktadır. Binaen Aleyh ilerisine intizar etmek avladır.

Dersaadette daimi surette bir sefir bulundurmak için lazım gelen misafirin Japonya millet meclisi tarafından kabul eylediği evrak-ı havadisın rivayetinden bulunmuştur.

Girit'e envam-ı zulm icrasıyla şöhret almış olan ve esas cenapları Vali Ahde Yaver tayin edilmiştir. Fransa, Rusya ve İngiltere tarafından Yunan istikrazının taht-ı temine alınacağı hakkında haber-i ahiren yine suret-i mevsukada sabi olmağa başlamıştır.

Miralay Vasüselin askeriyyeden infisal etmiştir. Merakib-i aliye layıhasının devletin hukuk-ı hükümhanesine Halil tarih etmiyeceğine muafil Rusya'da kanaat hasıl olmuştur.

Afrika amurundan dolayı İngiltere Fransa Hükümeti beyinde teşkil eden müirifak uzunca müzakerelerin neticesi olarak ahiren tesviye pezir olunmuştur.

Muhabarat-ı İlaniye

(İzmir Sancağına Merbud Ödemiş Kazası) Telgraf ve posta muzii fetutlu Halil Agal gönderilen iki gurusluk pul geldi. (Kıbrıs Gazetesinden) bir Akbaba'dan dahi 1-2 nüsha ceride gönderilmiştir.

Kurye vücuhundan Ketuza-zade Refahutlu Mustafa Bey'i İsrail buyrulan pullar
vasıl oldu alam ve haber takdim kılıcaktır.

**Sahib-i İmtiyaz ve Müdür
Küff-i-zade Mustafa Asıf**

SONSÖZ

Çalışmam olan Kıbrıs gazetesi bundan tam olarak yüz on yedi yıl önce çıkartılmıştır. Bu gazete o dönemde yaşayan Kıbrıs halkının günlük yaşayış tarzını konu edinmekle birlikte dünya siyasetinden de haberler vermektedir. Dönemin güçlü devletleri ola İngiltre,Almanya,Rusya,Fransa gibi büyük devletlerin devlet politikalarından yaptıkları entrikalardan bahsetmektedir. Günümüzde de devam etmekte olan pek çok sorunun odönemden miras olduğu aşıkardır.

Kıbrıs gazetesi bu babda en ziyade üstünde durduğu konu Girit ve Hindistan'da yaşayan Müslümanların gördükleri zulüm ve eziyettir. Özellikle Girit Adasının'da yaşayan Müslümanların Avrupalı devletlerce tahliyesinin istenmesidir. Bu isteğin ardından gelen zulüm ve işkenceye maruz kalan Müslümanların çektiklerini Kıbrıs gazetesi her fırsatta dile getirmiştir. Avrupa'nın bugünkü siyasetite de o dönem izlediği politikadan pek farklı değildir. Bu devletler o dönemde başlattıkları yayılmacı ve sömürgeci politikalarını halen devam ettirmektedir. Eğer bizim insanımız tarih şuuruna mlik olsaydı dünün bugünden pek bir farkı olmadığını idrak edebilirdi. Zira o dönem itibarı ile üzerimize yapmış oldukları entrikaları bugün de sürdürmektedirler. Biz salim bir tarih bilincine sahip olmadığımız için Avrupa devletlerinin yaptıkları oyunlara, kurdukları tuzaklara maruz kalmaktayız.

Mahalli haberlere gelince genellikle Ada'da vuku bulan hastalıkları, hırsızlıkları ve cinayetleri yazmakla birlikte Ada'da yapılan etkinliklerden de söz etmektedir. Ayrıca gazete sütunlarında Kıbrıs insanının yaşayış tarzını, örf ve adetlerini bulmamız mümkündür.

Sonuç olarak Kıbrıs gazetesi her yönüyle dönemini yansıtmakta ve bize yakın tarihimiz hakkında bilgiler vermektedir. Yani bir ulusu ulus yapan en önemli değerlerden biri olan kültürü yansıtmaktadır. Tüm bunlar yaptığımız çalışmanın önemini arttırır niyettedir.

شرائط اشترأ

لققوشه ایچون بر سنه لکی بش شلین
جزیره داخلنده قضال ایچون سکر شلین
مالک عثمانیه ایچون پوسته اجریتله برابر بر
سنه لکی ترق سکر غروشددر • عثمانلی
پوسته پولی دخی قبول اولنور
(نهخسی بر غروشددر)
ادرنده محمد طیفور افندیك كنجخانه سنده
فروخت اولنور

قلمشیرم

۱۳۱۰

عمل مراجعت

اداره خانه منقریس جزیره سنده لققوشه شهرنده
مرای اوک میداندند دائره مخصوصه دن
امور اداره و تحریریه ایچون صاحب
امتیاز نامه مراجعت اولنور •
کوندربلن اوراق غزنه به درج اولنوب
اولنماسندن مطبعه مسؤل اوله من
اعلانك هر سطرندن ایکی
غروش آلیر •

شمیك هفته در دهمه نشر اولنور

۴ تشرین اول افرنجی سنه ۱۸۹۷

سیاسیات ، ادبیات ، وفنوندن باخدر

۲۲ ایول روی سنه ۱۳۱۳

ایحال عالمیه

(دوات عنیه عثمانیه ایله یونان حکومتی)
(بیننده معاهده صلحیه نك عقدی)

باب عالی ایله سفرا بیننده تنظیم ونصديق
اولان مقدمات صلحیه ذات حضرت خلا.
قنهای طرفندن باقبول اولابنده اراده سنه
شرفصادر اولمش اولدینی معلومدر •
معاهده نك احکامی یونان حکومتته تبلیغ
اوله درق قرضاتیه برابر قبول ومعهده نك
امضا اولنمسی خصوصنده لازم کلان مرخص
مأمورلرک درحال درسمعاده اعزامی لزومی
یونان حکومتته اخطار اولنمشدر •

اوروپا غزنه لرنده مطالبه اولدیفته کوره
معاهده نك احکامی یونان حکومت نك بالاخره
استقلالینی محل اولمغه برابر تسالیا قطعه سنك
دخی تحلیله سنه یونانه اعاده سنی مهم ومفلق
شرائطه ربط ایتمیکندن یونانستانده
قوق المعاده بر یأس ایله بیوک هیجانی موجب
اولمشدر •

معاهده نك احکامی هنوز تصریح اولنماش
ایسه ده الزم عد اولنان ایکنجی ققره سنی ایله
النجی بندی بر درجه به قدر معلوم
اولمشدر •

ایکنجی ققره یونانستان وارداتك قسم
اعظمی دول سته طرفندن نصب وتعیین
اولنورق الی اعضادن مرکب بر قومیسونك
اداره سنی البته وضع اولنه جق وبو وجهله
اداره اولنه جق واردات وتضمینات حریبه
ایلله دیونات سائر نك تأدیه وایفاسنه حصر
ایله جکدر •
النجی بند ، قومیسون تشکیل اولنوب

افهای وظافه مباشرت اولندقدن ووارداتك
تحصیل ودیونانك تسویه سنی تأمین ایلمکدن
بر آی سکر تسالیا قطعه سنی تحلیله یونانه
اعاده اولنه جقدر •

ایندی اقبالبیان معاهده یونانستان طرفندن
قبول اولنوبده موقع اجرا به وضع اولندینی
حاله ذاتاً مفلس بر حالده یونان حکومتی
دیوناته قارشوق طویلتان وارداتدن محروم
قالسبله کلیاً ادازدن عاجز قاله جنی کی
شاشقین وارنکابه الشقین اولان اهالیسی دخی
بو بار تقبله تحمل ایده میرك قونطورولی
حکمسز براغه جقاری وبو صورته نه
تضمینات حریبه ونه دیونات سائر تسویه
اولنمیدوق تسالیا قطعه سنی عثمانیلرک ضبط
وادارسندن جیقما به جنی اشکار اولور •
انکلیز غزنه لرینك مطالعه لرینه کوره سالف
الذکر معاهده نك فقره لری او درجه
لاستبقی ترتیب اولنمشدر که تسالیاك یونانه
قطعیاً اعاده اولنمیه جفته حکم ایتمك لازم
کلور •

اوروپا دولتری معاهده نك کان موقتیه
عقد اولنمستندن طولابی ذات حضرت
پادشاهی بی تبرک و یونانستانی دخی کنندی
حاننده ترتیبامشاردر •

(روسیه ایله فرانسه اتفاق)

روسیه ایله فرانسنك اتفاق مطبوعات مالله
سرمایه بحث ومقال وانکلیز غزنه جیلرینه
باعث اتعاب افکار اولمشدر •

اشبو اتفاق هر ایکی دولتک منافقنه مانده
بولنمستندن بشقه انکلتزه علیه اوله درق عقد
اولندیفته حکم ایلمستندن انکلیز غزنه لرلی
طول ودراز بوکتیبه تدقیق وتفحص ایتمکه
وبوبله بر حکمك محتی امکان خارجنده اولدیفنی

ادما ایلمکده درل •

دیورلرکه انکلتزه علیه قیام ایتمك دیگر
اوج متفق دولترک دخی اتفاق واشترک
ایلمارینه متوققدر •

حالبوکه فرانسنك اتصالی امل ومطبخ
نظری الزاس ولورن ایلمتنك استردادی
اولوب بو مسئله باقی اولدیفته المانیا ایلله
فرانسنك بر نقطه اجتماع واتفاق قابل
اولمیه جنی کی دیگر دولتر دخی انکلتزه
علیه بر کونا حس وعداوت وزقابت
بسمدکاری شبهه دن ازاددر •

یزه قاور ایسه کرچه انکلتزه علیه
مشرکاً حرکت ایچون دولتر بیننده بر اتفاق
رسمی عقد اولنماش واولنسی دخی مأمول
دکل ایسه ده بر ایکی سنه دن پرو دولترک
انکلتزه قارشو الدقاری وضعت واتخاذ
ایلمکاری حرکتلری صرف انکلتزه علیه
اولدیفته وبو صورته انکلتزه بولتیقه سنی
هر خصوصه کمر ایتمك ارزونده متفق
بولندقرینه دلیدر •

مع هذا حال حاضرده روسیه ایلله فرانسه
والمانیا همه اشکار صورته انکلتزه علیه
استعمال نفوذ واتخاذ حرکت ایلمکده
اولدقرینه شهبه یوقدر •

(هندیه قیام واعتشاشاتی)

هندستانکی قیام واعتشاشات حقنده
فکر صحیح بیانی ممکن اولمیهور •
قبائل اسلامیه ایلله حرب وجدال غالب
ومغلوب صورته دوام ایتمکه وبو حاللرک
نوقته قدر سوره بیله جکی کسدریله مانکده دره
شو قیام واعتشاشاتك تحتده مستر ومدهشی
ضمیر اولدیفته ایشاق طبعیدر •
صوک النان خبرلر نظرأ هندیه مسلمانی

قو قو استعمال ابدلرك بو وطن محموله
رغب ایلرلی ترقی پرورلک اقتضاسندیر

— قتل —

ماغوسه قضاينه تابع ایسرکی قریبی
ساکنلرندن نیقولا نام خرسینی قتل ایلیان
قریه مزبورلی بابا نیقوللک ماغوسه محکمه
جنايه سنده اجرا ایدیلان محاکمهری نتیجه سنده
مروقوم بابا نیقوللک قاتل اولدیغی ثابت اولغله
اون بی سنه کورک جزاسیله محکوم ایدیلشدر

کذا

مساربه ناحیه سی مضافاتندن وادیلی
قریه سی اهالسدن ظهاری مهائل نام خر
ستیاک قریه مزبورلی حسن بن جزوی
قتل وتلف ایلدیگی مجلسه ثابت اولغین
مروقوم ظهاری مهائلک توقیفی تاریخندن
اعتباراً بر سنه حبسنه قرار ویرلشدر

کذا

مساربه ناحیه سنه تابع او-ترونجلو قریه سی
ساکنلرندن مصطفی حسینی قتل وانلاف
ایلدکلرندن طولای دردست اولنان درت
نفر خرسینلک ماغوسه محکمه موقوفه
جزایه سنده اجرا قتلان محاکمه لرنده مرقو-
مالک بریسی بقیه حکومتدن بقیه قورتارش
ودیکر اوچینک بری بشر سنه کورک
جزاسیله محکوم اولشلردر

— قضاء وفات —

یکن کون لفقوشه دره ب اجدیاشاغله سنده
شکری ندی زاده ویسی افندینک قوناغی
بویاشده بولان بر کنج خرسینان بویچی
اوزرنده بولدیغی قراواچه اناجلرینک بریسی
قوبسیله شده بر دوشمش وهمان خسته
خانه یه نقل اولغش ایسه ایکی ساعت
مکره متأثراً وفات ایشدر

شو قضایک وقوعنه باشلوجه سبب
مراقبوز اوستلرینک بو کی ایشلرد
اهمیتسر ودقتسر طوراعلری اولدیغنه شه
ایدهلرمن

— قتل شیع —

طایغ ناحیه سنه تابع لقمیه قریه لی اولوب
اوسترونجاو قریه سنده احمد کاراق وظیفه
سیله اشتغال ایدن پانی طوغلی نام دیقانی

کلیه رک اولاسنده واندن لفقوشه به کلش
اولدیغی تحقیق ایشدر

حالبوکه یکن هفته کی نطقه مزده طوزله
اسکله سنندن هر طرفه کیده جک اولانلرک
اوراچه اسر ماینه یه تابع بولغلی وچونکه
طوزله اسکله سنندن خروج ایدلرک مزبوره
خاتون مثالو ارزو ایللکلی عیله طریق
آخره کیده جکلری بو صورتله لفقوشه یه
کلانلرک دخی تدابیر تحفظیه دن بری اولمالری
حسیله بتون جزیره ک علت مزبورده دن
مصنون اوله یه جی بدیی ایدوکی مفصلاً
بیان قلمش واداملرک محستقده بالاده کی
وقعه میدان ثبوت ایشلدر

بنام علیه اصل علتک مبدأ ظهوری اولان
طوزله اسکله سی خارجنده بر تحفظ خانه
انخاضیه اساساً خروج ایدلرک وطرشردن
دخول ایدرک بعدما چیه جق اولانلرک معاینه
وقرائتیه تابع بولغلی خصوصتی ایکجی
دفعه اولقی اوزره حکومت محلیه ک نظر
مطالعاه واعتالرینه عرض ایتمکی وظیفه دن
عد ایدر وهر حکک وخصوصیه علت
مذکورده دن اکثریتیه ظهوری محقق اولان
چوچقلر حقندن دقتی طوراعلری وطهارت
ونظافته فوق العاده اهمیت وبره لری اخطار
ایلر

قارلرمنک خاطرلرنده اولقی کرکدرکه
جزیره منک تزید ثروت ومعموری واهالینک
سمادت ورفاهیتی صنعت وتجارت اتماک
ایتمکه متوقف بوده تحصیل معارفه منوط
اولدیغی درمیان ایشلکدن مکره برای
تحصیل کیدن کچلرمنک چله سی فن طبابت
وعلم حقوق تحصیل ره رغب ایدم جکلری
برده بمضارینک دخی فن زراعت وصنعت
میل وانماک ایللرلی تشویق وتوصیه
ایلمش ایدک

قارلرمنه مع الافتخار تبشیر مسارت
ایدرزکه وطنده اشارمزدن خ : ا
میلیانیدیس افندی نامنده بر کنج بو کره آشه
ویارسده اکال تحصیل ایدرک قریسه عودت
ایتمش وهر درلو ازهاردن قو قو تقطیرینه
باشلایه رقی « اوده قولون » تسمیه اولنان
قو قوی یاهرق بازار تجارتیه چیقارمشدر
بو قو قو خالص وشبه سز اورویادن جلب
اولوب اسیرطودن عبارت اولان قو قو لردن
چوق اعلادر « فیائی اوچوز حیلهدن
عربدر

دات حضرت خلافتناهی دن استمداد واستعانه
ایشلردرکه حقیقت ایسه هندستان انکتریه
قیامی مشکل شدتلی یاهدر اچنه قرار
وبرکلینه حکم ایدلک لازم کلور

برنی مؤید اولقی اوزره هگستانده سینده
واقع اهالی مسلمی عثمانیلرک بولان
عباریه سنده احراز ایشکلری مظفریت
غضنفرانده نطولای ذات عالی حضرت
خلافتناهی بی تبریک وواقعا ظاهراً انکتره
حکومتیه تابع بولبورسده معناً وقملاً حای
دین مین اولان ذات شاهانه لرینه تابع ومربوط
اولدقاری عرض وتأمین ایشلردر

(مصر مسئله سی)

مصرک انکتره طرفندن تخلیه سی مسئله سی
بودقه جدی اوله رقی موقع بحث ومذاکره
الغش واتیده محرر تلغراف مأنه نظراً
انکتریه مصردن چیقارمه دولترجه قطعاً
قرار ویرلشدر « بکا تشکرلر اولور انکلز
غزیه لری بو خبری نشر ایشکلری صرده
تونسک دخی مصر مسئله سنه تابع بولدیغی
درمیان ایتمکه مسارت ایشلردر

مصر مسئله سنک حسن صورتله حل
وتسویه اولدقندن مکره تونس مسئله سنده
انکتره همت ومعاونت بیوربرلر عثمانیلر
منتدار اوله جقلرینه شبه یوقدر « اسکن
او چیقارسه بنده چیقارم » دیک و او
بوله وسیله لره مراجعت ایتمک کار عقل
دیکدر

جوارح محلیه

(چچک خسته لی)

طوزله اسکله سنده ظهور ایدرک کوندن کونه
توسع ایتمکه اولان چچک خسته لرنک بر
بوداغی ده لفقوشه یه اوزاعشدر

استخبارات موقوفه مزه نظراً دونکی کون
بوراده دخی علت مذکوریه طوتمش بر
خاتون کوریلرک اطبا طرفندن لاجل التداوی
درحال خسته خانه یه نقل ایدلشدرکه بوحوادث
حقیقه موجب تأسف عظیمدر

استحصال اولنان معلومات صحیحهدن
اکلاشیلدیغنه کوره بو خاتون اساساً سینده
قریه لی ایسه بر مدنتبری لفقوشه ساکنه
اولوب یکن کون لاجل الزیاده طوزله اسکله
سنه کیمش وعودتیه طوغربدن لفقوشه یه

شرکت تلفن افری

پارس ۲۵ ایلول
روسیه و دولت عثمانیه داخل اولدینی
حاله بالموم دولتر پتند مصر مسئله
حقند مذاکره و تعاطی افکار و تعویله
ویریلان قرار مصرک انکلتزه طرفندن
تخلیه سی تأمین ایدمک مهم بر حرکتک
اختیار واجرا اولنه چی رتبه بدهنده معلوم
اولدینی « پوتیسکی قولونیسال » نشر
الطشدر .

اوندره ۲۵ ایلول
هرنک دکرند روسیه ایله چاوتیانک
دخی اولدینی چیتله بونلرک اولابده اجرا
اولنه حق قونفرانسه اشترک ایلرینه مخالفت
ایلدیکی انکلتزه امریقه حکومتنه
بیلدیرمشر .

اتنه ۲۶ ایلول
هر تقد ارزولرینه مقایر ایدده شرائط
صلیه ک قبولی ضروری اولدینی اکلا .
قرندن یونانستانده خلیان و هیجان کب
سکونت ایتکدر .

بومای ۲۶ ایلول
پانچقور قبائی ایلله صلحک عقدی ایچون
ایکی کون متارکه قبول اولنمش اولدینی
سیلادن اشعار اولتور .

پارس ۲۷ ایلول
« تان » غزته سی نیل سفرینه دائر نشر
ایتدیکی بر بنده دها ایلرو کیدمکترین
مصر مسئله بر قرار ویرلسنی التزام
ایلدیور .

اتنه ۲۷ ایلول
سفر طرفندن موسیو السکولودیه صلح
معاهده سنک احکای تبلیغ اولنوب دولترک
اولابده کی توسطی بونکله ختام بولش
اولدینی بیلدیرمشر .
بناء علیه یونان حکومتی طرفندن معاهده ک
قطعیاً قبولی ضمنده لازم کلان معامله ک
اجراسنه مرخص مأمورلرک تعیین اولنمش
دولتر طرفندن طلب اولنمشر .

بومای ۲۸ ایلول
مسلمانلر علیه اجیلان سفر قبائلک
مرض تسلیمتله ختام بولمشر . جنرال
الیس پیشواره عودت ایلدیور .

اتنه ۲۸ ایلول
دولتر مجتمعا یونان حکومتنه معاهده نامه
ترقیماً بر نوطه کوندرلرک واسطه سفینه اولان
ایشلرینک تکمیل اولدینی بیان و معاهده
صلیه ک قطعیاً قبولی ایچون اون بش کون

باشه ایتکی بولمرک تلف ایتک اولدینی
وقف کجه ک قرانی شو افکار مضره لر
اجرایه مانع اولدینی بجاغاک بر بارمق قدر
دها برییه دوشمندن اکلاشیه بیلور .
صاحبنه اولان غرضلری بیچاره حیوانه
اجرا ایدن جایلرک نه درجه جاهل و مرجسز
اولدقاری ارتق ملاحظه اولسون .

(سرقت)

دفتره قریه سنده بر چفت طاویق سرقت
ایدرک پولیس طرفندن دردت ایدیلان بر
چنکانه قاریسلیه اوغلونه برر ماه حبس
جزاسی ویرمشر .

کذا

چرچیلک ایلله قرانی دور ایتکده و
صورتله تعیش بومیه سی استحصال ایتکده
بولان بر آدمک کرینه قضاسی توابندن
سیخاری قریه سی آچقارلنده بر طاقم آدمار
طرفندن بولی کسیره رق حامل اولدینی پاره سیله
اشیاسی کاملاً ایتدینی کی سرکیده اشیا ایلله
پاره به انضمام ایتدیرلمش و سارقلرک کیم
اولدقاری الان میدانه چیقارلمامشر .

شونات شمائییه

کرید جزیره سی اطرافنده مؤسس بولان
ابلقه ک قالدیرلمی مسئله سی شو اراتق
اوروپا قایتدیرلرک کال اهمیتله اشغال ایلدیور
اوروپا غزتلرلرک بعضاری بر ابلوقه
ارتق نهایت ویرلسی حقند روسیه دولتی
طرفندن دول معظمه قایتدیرلرینه تبلیغات
اجرا ایلدیکینی یازمده ایدده لرده (دهیلی نیوز)
غزته سی بونی بشته بر صورتده افاده ایدرک
کچن هفته کی نسخه سنده بیان ایلدیکمز وجهله
کرید ابلوقه سنک رقی قایتدیرلرجه تذکر
ایدلش و فقط المانیا ایلله روسیه دولترینک
عدم موافقتاری اوزرینه شمدیلک مسئله
بر طرف ایدلش دییور .
بر حوادتلرک هاتکیسنه ایتناق لازمکلده
یکنده متردد ایدده کده حوادتک طوغریسی
دهیلی نیوزک افاده سنده در ظن ایدر .

جبراً اجرای فعل شیع ایتدیکی مجلسجه
ثابت اولان صور دیمترییه بدی . وفعل
مذکورک اجراسنده شویه معاوتی حسیه
غیبه قانونه چاریلان عبدالله نام کیمیه ده
یش سنه کورک جزاسی ویرمشر .

— وفات —

طوزله اسکله سنده کورک دائره سنده معاینه
مأموری بولان یاتیق زاده مصطفی افندی
کچن اقسام قهرمانه دن قالدیرلرک صحتی برنده
اولدینی حالده حانه سنده کیش و صبا حلین
یتاقد میتاً بولندینی محندن استخفیار
قلمشدر . خدا رحمت ایلله

موی ایلله مدت مدیده دیمتری کورک غاردیان
باشیاق ایلله معاینه مأموریتلرند استخدام
اولنمش شن و شاطر بر ذات اولوب
کورشدیکی اجاسیله پتند بر کونه اغیار
حاصل اولمیش ایدی . کندیسی بیلدیکمز
ذات اولدینندن وقوع وفاتی بزی داغدار
ایتمشر .

مرحوم ضریق رحمت اولدقجه جناب
حق عالمه سنده صبر جیل احسان بیورسون .

— قتل —

ماغوسه قضاسنه مضافه بناقره قریه
ملا علی ک خرمنده یاتیرکن لیل اوزرینه
واروب حامل اولدقاری صوبالره باشی
ازمکله قتل و اعدام ایلدیکلری ظننه بناء
دردست ایدیلان بدی نفر خرسیتانک بر
بایدکی قیاحتاری مجلسجه تبیین ایتدیکندن
سیلاری تخلیه قلمش واشبو ماده حقند
شهادت ویرن ملوشه قریه لی محمود نام کسنه ک
شهادتی حقیقت اولدیننه حکومتجه قناعت
حاصل اولدق ایلریده تدقیق ماده ایدلک
اوزره موقه تحت توقیفه ایتمشر .

خائیک

اوسترونجلو قریه سی اهالیسندن اجد
افندی ک کچده کچلین خانه سنده کچن بعض
اتخاص طرفندن الک مقبول بر دیشی مرکبک
فرجی قریندن شدتله جرح ایدلش اولدینی
خبر ایتمشر .
مخبرلرک افکار کی مرکبک فرجی باشند

مطالعه اولتان بر بنده نظراً المانيا انكلتري
عليه روسيه و فرانسه بر كنك الملق ارنو
ايلديكي بيلديرياور .

كوبا عصيانى

كچن هفته النان خبره نظراً كوبا عصيانى
طرفندن (و قوتوره دلاتونه) نام شهر ضبط
اولفش .
بو خبر اسباناده بيوك خيلان وتلافي
موجب اولمشدر .

بومبايد قورلا ظهور اينديكي وخيلي
وفيات وقوتولمده اولديني روسيه حكومتك
صيه دائره سي طرفندن اعلان اولمشدر .

ميتويجه

زهرلى باق

اسريقا ارباب فنندن برفسور (برتن)
اخيرا جراث مشهوره مجله دن بريه زهرلى
باقلر حقنه بر طقم معلومات مفيد نشر
ايلش اولمغه بر وجه آقى اقتباسى فائدى
عد ايلدك :

« زهرلى باقك زهرى بيلانده اولديني
كي اتده طاعنق بر حالد اولوب مدين بر بنده
طوبلى اولهق بولمقده در . شريكه بو نوع
باقلر قنارلريك قيقولمده كوكينه متصل
اولان برلك اتده بر طاقم (غده) نر درونده
حاصل اولان مواد سامه مذكور قيقولمده
بريك باقرض انسان الكه باقنى متعاقب آقاره
انسان ابتدائى اسرد قيقك باقنى آجيسندن
بشقه برشى دوعاز . فقط براق دقيقه صكره
قيقك باقديني بردهكي آجبار زياده اشير اوراسي
ياغنه باشلار . اغريلر . صيزلر . زياده لشرك
تا قليه قدر سرابت ايدر . انسان بايله جق
كي اولور . آتندن ترلر دولكله باشلار .
كوز اوكونده بر طاقم پارلاق صيلار كورينور
كي اولور . صكره آب ودانه پتمش ايسه
وفات وقوعه كليلر . عكسى تقديرده حس اولان
اغريلر . صيزلر پواش پواش ازاليرده
طاقم رسا بر بورغاق اثرى بنه اوزون مدت
باقى قابر . بعضاً قيقك باقديني بر انساب
ايدر و (قاندرن) اولهق كسامسته
مجبوريت حاصل اولور .
وافرازاني چقتلشمه زمانلرند دها زياده اشير
وارككولمده ديشلرندن دها زياده ولور .

صاحب امتياز
و.د. كوفي زاده
مصطفى آصف

بو هيئتى تقبلاً روسيه و فرانسه طرفلر
بنده بر هئت مخصوصه اعزام قلندي
بونلر ايسه انكلتري هيئت كچي قبول اولمدهرق
بر عكس تلقى ايلديلر .
قوال منهلكك مسلك حاضرى ازاجق
تدقيق ايلديلهك اولور ايسه فرانسه ايله
روسيه اتقانه فوق العاده مقارن اولدينيك
اكلاشمسته اصلا كوچاك چكلمز زيرا
حيثتلك خط استوا چمته مصادف اولان
اياتك واليكنى (الوتيف) اسمنده بر
روسيملى قوتنه توديع اينديكي كچي موى
المك دخي يد اداره سته توديع اولتان ايلاتى
اعمار و اداره ايچون لازمكلا سرمايه
ومامورينى فرانسه دن تمارك ايتكى درعده
ايلمسى دليل علندير .
شو حالد روسيه - فرانسه نفوذلريك
حبشستانه بك بيوك اهميت كسب ايلديكي
وشو ايكي نفوذك اهميت فوق العاده سي ايسه
انكلتري ايله ايتاليا نفوذلري تماميله حكمدن
اسقاط اينديكي نظاره ايتمشدر .
روسيه ايله فرانسه اتقانه بو درجه
كسب مقارنت ايتش اولان حبشستانك شو
ارالقى سلطنت سنيه ايلده بر مناسبات
سياسيه پيدا ايتسي لزومى حس اولمقى
حسيه طرفندن اراز ايلدىلان معاملات
دنوازانده ناشى مقصد بر درجه به قدر
حاصل اولمش كي كورلمكده در .
بونكده دليلي بوندى اول منهلك حاضرتلر .
يك خاكاى جناب شهر ياريه تقديم
ايدلك اوزره بعض هداياى ذى قيمى مستصحباً
خط استوا جيتق اياتى واليسى قوت موى
ايله الله كاتيرلندن بريسى كوندرمىدر .
بناءً عليه افرقاده دولت عليه عثمانيه لك
همجوارى ولتان حبشستان ايله شو صورته
حسن مناسبات حصوله كلى حالاً ومستقبلاً
منافع عديد بي مستلزم اوله جيتق طبيعى ايدو .
كندن هر حالد شايان نزوليت وسراى
تقدير در .

(تاييس) غزنه سنك پارس مخبرى طرفندن
اولتان اشعاره نظراً روسيه ايله فرانسه بنده
اولان اتقاق حقنه « اهاليد وجودى »
حكم اولتان حسيات خستودى اصلن اولديني
كي فرانسه لك (الزاس لورن) بلاديني
استرداد ايتك خصوصتده كي افكار حريصانه سنك
تركنه دائر معاهده اولان شرطك قبول
اولمسته موافقت ايتامكده درلر . فرانسه
نه صلح وسلم فكري ترك ايتك ونده غالب
ايتكلىر ايتكك استردادندن واز كچيك
ارزوسنده دكلدر . (قواوا) نام جريده ده

طرفنده سرخص مامورلرك در سعادته اعزامى
طلب ايلمشلردر .

سن پترسبورغ ۲۸ ايلول

چار حضر تاريك مامورلرك چكلىرى
وقوعولان عزيمتده حياشه سوه قصد ايتكه
حاضرتلش بر جيت پوليس طرفندن ميدانه
چيقارلمشدر . بعض المانيا سوسايلستلرى
مامورلرك بيوك جاده لريره لغولر حفر
ايتلر لکن جاده لك بتون بتون سقوطندن
قورقدارلندن اطرافه طياق انشا ايتك اوزره
معمارل استخدام ايتلر و بو معمارل كيتي
پوليس اخبار ايدر ك ۱۲۰ كچي در دست
ايتدر مشلردر .

برلين ۲۹ ايلول

يكيدن طرح ايلديلهك ويركودن ۱۹۰۵
سنه سده دكين تسويه اولمقى اوزره يكرى بر
مليون انگلر ليراسى صرفيله سفينه حريميه
انشاسى ايچون المانيا بحريمه ناظرى بر پروگرام
تنظيم وتقديم ايتمشدر .
آته ۲۹ ايلول

صالحه عهد نامه سي مجلس معوثانه عرض
اولمقدن صكره بين الوكلا بر بجرلك ظمورى
ملخوطدر .

حوادث خارجيه

شو صرعه شايان اهميت اولان احوال
سياسيه دن بريسى ده سلطنت سنيه ايله
حبشستان ميانده مناسبات سياسي حصولي
مقدماتك ظهور ايتش اولميدر .
حبشيلر ايتاليا نلر عليه ايندكدن وفصله
بر غفلت زمانده كندلريره امضا ايندريش
اولان (اوقچيلى) معاهده سنى رد ايله
حبشستانك استقلالنى تصديق ايتدريكه
موفق اولمقدن صكره افرقاده مناسبات
وعلاقى بولتان حكومتلر برر بر قوال
منهلك ايله مناسبات پيداسنه ايتدار
ايلمشلردر .

اك اول انكلتري دولتي حبه بر هيئت
مخصوصه كوندرك انگلر تجارنى نامه
بعض معاقيات ومساعدات استحصانه
بالشى . لکن قوال منهلك غايت ذكى
ومحكمتك منافندن بشقه بر شينه اهميت
وبرمن بر حكمدار مقدر اولديندن انگلرلر
بر كونه مساعدات كوستر كسزين هيئت
مخصوصه نازكانه بر صورته اعاده به موفق
اولدى .